

ወደ ምዕራፍ አሥራ አራት መግቢያ

አቶ መሐሪና ሌሎች ወንጌላውያን በደቡብ ኢትዮጵያ የሕዝምና አገልግሎትን ለማሳደግ ጉልህ ሚና መጫወታቸውን ራሳቸው አቶ መሐሪ ይናገራሉ። የምዕራባውያንን /ዘመናዊ/ መድኃኒት በኤስ ኣይ ኤም ሚስጥናውያን ከሶዶ ሆስፒታል የሚከፋፈለውን ወደ ቡልቂ ኤስ ኣይ ኤም ክሊኒክና ባኮ ሲያዳርሱ እነዚያ ወንጌላውያንም በጊዜው በሽታ ሁሉ የራሱ የሆነ መንፈሳዊ መነሻነት አለው በሚለው ባህላዊ እምነት ከተመዱትና በባሕላዊ ጠንቋዮች ሊደን ይችላል ብለው ከሚሉት ጋር ይጋራጡና ይከራከሩ ነበር።

እስከ 1966 ዓ.ም አብዮታዊ ለውጥ ድረስ እጅግ በርካታ ቁጥር ያለው የደቡብ ኢትዮጵያ ወንጌላዊ ጊዜያቸውንና ገንዘባቸውን በየዓመቱ በሙግት ያባክናሉ። ፖሊስ ጣቢያና እሥር ቤት በየቦታው የሚገኝ ነበር። በወቅቱ የአማራ አገዛዝ የበላይነት እንደነበረ ሆኖ ባሕላዊ ፍርድና ዳኝነትን እንዳለ አጥፍተውት ነበር።

ነገር ግን የሕግ አደባባዮች የሕዝብ መገናኛ ማዕከላት ነበሩ። ይህም ማለት ለምሳሌ እንደነ አቶ መሐሪ ያሉ ወንጌላውያን በእጅጉ በሚቃወሙአቸው ሰዎች መካከል እየተገኙ ወንጌልን ያስተምሩ ዘንድ እግዚአብሔር ብዙ አጋጣሚዎችን አዘጋጅቶላቸዋል። ይህንን የእውነትን ቃል ለማስተላለፍ ወንጌላውያኑ ይደርስባቸው የነበረውን ሥቃይ በደስታ ተቀብለውታል። በጋሞ ጎፋና በተቀሩት የአገሪቱ ክልሎች ብዙ ምእመናን በደረሰባቸው ኢ-ሰብአዊ ሥቃይና መሠረታዊ ሕክምና አጥተው ሰሞት ተዳርገዋል።

በቤተሰቦቻቸው አቅራቢያ የታሠሩ ሰዎች ከቤተሰቦቻቸው ምግብና ልብስ ያለችግር ይቀርባላቸዋል። በክፍለ ሀገሩ ወህኒ ቤት የሚታሠሩት ግን በቅርብ የሚደርስባቸው ነገር ባለመኖሩ ሥቃያቸው እጅግ የከፋ ነበር።

ነገር ግን ወንጌላውያን የእግዚአብሔርን ቃል ኪዳን ብቁነት በሚገባ በማረጋገጥ በከላሸቻቸው ፊት ቃሉን በሙላት እየሰጣቸው በብቃት መንፈሳዊ ግዴታቸውን ለመወጣት ችለዋል።

የበለጠ ችግር በጎፋ ውስጥ

ምዕራፍ አሥራ አራት

ከስምንት ወር በኋላ በ1951 ዓ.ም ሚስተር ማክሊላን በቡልቂ የኤስ ኣይ ኤም ጣቢያ ውስጥ ቤቶችን ለመገንባት ተመለሰ። በጣም ታምሜ ስለነበረ ደጋግሜ በሕክምና እንዲረዳኝ ጠየቅኩት። ወቅቱ ክረምት ስለነበረ ወደ ቡልቂ ምንም መኪና ለመግባት አይችልም ነበር። የአይሮኻን ማረፊያና መነሻ የሚሆን ቦታ በባኮ መንግሥት አዘጋጅቶ ስለ ነበረ ከአዲስ አበባ ባኮ አስፈላጊውን አቅርቦት በአየር ማንገዝ ይቻል ነበር። በክረምቱ ወቅት በቡልቂ የነበሩ ሚስጥናውያን ገንዘባቸውን ሲጨርሱ፣ ሚስተር ማክሊላን ወደ እኔ መጥቶ ምን ማድረግ እንዳለባቸው ሃሳብ እንዳካፍለው ጠየቀኝ። ቀኑን ሙሉ ሳስብና ስፈልግ ውዬ ከቡልቂ ወደ ባኮ አንድ መቶ ኪሎ ሜትር በአግር ተጉዞ ገንዘብ ሊያመጣላቸው የሚችለውን ወንጌላዊ አገኘሁላቸው። ገንዘቡ ሲደርሳቸው ሚስጥናውያኑ በቡልቂ የጀመሩትን የቤቶች ሥራ ግንባታ ለመቀጠል ችለዋል።

በተመሳሳይ ጊዜም እኔ መድኃኒት አግኝቼ ለስምንት ወር ሙሉ መርፌ ለመወጋት ችያለሁ። ይሁን እንጂ፣ የተሻለኝ ነገር አልነበረም። በአካባቢውም ተዘዋውራ እንዳልሰብክ አቅም አጣሁኝ፣ ስለዚህም ተመልሼ ወደ ወላይታ ሆስፒታል ለመሄድ ወሰንኩኝ። ሄጄም በወላይታ ሶዶ ሆስፒታል አራት ወር ተኛሁ። ነገር ግን ጤናዬ አልተመለሰኝምና እዚያ ተኝቼ ለመቀጠል አልፈለግኩም።

አንድ ቀን ዶክተር ባርሎው ወደ እኔ መጥተው፣ «መሐሪ» አሉኝ። «አቤት፣ ምን ፈለጉ?» አልኳቸው።

«ለምን እዚህ ተኝተህ ትውላለህ? ተነሣና ነቃ ብለህ ለመሥራት ሞክር» አሉኝ።

እኔም፣ «ይኸማ ጥሩ ማበረታቻ ነው» አልኩና ተነሥቼ እየተንቀሳቀስኩ አነስተኛ ሥራ ለመሥራት ሞክርኩ። ወዲያው ግን ሕመም ተሰማኝና ደካክመኝ።

ዶክተሩም «ተመልከት፣ ተገቢውን ዕረፍት ካላገኘህ በፍጹም ሊሻልህ አይችልም። ግማሽ ዕረፍት አግኝተህ ልሥራ ካልክ ላንተ ጥሩ አይሆንም።» አሉኝ።

ደክተር ባርሎው የሚሉኝን እንዘባለሁ፣ ዳሩ ግን እኔ ለብዙ ነገሮች እጨነቅ ነበር።

ከጎፋ ባለቤቱ ደብዳቤ ጻፈችልኝ። በምናርሰው መሬት ምክንያት ከፍተኛ ችግር እንደደረሰባት ነበር የጻፈችልኝ። የመሬቱ ባለቤት ከራዩን ጨምሮብን ሰሰነበረ ማረስ ወደማንቀጥልበት ደረጃ ደርሶናል የሚል ሲሆን፣ ተጨማሪውን ግብር ካልከፈልነውም የእርሻ ሰብላችንን እንደሚወስድብን ገሰጸልን። እህላችንን ከወሰደብን ደግሞ ለሚቀጥለው ዓመት የምንበላውን እናጣለን። ስለዚህም ከፍተኛ ስጋትና ጭንቀት ውስጥ ገባሁ።

ወደ ደክተር ባርሎው ሄጄም፣ «ወደ ጎፋ መመለስ እፈልጋለሁ። ቤተሰቦቼ በብዙ ችግር ላይ ነው ያሉት። ምን ይሻሰኛል?» አልኳቸው።

እርሳቸውም፣ «በደረትህ ውስጥ ያሉብህ በሽታ አልተወህም» አሉኝና አስፈላጊውን መድኃኒት ሰጡኝ። «ለሁለት ዓመት ሙሉ መድኃኒት ሳታቋርጥ ብትወስድና ብዙ ዕረፍት ብትወስድ፣ እንዲሁም ከባድ ሥራ ባትሠራ ምናልባት ይሻልሃል» አሉኝ።

እኔም ባለቤቴም ተመሳሳይ በሽታ እንደያዛት ነገርኳቸው። እርሳቸው አራት መቶ ፍሬዎችን ለእኔ አራት መቶ ፍሬዎችን ደግሞ ለባለቤቴ እንድወስድላት ሰጡኝ። መድኃኒቶቼን ተቀብዬ ወደ ጎፋ ተመለስኩኝ። በጣም ከመድከሜ የተነሣ ከውጪ ሚስጦናውያን መካከል የተወሰኑት የአይሮኻላን ቴኬት ገዝተው ሰጡኝና በሕይወቴ ለመጀመሪያ ጊዜ ከሶዶ ለቡልቂ ወደሚቀርበው ሳውላ ወደሚባለው ስፍራ በአውሮጳን በረርኩኝ።

የበለጠ ችግር በጎፋ ውስጥ

ወደ ጎፋ ከተመለስኩኝ በኋላ ምንም ሥራ ልሠራ አልቻልኩም። በ1952 ዓ.ም ሰአምስት ወር ሙሉ ከፍተኛ ችግር ደረሰብኝ። ባለሥልጣኖች የነበሩት የተወሰኑ ክርስቲያኖችን አሠሩአቸው። ባለቤቴም ጠንካራ ክርስቲያን ነበረችና እርሷንም ወስደው አሠሯት። እኔ በአልጋ ላይ ተወስኜ በመቅረቴ ሰጊዜው አላሠሩኝም። ነገር ግን ሰዎች፣ «በዚህ አካባቢ እየዞረ የሚሰብከው እርሱ ነውና እርሱ መታሠር አለበት» ይሉ ነበር።

አንድ ቀን ሁለት ቂሶች አንድ ፖሊስ ይዘው ወደ ቤቴ መጡ። «ተነሥ! ብድግ በል! ተነሥ!» አሉኝ።»

«ለምን ፈለጋችሁኝ? ምንድን ነው ነገሩ?» እያልኩኝ ተከራክርኳቸው።

«ተፈልገሃል» አሉኝ።

«ማን ነው የፈለገኝ? ለምንድን ነው የተፈለግኩት?» ብዬ ጠየቅኳቸው።

«ለምትጠየቀው ጥያቄ መልስ እንድትሰጥ በፖሊስ ጣቢያ ተፈልገሃል» አሉኝ።

እሺ ብዬ በመስማማት ልብሴን ሰበስኩና በከተማ ወዳለው ፖሊስ ጣቢያ በዝግታ አዘገምኩኝ።

ከባለሥልጣኖች አንዱ የሆኑት፣ «መሐሪ» ብለው ተጣሩ።

«እቤት፣ እሰሁኝ» አልኳቸው።

«አንተ ሠራተኛ ነህ ወይስ ሰባኪ ነህ?» አሉኝ።

ጥያቄው ቀጥተኛ ነበር። በዚያ በግልጽ አሳብ ላይ መከራከርና ጊዜ ማጥፋት አይገባንም።

ሰዳኛው ወንጌላዊ መሆኔን በነገርኳቸው ጊዜ፣ አንድ የመጨረሻ ጥያቄ ብቻ እጠይቅሁለሁ አሉና፣ «ስዛሬ ጀምሮ መስበክ ታቆማለህ ወይስ አታቆምም?» አሉኝ።

እርስዎም ይንገሩኝ፣ «አንድ ሰው መተንፈስ ያቆማል? ሰእኔ መስበክ ማለት እንደ መተንፈስ ማለት ነው። ሰእኔ ሰብከት ሥራ ሳይሆን ሳላቋርጥ የማደርገው ቀጣይ ክንውን ነው። አንድ ሰው መተንፈስ ካቆመ ይሞታል፣ እኔም እስከሞት ድረስ ሰብከቴን ማቆም አልችልም» አልኳቸው።

«ይህ የመጨረሻ መልስህ ነው?» አሉኝ።

«ሌላ መልስ ልሰጥ አልችልም» አልኳቸው።

«እንግዲያውስ አንድ ነገር ልንገር፤ ስብከትህን ካላቆምክ ወደ ወህኒ ትጣላለህ» አሉኝ።

«ሌላ ምርጫ የሰኝም። የማውቀው አንድ ነገር ቢኖር ስብከቴን ማቆም አልችልም። ለምን ለበክህ ብለው ወደ እሥር ቤት የሚያስገቡኝ ከሆነ ያ የእርስዎ ውሳኔ ነው» አልኳቸው።

በ1952 ዓ.ም በየካቲት ወር የመጀመሪያ ቀን ፀጉራን ላጭተው ወደ ትልቁ ወህኒ ቤት አስገቡኝ። በእርግጥ በኢትዮጵያ ውስጥ ብዙ

የሚጸልዩልን ወገኖች እንዳሉ አውቅ ነበር። በዚያን ጊዜ እየተሠቃየን ማገልገላችን ለብዙዎች ከፍተኛ ብርታትን ሰጥቷቸዋል። እኔ በምኖርበት አካባቢ ሦስት የጸሎት ቤቶች /ማኅበራት/ ነበሩ። እነርሱም አይክና፣ አላ እና ባጋ በመባል ይታወቃሉ። ያኔ እኔ በባጋ እሰብክ ነበር። በተጨማሪም ከዚያ የማኅበር መሪዎችንና ሦስት ወጣቶችን ይዘው አሥረዋል። ከአይክና ቤተ ክርስቲያን ደግሞ መሪዎች የነበሩት ሁሉም ታሥረዋል። ሊኩ እንደ ዩዊሻ ጠንካራ መሪ ነበር። ከአላ ማኅበር ደግሞ አብዛኛዎቹ መሪዎች ታሥረዋል። በተለይም ታመነው እና ጳውሎስ ጌቱሮ የሚባሉት ታዋቂ መሪዎች ነበሩ። ጳውሎስ የእኔ ተማሪ የነበረ ሲሆን፣ ትጉሕ ወንጌላዊ ሆኗል። ሁላችንም በአንድ አሥር ቤት የታሠርን ስለሆነ እርስ በርሳችን በእጅጉ እንጽናና ነበር። መጽሐፍ ቅዱስን ለመማማርና ለማስተማርም የቻልንበት ጊዜ ነበር።

ታዲያ፣ የሁላችንንም ፀጉር ላጭተው ወደ ትልቁ ወሀኒ ቤት አሰገቡን። እኛም በአሥር ቤት ውስጥ ከተረጋጋን በኋላ የጸሎት ን ርግራም ጀመርን። አንድ ቀን እኔ እየጸለይኩ ሳለ ከዘበኞች አንዱ ብቻውን መጣና፣ «ጫማህን አድርግ! ስማ፣ ጸሎት አቁም! ጫማ አድርግ ነው የምልህ። ትሰማኛለህ? አትታዘዙም? አቁም ነው የምልህ» አለኝ። ለእርሱ ጩኸት ተኩረት ሳልሰጥ መጸለፍን ቀጠልኩ። አሁን ጩኸቱን አቁሞ ጸሎቴን እስክጨርስ ጸጥ ብሎ ቆመ።

«ቆይ ጠብቅ! ነገ ምን እንደሚከተልህ ታያለህ። አንተን በመቃወም ክስ እመሠርትብሃለሁ። በየኔድህበት ቦታ ሁሉ ችግር እንደምትፈጥር እያየሁ ነው። በዚህ በትልቁ አሥር ቤት ውስጥ በችግር ፈጣሪዎች ላይ ምን ማድረግ እንዳለብን እናውቃለን» አለ።

ወደ ሁላችንም አፍጥጦ እየተመለከተ ለጥቂት ደቂቃዎች ዝም ብሎ ቆመ። «እንዳትሰብክ ተነግሮህ ነበር። ለአገሪቱ ሕግ የማትታዘዝ ስለሆንክ በተደጋጋሚ ታሠርክ። አሁን ደግሞ በአሥር ቤት ትሰብክ ጀመር? ልንገርህ? አንተ ችግር የምትፈጥር ነህ። ከእንደ አንተ ዓይነት ሰዎች ጋር እንዴት መደራደር እንደሚቻል ቆይና ታያለህ» አለኝ።

የእርሱ ሁኔታ ምንም አላስፈራኝም፣ እንዲሁም ሌሎች ስለሚነኩት ሁሉ ምን ያደርጉኝ ይሆን የሚል ጭንቀት አልነበረኝም። ታምሜ በአልጋ ላይ በነበርኩ ጊዜ ወስደው እንዳሠሩኝ ታስታውሳላችሁ።

አሁንም ገና እየታመምኩ ነው አምጥተው በዚህ በትልቁ አሥር ቤት ያሰገቡኝ።

በበኛውም እኔን ለመክሰስ ማመልከቻውን ለሃምሳ አለቃው አቀረበ፣ በክሱ ማመልከቻ ያቀርበው ሃሳብ ማታ ይጮሁብኝ የነበረውን ቃል ብቻ ደጋግሞ ገልጸታል። የሃምሳ አለቃውም አስጠሩኝና ወደ ቢሮአቸው ስገባ።

«ለምንድን ነው በአሥር ቤት ውስጥ የምትሰብኩት?» አሉኝ።

«እኔ አልሰብኩም» አልካቸው።

«አልሰብኩም? ከ? ታዲያ ምን ታደርግ ነበር?»

«እኔ እጸልይ ነበር።»

«እንግዲያስ፣ ከዛሬ ጀምሮ በአሥር ቤት መጸለይ ማቆም አለብህ። አሥር ቤት የጸሎት ስፍራ አይደለም ገባህ?» አሉኝ።

«መጸለይማ አላቆምም። ለምንስ አቆማለሁ? እንዳልጸልይስ የሚያቆመኝ ማን ነው? በኢትዮጵያ ሕግ ውስጥ በአሥር ቤት ውስጥ መጸለይ ከሕግ ውጪ ነው የሚል አንቀጽ አለ?» አልኩኝ።

«እና መጸለይ አታቆምም? በል ቆይ መጸለይን ሳታቆም ስትቀር እናያለን! ከ? በል ጫማህን አውልቅ!» አሉኝ።

ጫማዬን ካወለቁ በኋላ እግሬን በእግር ብረት አሠሩኝ። እጅግ አጥብቀው ያሠሩኝ ስለሆነ በምንቀሳቀስበት ጊዜ እግሮቼን በጣም ያመኝ ነበር። እኚህ ሰው የሃምሳ አለቃ ዓለማየሁ ለጥቂት ሳምንቶች በእግር ብረት ታሥራ እንድቆይ አደረጉ። ይሁን እንጂ እርምጃው በእርሳቸውና በሌሎቹም ዘንድ ምንም ለውጥ እንዳላመጣሁ ተመለከቱ። ከዚያ በኋላ የእግር ብረቱ ከተፈታልኝ በኋላ በሃምሳ አለቃው ቤት ውስጥ ለየት ያለ ሥራ እንድሠራ ተደረገ። እዚያም ኮርቻና የብርድ ልብስ እንዲሁም ሌሎች የተቀደዱ ልብሶችን ጨምሮ እስፋ ነበር። ሥራ መሥራት ጥሩ ነውና እኔም በዚያ በስፊት ሥራዬ ደስተኛ ሆንኩ። ሌሎች ብዙ አሥረኞች የሚሠሩት ግን ውጪ ነበር።

አሁን ከወላይታ ሶዶ ከተመለከኩ አምስት ወር ሆኖኛል። ጨርሶ ለመዳን ሁለት ዓመት እንደሚወስድብኝ ዶክተር ባርሎው ነግረውኛል። የነበረብኝ ሳል ኃይለኛ ስለነበር ነበር የሃምሳ አለቃው ራርተውልኝ በቤታቸው ቀለል ያለ ሥራ እንድሠራ ያደረጉኝ። ወዲያውም ያልተጠበቀ ፍጻሜ ደረሰ። ከታሠርን ከጥቂት ሳምንት በኋላ በከባድ ወንጀል የታሠሩትን ክስ ለመመልከት ተንቀሳቃሽ ፍርድ ቤት ወደ ቡልቁ ደረሰ።

የሥነ መለኮት መስቀልኛ ጥያቄ

በአሥር ቤቱ ውስጥ ከአራ ጉሳ የሆነ ዚዶ የሚባል ሰው ክርስቲያን በመሆኑ ከእኛ ጋር ታሥሮ ነበር። ቅጣቱን ለማክበድ ወታደሮቹ እግሩን በእግር ብረት አሠሩት። ሰውየውም በክፍሉ ውስጥ ብቻ እየዳኝ ይንቀሳቀስ ጀመር። ተንቀሳቃሾ ፍርድ ቤት በደረሰ ጊዜ ዚዶ የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያንን ለድቧል የሚል ክስ ቀርቦበት ነበር። ከቁሶቹ የደረሰበት ክስ የኦርቶዶክስን ቤተ ክርስቲያን የሚጸረር ትምህርት አስተምሯል የሚል ነበር። በዚህም ምክንያት ቁሱ መስቀልኛ ጥያቄ ለመጠየቅ ይጠራዋል። ለዚህም ነበር ቁሱ ሰፍርድ እንዲቀርብ ያስደረገኝ።

በመጨረሻም ስሜ ተጠራና ሰጥያቄ ቀረብኩኝ።

«አንተ ወንጌላዊ ነህ? አንተ ነህ በየገጠሩ እየተዘዋወርክ ችግር የምትፈጥረው?» አሉና ዳኛው ጠየቁኝ።

«ይህንን የሞኝ ወሬ ትቼ ወደ ቤቴ ተመልሼ እርሻዬን ማረስ አሰብኝ በልና ክሱ ይነሣልሃል። ትስማማለህ?» አሉኝ።

«አይሆንም፣ ስብከቴን ማቆም አልችልም» አልኩኝ።

ከዚህም የተነሣ አንድ ዓመት እንድታሰር ተፈረደብኝ። ወዲያውም ይግባኝ ጠየቅኩኝ። ይግባኝ በደረሳቸው ጊዜ ፍርድን ለውጠው ጉፋን ትቼ ወደ ቁጫ እንድመለስ ነገሩኝ።

እኔም ዳግመኛ ይግባኝ ጠየቅኩና ኢትዮጵያ አገሬ ናት፣ በፈለግኩበት ቦታ የመኖር መብቴ ይጠበቅልኝ። ዳኛውም እሺ ይግባኝህ ወደ አዲስ አበባ ይላካል አሉኝ። የይግባኝ ውጤት እስኪታወቅ ድረስ በዋስ ተሰቀቅኩኝ።

ወዲያውኑ ዚዶን መስቀልኛ ጥያቄ የጠየቀው ቁስ በፍርድ ቤቱ ተገኘ። ቁሱም ችግር የሚፈጥር ሰው ስለሆነ በዋስ መለቀቅ የለበትም ሲል ለማግባባት ሞከረ። እንደገና ለመስቀልኛ ጥያቄ ተጠራሁኝ።

«አንተ ወንጌላዊ ነህ?» አሉኝ።

እኔም፣ «አዎን፣ ወንጌላዊ ነኝ» አልኩኝ።

«ምንድን ነው የምትሰብከው?» ሲሉኝ፣

የምሰብከው ምን እንደሆነ በአጭሩ ነገርኳቸው፣ «በኢየሱስ ክርስቶስ የሚያምኑ ሁሉም ይድናሉ። የማያምኑትም ይፈረድባቸዋል።»

«እግዚአብሔር ማን ነው?» አሉና ጠየቁኝ።

«እግዚአብሔር አባት፣ ልጁና መንፈስ ቅዱስ ነው።»

ቁሱ መለሰና፣ «ስለ ሥላሴ ምሥጢር የምታውቀው ቀላል መልስ ይኸው ነው? ሌላስ አታውቅም?» አለኝ።

«ስለ ወንጌል ትርጉም በዝርዝር አስረድቼሃለሁ። እግዚአብሔር አባት፣ ልጁና መንፈስ ቅዱስ እንደሆነም ተናግራለሁ። ከዚህ የበለጠ ምን ለማወቅ ትፈልጋለህ?»

«እንደ ጠበቅኩትም፡- ስለ አባቶቻችን ሃይማኖት ምንም የምታውቀው ነገር የለም። ነገር ግን ወንጌላዊ ነኝ ትላለህ። ለመሆኑ ምን እየሰበክ ያለህ ይመስልሃል?» አለኝ

እኔም፣ «ወንጌል ማለት ምን እንደሆነ አውቃለሁ። ወንጌልን ሰምተው የሚቀበሉም እንደሚድኑ አውቃለሁ። የምትሰሙኝ ሰዎች ሁላችሁም ብቸኛ አዳኝ የሆነውን ኢየሱስ ክርስቶስን መቀበል ያስፈልጋችኋል» አልኳቸው።

ፍርድ ቤቱም ወደ ቁሱ በመዞር ምን ሃሳብ እንዳለው ጠየቀው።

ቁሱም፣ «ሰዎቹ፣ በተለይም ይህ ሰው ሁከት የሚፈጥር ነው። ስለዚህ እነዚህ ሰዎች ሁሉም በየገጠሩ እየዞሩ ችግር መፍጠራቸውን እናቆማለን ብለው እስኪስማሙ ድረስ መታሠር አለባቸው» ብሎ አሳቡን ሰጠ።

የቁሱም ምላሽ በጣም አስቆጣኝ።

«ሰዎችን ባትፈራ እንኳን እግዚአብሔርን ልትፈራ ይገባሃል። እግዚአብሔር እንደሚፈርድ ታውቃለህ። የምትሰውም ሁሉ እውነት እንዳልሆነ ልብህ ያውቃል» አልኩት።

ቁሱም በዚህ አነጋገሬ በጣም ተቆጣ። «አሁንስ እየሰደብክኝ ነው። እንዳልኩትም ችግር ለመፍጠር ነው የተወለድከው» አለኝ።

ዳኛውም በእግር ብረት እንድታሠር አዘዙ። እንደገናም በእግር ብረት ታሠርኩ።

በቅርብ ጊዜ ክርስቲያን የሆነ ፖሊስ በፍርድ ቤት ቆሞ የሚባለውን ሁሉ ያዳምጥ ነበር። ወደ እኔ ቀረበና፤ «ለምን እንደዚህ ትናገራቸዋለህ? ለመስማማት ካልቻላችሁ ዝም ማለት አትችልም? ለራስህ እኮ ችግር እያመጣህ ነው። ዝም ካልክ ምናልባት ምሕረት አድርገው ሊፈቱህ ይችላሉ» አለኝ።

«አንድ ነገር ለመናገር ከፈለግኩኝ በዓለም ውስጥ ዝም የሚያሰኘኝ ምክንያት የለም።» ብዬ በጽኑና መለስኩለት።

ሁሉም የምናገረውን እንዲሰማኝ እፈልጋለሁ። ፖሊሱ ወደ እኔ ቀርቦ እያነጋገረኝ መሆኑን ያውቁ ስለነበር ስለ ውሳኔዬ እንዳስብበት እንዳነጋገረኝ ያዩት ነበር።

«እኔ የሰዎች እሥረኛ ነኝ እንጂ፤ የእግዚአብሔር እሥረኛ አይደለሁም። ሁሉን የሚያውቅ እግዚአብሔር በራሱ ጊዜ ያስፈታኛል። ስለዚህ ወደ ትልቁ እሥር ቤት መግባት አያስፈራኝም።» አልኩኝ።

«ዳኛውም በትልቁ እሥር ቤት መታሠር ብቻ አይደለም፤ ነገር ግን በአንድ ቦታ ተወስነህ ብቻህን ትቀራለህ» አለኝ።

እኔም፤ «አመሰግናለሁ፤ ክርስቲያኖች ብቻቸውን መሆናቸው በጣም ጥሩ ነው። ምክንያቱም በጸጥታ ሳይረበሹ ወደ እግዚአብሔር መጸለይ ይችላሉ። እኔ ለእግዚአብሔር ክብር ብቻዬን መሆኔ ምንም አይደለም። ምን ጊዜም እግዚአብሔር ከእኔ ጋር ነው። ከሰዎች ጋር ከምሆን ብቻዬን ስሆን የበለጠ እጸልያለሁ» አልካቸው።

በሥቃይ ማደግ

ስለ መልሴ ምን እንዳሰቡ አላውቅም። ሌላ ተጨማሪ ቃል አልተናገሩም። በእግር ብረት እንደታሠርኩ ሰባት ወር ወደ ታሠርኩበት ትልቁ ወህኒ ቤት ወስደው አስገቡኝ።

በዚያች ምሽት አቶ ሻንካ የሚባል ክርስቲያን ሰው መጥቶ ገብኝ ኝና፤ «የማቴዎስ አባት፤ እዚህ ነህ?» አለኝ። «አዎን፤ እዚህ ነኝ። እግዚአብሔር ይመስገንና ደሀና ነኝ። አንተስ እንደምን ነህ?» አልኩት።

ሰላምታ ከተለዋወጥን በኋላም፤ «ዛሬ ሽልማት ተቀብያለሁ። ለምተሀል?» አልኩት።

«ኸረ ምንም አልሰማሁም። የምን ሽልማት ነው የተቀበልኩው? ሁላችንም ቀን በየእርሻችን ስንሠራ ነው የዋልነው። ለመሆኑ ማን መጥቶ ነበር? እስቲ ንገረኝ» አለኝ።

«ያ አጭር ቁስ እዚህ የሚሠራውን ታውቅ የለም? እርሱ ሊገቡብኝ መጣና ሽልማት ሰጥቶኝ ተመለሰ» አልኩት።

አቶ ሻንካም በግርምት ጸጥ ብሎ ደቂቃ አሳለፈና፤ «የምን ሽልማት ነው የሰጠህ?» አለኝ።

እኔም ሁሉንም ነገርኩት።

እርሱም፤ «ሞኝ ነህ! በእግር ብረት መታሠር ለአንተ ሽልማት ነው? ምናልባት አብደሃል» አለኝ። በፍጹም አላበድኩም። አሁን ብሠቃይም የኋላ ኋላ ሽልማቴን አገኛለሁ። መሠቃየትና ሽልማት አብረው የሚሄዱና የማይነጣጠሉ ናቸው። ለመሠቃየቱ ምክንያት የሆነኝ እርሱ ነው፤ ውጤቱ ግን ሽልማት ማግኘት ይሆናል።»

አቶ ሻንካ ወደ ቤት ተመልሶ የደረሰብኝን ሁሉ ስተቀሩት ክርስቲያኖች ሲነግራቸው፤ ሁሉም አዘነ። እኔ ግን ለምን እንዳላዘነኩ ምንም አልገባቸውም ነበር። በሥቃይና በሽልማት መካከል ያለው ግንኙነት አልገባቸውም።

ያ ግን አያስደንቅም፤ ብዙ ክርስቲያኖችም ይህንን ማለትም በመሠቃየትና በሽልማት መካከል ያለውን ልዩነት ስለማያውቁ ሥቃይን ይፈራሉ።

ከገጃም የመጣው ወታደር መንግሥቱ የሚባለውና ባለፈው ጊዜ ስታሠር በእግር ብረት ያሠረኝ ወደ እሥር ቤት መጣ።

«አሁንም ይህንን ክንቱ ወራህን አላቆምክም?» አለኝ።

«ምን ማለትህ ነው? ምን ስሕተት ሠራሁ?» አልኩት።

«ነፃ መውጣት ሲገባህ፤ ይኸው በእግር ብረት ታሥረሃል። ለምንድን ነው በየአካባቢው እየተዘዋወርክ ሰዎችን የምትሰድበው? ይህ የወንጌላዊ ሥራ አይደለም።»

«አንዴ፤ ታዲያ ምን ስሕተት ሠራሁ? ማንንም አልሰደብኩም። ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ሞትና ትንግኤ ማስተማር ደግሞ ስድብ አይደለም።»

«ወዲያውም በል ጫማህን አውልቅና ሰጠኝ» አለኝ። በዚያን ወቅት እኔ አሮጌ ሽራ ጫማ አድርጌ ነበር።

«የእኔን ጫማ ማድረግ ፈለግክ እንዴ?» አልኩት። ጫማዬን የሚያስወልቀኝ ሊያስረኝ ሳይሆን ለራሱ ሊያደርግ ነው ባልኩት ጊዜ በጣም ተቆጣ። ወዲያውም ጫማዬን ይዞ ሄደ።

በመጨረሻ ግን የሃምሳ አለቃ አለማየሁ ወታደሩ ጫማዬን ስለወለደብኝ ገሠጸውና እንዲመልስልኝ አደረገ። «ይህ ሰው ታሚል። ጫማውን መውሰድህ ስሕተት ነው። መልስሰጥ።»

«እኔም ጫማዬን በጣም ስለምፈልገው የሃምሳ አለቃው ለረዳኝ በጣም ደስ አለኝ።»

ተጨማሪ የእሥራት ጊዜ በጨንቻ

በዚያን ጊዜ አዲስ አበባ ለሚገኘው ከፍተኛ ፍርድ ቤት የጽሑፍ ማመልከቻ ለመላክ እሞክር ነበር። እነርሱም ወረቀቱን የክፍለ ሀገሩ ዋና ከተማ ወደ ሆነው ጨንቻ ወስደዋል። በመጨረሻም አንዳንዶቻችን ወደ ጨንቻ እንድንሄድ ተጠራን። ባለሥልጣናቸውም ከቡልቂ ወደ ጨንቻ በእግር አንድ መቶ ኪሎ ሜትር ያህል እንድንጓዝ አደረጉን። እዚያ ከመድረሱ በፊት እግሮቼ ከቁርጭምጨሚቲ ጀምሮ እስከ ጉልበቴ ድረስ አበጡብኝ። በተጨማሪም ተረከዜ አበጠ። ከቡልቂ ወደ ጨንቻ በእግር ለመጓዝ በአጠቃላይ አምስት ቀን ፈጀብን።

ወደ ጋሞ እንደደረሰን የጋሞ ማኅበር መሪዎች አንድ በቅሎና ሁለት የሚረዱንን ሰዎች ሰጡኝ። ስማቸውም ዮሐንስና እርጌ ይባሉ ነበር። ሁለቱም ወጣቶች በበቅሎ ላይ እየረዱኝ ወደ ክፍለ ሀገሩ ዋና ከተማ ጨንቻ ደረሰን።

በፍርድ ቤት ተጠርቼ ለምጠየቀው ጥያቄ መልስ ከመስጠቴ በፊት በጨንቻ እሥራ አንድ ቀን ቆይቻለሁ። ይህም የሆነው በሐምሌ ወር 1952 ዓ.ም ነበር። ያ ፍርድ ቤትም ጉዳያችን በሶዶ እንዲሰማ ቀጠሮ ሰጠን። የቀጠሮው ቀን የሚዘገይ ስለነበረም ወደ ቡልቂ እንድንመለስ ተደረገ። ጊዜ ደርሶ ወደ ወላይታ ሶዶ የተወለድነው ግን በፖሊስ ላንድሮቨር መኪና ነበር።

ሶዶን ዳግመኛ ለመጉብኘት በመብቃቴም በጣም ደስ አለኝ። ወደ ሆስፒታል ሄጄም መድኃኒት እንድንዛ ተፈቀደልኝ። ሌላ ተጨማሪ የሚዋጥ ኪነንም አገኘሁ። በወላይታ የነበሩ ክርስቲያኖችም ባዩኝ ጊዜ በጣም ተደነቁ። በጋሞ ጉፋ ስለነበረው ስደት ብዙ ይሰሙ ስለነበር እኔንም ሞቷል የሚል ግምት ነበራቸው።

በወላይታ የሚገኙ ክርስቲያኖችም የጋላ አቀባበል በማድረግ ለባ ብር አዋጥተው ለምግብ ወጪያችን ሰጡን። በጉፋ ለሚኖሩ አንዳንድ ወንጌላውያንም ገንዘብ ይከፍሉ ነበር። ወደ ጉፋ ለመመለስ በተዘጋጀን ጊዜ ከቦንጋ ወደ ጨንቻ ተዛውሮ የነበረው ሚስጦናዊ ለመሄድ ተነሥቶ ነበር። ያን ጊዜ በሳምባ ነቀርሳ በጣም እየተሠቃየሁ ስለነበር ያ ሚስጦናዊ በቅሎ ሊያቀርብለኝ ፈለገ። አብረውኝ የነበሩት ክርስቲያኖች ሊቆዩ አልፈለጉምና ጉዞአቸውን ቀጠሉ። ዕቃቸውን ሁሉ ይዘው ተንቀሳቀሱ። በገንዘባቸውም ወደ ጉፋ ሲመለሱ ሸጠው ትርፍ ለማግኘት የብርድ ልብስ ገዝተዋል። እኔም በበቅሎ እንደምከተላቸው በማመን ከጎሳ ትተውኝ ሄዱ። ሚስጦናዊው ወዳጄም በቅሎ ቢያፈላልግ ወደ ጉፋ ለመላክ ፈቃደኛ የሚሆኑ ሰዎችን ለማግኘት አልቻለም፤ ስለዚህም ተመልሼ በእግራ ለመጓዝ ተገደድኩ። እንደ እውነቱ ከሆነ ሙሉ ጤና አይሰማኝም ነበርና ጉዞው ሦስት ቀን ወሰደብኝ።

እሥር ቤትና የሳምባ ነቀርሳ

በእሥር ቤት የተቀበልኩት /የደረሰብኝ/ ምቹት አልባ አያያዝ ለእኔ ጥሩ ሳይሆንልኝ አልቀረም። ምክንያቱም የያዘኝ የሳምባ በሽታ ቀስ በቀስ እየጠፋልኝ በመሄዱ ጥንካሬ እያገኘሁ በጉፋ የወንጌል ሥራዬን ለማከናወን በቃሁ። እሥር ቤቱ ለእኔ ሆስፒታል ሆነልኝ። የምፈልገውንም ዕረፍት ያገኘሁበትና ከበሽታዬም የተፈወሰኩበት ስፍራ ነው።

የእሥር ቤቱ ብርድ ለእኔ መድኃኒት እንዲሆንልኝ እግዚአብሔር አደረገ። የሰጡኝን ክኒኖች በየዕለቱ እየወሰድኩኝ ከቦታ ወደ ቦታ እየተዘዋወርኩ ወንጌልን እለብክ ነበር።

በሰደቱ ወቅት አፍርሰውብን የነበረውን ጸሎት ቤት መልሰን ለመሥራት ልዩ ጥረት አደረግን። በዚያውም ላይ ወንጌል ባልተሰበከባቸው አካባቢዎች እየሄድን መስበካችንን ቀጠልን።

በጉፋ የተቀናጀ የመጀመሪያ ስደት የተጀመረው በ1947 ዓ.ም ላይ ነበር። አስቀድሞ ማስፈራሪያ ይደርስብን የነበረው ከግለሰቦች ሲሆን፤ ያም ከመንግሥት ባለሥልጣናት የተቀናጀ ትእዛዝ ደርሶአቸው አልነበረም። ነገር ግን፤ «በየትም ቦታ እየተዘዋወራችሁ መስበክ አይፈቀድላችሁም» ተብሎ ተነገረን። «ሰዎችን ማጥመቅም ክልክል ነው» ተባልን። «ከሳምንቱ በመጀመሪያው ቀን ማለትም /አቲድ/ ሰዎችን እየለበሰባችሁ መዘመር፤ መጸለይና መስበክ አትችሉም። ፊደል

ለማስተማርም አይፈቀድላችሁም። ጸሎት ቤቶችም ከሐግ ውጪ የተሠሩ በመሆናቸው መዘጋት አለባቸው» ተባለ።

ብዙ ክርስቲያኖች በተለይም እያንዳንዱን ማኅበር የሚያስተዳድሩ ጋላሬዎች እየተያዙ ታሠሩ። እኔንም ለማሠር ሞክረው የነበረ ቢሆንም፣ ያን ጊዜ መያዝ ለእኔ የተሻለ አይሆንም ነበር።

የነበረን አማራጭ ወደ አዲስ አበባ ሄደን የፈቃድ ወረቀት ማምጣት ብቻ እንደሆነ ሽማግሌዎቹ ወለኑ።

ስለዚህም እኔና ሌሎች ሁለት ሰዎች ወደ አዲስ አበባ ተላክን። ከአራት ወር ቀጠሮና ማመልከቻ በኋላ ወደ ክፍለ ሀገሩ ባለሥልጣኖች ትእዛዝ እናስተላልፋለን አሉን። እነርሱም በክፍለ ሀገር ያሉት ባለሥልጣኖች ሕገወጥ ነው ብለው ያገዱንን ሁሉ ለማድረግ ወይንም ለማምለክና ለማስተማር አንደምንችል አረጋገጡልን።

ይህንን ጥሩ ዜና በእሥር ቤት ሰነበሩት ወገኖቻችን ለመንገር ደስ እያለን በዚያ በክረምቱ አደገኛ ጉዞ አደረግን።

ስለ ጉዞአችን አንሥቼ እግዚአብሔር በብዙ በተለያዩ መንገዶች እንደ ረዳን ነግራላቸው ነበር። ይሁን እንጂ ስደቱ አልቆመልንም።

ከዚያ በኋላ በሁለት የተለያዩ ጊዜያቶች ባስኬቶ በሚባል ቦታ ታሥሬአለሁ። የዚያ አካባቢ ሰዎች ወንጌልን አጥብቀው የሚቃወሙበት ምክንያት በጊዜው የነበሩ የአማራ ባለሥልጣኖች ክርስቲያኖችን ማሳደድ ስለሚያስደስታቸው ነው። በመጀመሪያ የታሠርኩት አህል ለመሸመት ወደ ባስኬቶ በሄድኩኝ ጊዜ ነበር። የታሠርኩበትም ምክንያት ለመስበክ የሄድኩ አድርገው ነው። እጅን ወደ ኋላ በጠፍሮ ቀፍድደው አሠሩኝ። ልክ አህያ እንደሚነዱ ስምንት ኪሎ ሜትር ያህል ወደ ጉፋ በጅራፍ አየገረፋኝና በዱላ እየመቱኝ ነዳኝ። ለሁለተኛ ጊዜ የታሠርኩትም ወደ ደሜ ለመስበክ በሄድን ጊዜ ነበር። ያኔ ለአንድ ምሽት ብቻ አቆይተው ሰቅተውኛል።

ወደ ምዕራፍ አሥራ አምስት መግቢያ

አቶ መሐሪ ከቦታ ወደ ቦታ በሚዘዋወሩበት በተለያዩ ጊዜያት አገልግሎታቸውን እንደገና በስፋት እንደ ጀመሩ ይገመታል። ከመሐሪ አገልግሎት በፊት የወላይታ ወንጌላውያን በደቡባዊ ምዕራብ ጉፋ ይሠሩ /ያገለግሉ/ ነበር። ቀስ በቀስ ደግሞ በዚያው በደቡባዊና በምዕራባዊ ክፍል በአሪ ጉሳ መካከል አገልግሎታቸውን ያሰፉ ነበር። በዚያ የኢትዮጵያ ክልል ወንጌልን ለማስፋፋት የሄዱ የመጀመሪያዎቹ የወላይታ ወንጌላውያን ናቸው።

አቶ መሐሪ ወደ ኋላ እንደሚያስታውሱት በእነዚያ ዓመታት ውስጥ አራት ነገሮች በአዕምሮአቸው ውስጥ ጉልተው ታይተዋቸው ነበር። እነርሱም፣ ሀ) የመሬት ስርጭት፣ ለ) ወንጌላውያንን ማሠልጠን፣ ሐ) ጠንቋዎችን መዋጋት፣ መ) የእጅ ባለሙያዎች የነበሩትን ከጎብረተሰቡ ማዋሃድ የሚሉት ነበሩ። እነዚህ ነጥቦች እያንዳንዳቸው ማኅበራዊ ጉዳዮች በመሆናቸው ወንጌላውያን ትኩረት ሰጥተውባቸው ለውጥ ለማምጣት አስፈላጊውን አስተዋጽኦ አድርገዋል።

ከ1968 እስከ 1969 ዓ.ም ድረስ የመሬት ስርጭት ጉዳይ ጉልህ ሚና አልነበረውም። በወቅቱ አቶ መሐሪና ጓደኞቻቸው ነገሩን በገምታ ለማዳመጥ መረጡ። ነገር ግን እርግጠኞችና መሻሻል የማይታይባቸው ነበሩ።

አቶ መሐሪ በጉፋ በሚያገለግሉበት ወቅት በኤስ አይ ኤም የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤት ሦስት ዓመት እሳልፈዋል። በቡልቂ የተማሩትን የእነስተኛ ጊዜ ትምህርት ራሳቸው አልጠቀሱትም። መጽሐፍ ቅዱስን ማስተማር የማይቋርጥ ተግባር እንደሆነ ያውቁ ነበር። የመገሠጽንና የመቆጣትንም አስፈላጊነት የሰለጠ ያውቃሉ። በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ለመጀመሪያ ጊዜያቸው ወጣት ወንጌላውያንን ለማበረታታት እንዴት ይቆጠሩባቸውና ይገሥጹላቸው እንደነበር ይገልጻሉ።

አቶ መሐሪ በልጅነታቸው ጊዜ ከጠንቋይ ጋር ግንኙነት ነበራቸው፣ ነገር ግን በአሪ ጉሳዎች መሃል በነበሩ ጊዜ ግን በግልጽ ፊት ለፊት ይጋፈጡላቸው ነበር። ያካባቱት ልምድ የሚያገልግላቸው አልነበረም። ነገር ግን በጉፋ በነበሩበት ዓመት ውስጥ በተደጋጋሚ የተፈጸሙ ናቸው።

በእያንዳንዱ የኢትዮጵያ ክልል ውስጥ ወንጌላውያን በሚያገለግሉባቸው ቦታዎች በሰዎች መካከል የነበረውን ልዩነት ለማጥበብ ብዙ ታግለዋል። ፊት ለፊት መጋፈጥ የሚከብድ ቢሆንም፣ የሚፈለግ ነበር። በውጤቱም አስደናቂ ነገሮችን ለማከናወን ችለዋል።

ሩቅ ደቡብ

ምዕራፍ አሥራ አምስት

እግዚአብሔር ወንጌልን እንድሰብክ ከቁጫ ወደ ጉፋ አውራጃ እንደመራኝ ሁሉ፣ በመጨረሻም ሩቅ ወደ ሐመር ባኮ አውራጃ ሄጄ እንድሰብክ መራኝ። በአሪ ጉሳዎች መካከል ይሠራ ከነበረው ወንጌላዊ ጋር ሄጄ እንደሠራም መራኝ።

ወደ ባኮ ለመጀመሪያ ከሚሰየሙት መድኃኒት ለመግዛት የሄድኩት በ1948 ዓ.ም ላይ ነበር። ያኔ ወንድሜ ዳንኤል አብሮኝ ሄዷል። ወደዚያ ለመድረስ ሦስት ቀን ለመመለስም ሦስት ቀን ነበር የወሰድብን። የመጀመሪያውን ሌሊት ግራሻንጋማ በሚባል ቦታ አደርን። ሁለተኛውን ሌሊት ደግሞ አሪ ኦይዳ በሚባል ስፍራ ያደርን ሲሆን፣ ሦስተኛውን ሌሊት በባኮ በሚገኘው የኤስ ኣይ ኤም ሚስዮን ጣቢያ ደርሰን አደርን። በዚያን ጊዜ አቶ አምቦሌ የሚባል ከወላይታ የመጣ ወንጌላዊ ከሚሰየሙት ጋር ይሠራ ነበር።

ከጥቂት ጊዜ በፊት በሳምባ ነቀርሳ ታምሜ በነበረ ጊዜ በጉፋ አውራጃ ውስጥ ጉያ በሚባለው ቦታ ሆኜ ለጌታ ቃል ኪዳን ገብኜ ነበር።

በመንደሩ አቅራቢያ በሚገኘው ጋራ አናት ላይ ተቀምጬ በአዕምሮዬ ውስጥ መሎ በሚባለው አቅጣጫ ሠላሳ ጸሎት ቤቶችን አየሁኝ። ያን ጊዜ በዚያ አካባቢ የጸሎት ቤቶች በችግር ይመሠረቱ ነበር።

እግዚአብሔር ከዚያ በሽታ እንዲፈውሰኝና ወደዚያ አካባቢ ሄጄ እነዚያ ሠላሳ ማኅበራት እንዲመሠረቱ ለመርዳት እንድችል ጸለይኩኝ።

ልክ በዚያን ወቅት ሚስተር ዲክ ማክሌላን የኤስ ኣይ ኤም ሚስዮናዊ በቡልቂ ነበርና ወደ እርሱ ካስጠራኝ በኋላ፡- «አቶ መሐሪ፣ ምን ብናደርግ ይሻላል? ከወላይታ የመጡ ወንጌላውያን ብሪ፣ ባንጉ፣ ዳንኤል፣ ዴንጉ እና ከቦይ የተባሉት ወደ አሪ ጉሳ አካባቢ ወንጌልን ለመስበክ ሄደዋል። ዘለቀ ግዛው የሚባለው ሰው ደግሞ እያስፈራራቸው ነው። ዳንኤል ከመደብደቡም በላይ፣ ሁሉም ልብሶቻቸውን ተገፍፈው ተወስደዋቸዋል። በአሪ ጉሳ ውስጥ ወንጌልን ለመስማት የሚፈልጉ ብዙ ሰዎች አሉ። ነገር ግን ወንጌላውያኑ ሁሉም ተባረሩ። ምን ብናደርግ የሚሻል ይመስልሃል?» አለኝ።

«የእግዚአብሔር ፈቃድ ከሆነ፣ እኔ ወደ አሪ እሄዳለሁ» አልኩት። «እንዴት ይቻልሃል? ዶክተሩ ለሁለት ዓመት ረዥም መንገድ መጓዝ እንደሌለብህ ነግሮሃል። በቅርቡም በእሥር ቤት ስለነበርክ የሳምባ ነቀርሳህ አልዳነልህም። አሁንም በሽታው በሳምባህ ላይ አለ። ያ ቦታ ደግሞ ለመሥራት በጣም አስቸጋሪ ነው። እንዴትስ ሆነህ እዚያ ሄደህ ለመስበክ ትችላለህ?» አለኝ።

እኔም፣ «የእግዚአብሔር ፈቃድ ከሆነ እሄዳለሁ፣ እርሱ ጤና ይሰጠኛል፣ የሚፈለገውንም ብርታት እርሱ ይሰጠኛል። ስለ ጤናዬ ብዙም አልጨነቅም» አልኩኝ።

የጉፋ ሽማግሌዎች መማክርት ተሰብስበው ነበር። ሚስዮናዊው ሚስተር ዲክ ማክሌላን ወደ መማክርት ስብሰባ ሄጄ ዘለቀ ግዛው የሚባል የመሬት ከበርቴ ወንጌላውያንን እያላደደ እንዳለ አካባቢውንም ለቅቀው እንዲሄዱ እንዳዘዛቸው ንገራቸው የሚል ሃሳብ አቀረበልኝ።

«ወደዚያ እንድትሄድ ከጠየቁህም፣ ለእኔ የነገርክኝን አሳብህን ንገራቸው።»

ወደተባለው የመማክርት ስብሰባ ሄጄ ስነግራቸው፣ በጉዳዩ ላይ ተወያዩበት። በብዙ አካባቢዎች ከመንግሥት ባለሥልጣኖች የበለጠ የመሬት ከበርቴዎች ችግር የሚፈጥሩ ናቸው። መጨረሻ የሌለውን ማስፈራራታቸውን ለመቋቋምና ወደ አንድ ውሳኔ ለመድረስ ቀላል አልነበረም።

«ወደ አሪ አካባቢ ሄደህ አራቱ ወንጌላውያን ይሠሩ በነበሩበት ቦታ ለመስበክ ትፈልጋለህ?» ብለው ጠየቁኝ።

ለመሄድ ፈቃደኛ መሆኔን በገለጽኩላቸው ጊዜ፣ ስለ ጤንነቴ ጠየቁኝ። ትንሽ እስክጠነክር ድረስም እንድቆይ መከሩኝ።

«እኔም ከቀን ወደ ቀን እግዚአብሔር ያጠነክረኛል። ወደዚያ እንድሄድም እግዚአብሔር ፈልጎኝ ከሆነ አሁን እሄዳለሁ» አልኳቸው።

ወደ ደቡባዊ ምዕራብ መዛወር

ወደ ውብሐመር ከመሄዴ በፊት ዳንጉ ሳና የሚባል ሌላ ወንጌላዊ እዚያ ሄዶ እየሰበክ ነበር። እርሱም ለሕዝቡ፣ «መሬትን የፈጠረው እግዚአብሔር ነው። የመሬት ከበርቴዎች ባርያዎች አትሁኑ» እያለ አላስፈላጊ ቅስቀሳ በማድረግ ችግር ፈጥሮ ነበር።

እነዚያ የመሬት ክርክርዎች ገበሬዎቹን /ጭሰኞቻቸውን/ ግብር ማስከፈል ብቻ ሳይሆን በየሳምንቱ ሰኞና ማክሰኞ እርሻቸውን እንዲያርሱላቸው ከማስገደዳቸውም በላይ በየዓመት በዓሉ ስቦታ እንዲያቀርቡላቸውም ይጠይቃሉ።

የመሬት ክርክርዎቹ ዳንጎ ሳናን አላሠሩትም፣ ዳንኤልን ግን ደብድበውታል። ስለዚህም ያንን አካባቢ ለቅቆ ወደ ሌላ ቦታ ሄዶ መሥራት ጀምሯል።

እኔም ወደ ውብሐመር በሄድኩኝ ጊዜ አስቀድመው በሄዱት ወንጌላውያን በሁለት ቦታ ማኅበር /ቤተ ክርስቲያን/ ተመሥርቶ ነበር። አንዱ ማኅበር አልዳማር በሚባል ቦታ የተመሠረተ ሲሆን፣ ሁለተኛውም ዚማታር በሚባል ቦታ ተመሥርቷል። በጉፋ ሱብዙ ዓመት እንደ መኖሪ በዚያ አካባቢ የነበሩት የመሬት ባለሀብቶች ጨካኞች ናቸው ማለት ለእኔ አዲስ አልነበረም። በብዙ መንገድ በጉፋ ከመሥራት ይልቅ በአሪ መሥራት የበለጠ አደገኛ ነበር።

ሌላው በዚያ አካባቢ ለአገልግሎት አስቸጋሪ የሆነብኝ የቋንቋ ችግር ሲሆን፣ በማስተምርበትና በምስብክበት ቦታ ሁሉ አስተርጓሚ ይገዢ እቆም ነበር። በወላይታ፣ በጉፋና በቁጫ የቋንቋ ልዩነት ችግር አልፈጠረብኝም። ነገር ግን ወደ አሪ በምሄድበት ጊዜ አስተርጓሚና መሪ እንደሚያስፈልገኝ ለሽማግሌዎቹ መማክርት ነገራለሁ።

የተባለውን ሰው ሰማግኘት ለሽማግሌዎቹ ቀላል ባይሆንም፣ በመጨረሻ ግን ዚዶ የሚባለውን ሰው አገኛልኝ። ይህ ሰው በአሪ ውስጥ ከመጀመሪያ ክርስቲያኖች አንዱ ቢሆንም፣ እኔ አስቀድሜ እርሱን የተገናኘሁት በቡልቂ እሥር ቤት ውስጥ ሆነን ነበር። የአሪ ቋንቋ ለዚያ የእናቱ ቋንቋ በመሆኑ ለእኔ ብቁ አስተርጓሚ መሆን ይችላል ብዬ ብቀበልም። ከእነዚያ መጨረሻ የሌለውን ችግር ከሚፈጥሩ የመሬት ባለባቶች ጠብ መካከል የገባ መሆኑን ስደርስበት ጭንቀት ውስጥ ገባሁኝ። እኔም በእንደዚህ ዓይነት አላስፈላጊ ጠብ ውስጥ ሁልጊዜ ተሳታፊ የምትሆን ከሆነ ወደ ፍርድ ቤት ስለምትጠራ የእኔ መሪና አስተርጓሚ ልትሆን አትችልም ብዬው ነበር። እርሱም ለጊዜው ሙግቱን አቁሞ ሊረዳኝ ወሰነና ረዳኝ። የዚያን ሽማግሌ እርዳታ ማግኘት ለእኔ ትልቅ ደስታ ነበር።

ወደ አሪ ተገብን በሰላም ከደረስን በኋላ አቶ ዚዶ እኔ ለመስበክ በምፈልግበት አካባቢ አብሮኝ እየተዘዋወረ በማስተርጉም ይረዳኝ ነበር።

ባላምባራስ ሐሸታ የሚባሉ ሊረዱን ደስተኛ እንደሆኑ ገልጸው በአሪ አካባቢ በፈለግንበት እየተዘዋወርን ወንጌልን እንድንሰብክ ፈቀዱልን። ይተባበሩንም ዘንድ እግዚአብሔር ቅን ልብ ሰጥቷቸዋል።

ብዙም ሳንቆይ ሰዎች፣ «እንዴት እናምናለን ? በመሬታችን ላይ ሁል ጊዜ ችግር አለብን። ይህ ተንኮሰኛና ጨካኝ የመሬት ባለባት መሬቱን ለቅቀን እንድንወጣ ነገሮናል። እንዴትስ ያለማነውን መሬት ጥለን ሄደን ሌላ ጫካ እንደገና ማልማት እንችላለን? እንዴትስ ባልታረሰ መሬት ዘር መዝገብ እንችላለን? ይህን መሬት ለቅቀን ከወጣን ለቤተሰቦቻችን ምን እንመግባለን?» አሉኝ።

አቶ ደስታ ጽጌ በዘመኑ የታወቁ የመሬት ባለባትና ሳያቋርጡ ችግር የፈጠሩብን ሰው ናቸው። ወንድማቸው ሰለሞን ደግሞ ትንሽ ነገሮችን ማገናዘብ የሚችል በመሆኑ መልካም ምክር ይሰጠን ነበር። አቶ አስፋው የሚባለው ሰው ደግሞ መልካም ሰው ነበር። ቤአ የሚባለው ሰው ደግሞ ቀረጥ ሰብሳቢ ነበር።

የመሬት ስምምነትና ድርድር

የመሬት ክርክርድ የአቶ ደስታ ጽጌ ወንድም አቶ ሰለሞን ጽጌ በወቅቱ የፓርላማ አባል ነበሩ። ወደ አቶ ሰለሞን ሄጄ በአካባቢው መሬት ተከራይቼ ለመኖር እንድችል አስፈቅዳለሁ ብዬ ለክርስቲያኖቹ አማክርኳቸው። ደግሞም ወደ ጉፋ ሄጄ ቤተሰቤን ጉብኝቼ ለመመለስ እፈልግ ነበር። ወደ ቤተሰቦቼ ስሄድ በአሪ ያሉት የአካባቢው ሰዎች ሥራዬን አጠናቅቄ የሄድኩ መሰላቸው እንጂ ወደ አሪ ተመልሼ የምመጣ አልመሰላቸውም ነበር። በሰላም እንድመለስ ጸልዬልኝ ቶሎ እመለሳለሁ ብዬ አረጋገጥኩላቸው።

ከአንድ የአካባቢው ባለሥልጣን ለአቶ ሰለሞን ጽጌ የመተዋወቂያ ደብዳቤ ወሰድኩኝ። ነገር ግን ወደ አዲስ አበባ መሄዳቸውን አወቅኩኝ። ሌላ አባይነህ ንጉሤ የሚባል የሚመራኝን ሰው አገኘሁና ወደ ሌላ የአካባቢው ሹም ወሰደኝ፣ እርሱም ቀረጥ ሰብሳቢ የነበረ ታደሰ አረጋ ይባላል። እነዚህ ሰዎች የአካባቢ ሰዎች ሲሆኑ ተሰሚነት የነበራቸውና የሚከበሩ ናቸው። ነገር ግን የመንግሥት ተቀጣሪዎች ስለሆኑ የሚጠሉ ነበሩ።

ይህ አባይነህ የሚባለው ሰው ከእኔ ጋር ለመሄድ ደስተኛ አልነበረም። ተነሥ እንሂድ ብዬ አደፋፈርኩት።

«ጋሼ የምርህን ነው?» አለኝ፤ በልመና ዓይኖቼ አትኩሮ እየተመለከተኝ።

«እንዴ ለምን? የምሬን ነው እንጂ። እዚህ አካባቢ አንቁም፤ እንሂድ» አልኩት።

በመጨረሻ ግን ትዕግሥት በማጣቱ ይቅርታ ጠየቅኩት።

«አቶ ሰለሞን ወዲያው ከተናገርነው በኋላ ወደ እኛ ዞሮ ለጥቂት ቀናት አሥር ቤት ያስገባናል። እሳት በመቀስቀስ እኛው ለራሳችን ችግር እናመጣለን። እንግዲህ ምን ብናደርግለት ይሻላል? ወደ ቤቱ ባዶ እጃችንን ሄደን መገናኘት እንችላለን? ባዶ እጃችንን ከሄድን ወደ ቤቱ የሚያስገባን ይመስልሃል? ባዶ እጃችንን ከሄድን እንደሰደብነው ይቆጥርና ምክንያት አድርጎ ሊደበድበን ይችላል» ስለው አባይነህ፤ «ጋሼ ጊዜያችንን በከንቱ እያባከንን ነው» አለኝ።

የአባይነህን ግትርነት አረዳለት ጀመር። «ለምን እንደምትጨነቅ እየገባኝ ነው። ቢሆንም እግዚአብሔር እንድንሄድ ከፈለገ ሄደን የምንገብኘውን ሰው ልብ እግዚአብሔር ራሱ ሊያዘጋጅ ይችላል። ምንም አንፍራ፤ የእግዚአብሔርንም ጥበቃ አንጠራጠር። ተነሥ መንገዱን አሳዩኝና እንሂድ» አልኩት።

አባይነህ ለመሄዱ የጓጓ ልብ ባይኖረውም ትከሻውን አነቃነቀና ጉዞአችንን ጀመርን። እንደማየው ከሆነ እዚያ ስንደርስ ምን እንደሚጠብቅ ስለማያውቅ ልቡ እየፈራ ነበር። እኔ ግን ከልቤ ጸለይኩኝ፤ «ጌታ ሆይ፤ ዛሬ ልዩ ጥበቃ አድርግልን። ይህ ጉዞአችን አባይነህ ያንተን እንክብካቤ እንዳይጠራጠር ትምህርት የሚሰጠው ይሁን» አልኩኝ።

ረዥም መንገድ ከተጓዝን በኋላ፤ በይካ ወደሚባለው ትንሽ ከተማ ደረስን። በመጀመሪያ ዳር ዳሩን ብንሄድም፤ በመጨረሻ ምርጫ አልነበረንምና በከተማው ውስጥ ዘልቀን ገባን። የአቶ ሰለሞንን መኖር ለመጠየቅ ወሰንን። ስንጠይቅም ወደ አዲስ አበባ መሄዳቸው ተነገረን። ከዚያም መንገዳችንን ወደ ቀረጥ ሰብሳቢው ቤት አደረግን።

አባይነህ በግልጽ ፍርሃት ቢሰማውም ይከተለኝ ነበር። ወደ በሩ እንደ ደረሰን ወደ ውስጥ ተጣራን። በግቢው ውስጥ ሰዎች ነበሩና ወደ ውስጥ እንድንገባ ጋበዙንና ገባን። ወደ መቀመጫ /በርጨማ/ አመለከቱንና ተቀመጥን። በእኛ አካባቢ ወደ ቤት ሲገባ የሁሉንም ሰው

እጅ መጨበጥ ባህላችን ነው፤ እኛ በደረሰን ጊዜ ግን ሰዎች ምግባቸውን ለመብላት እጆቻቸውን ታጥበው ነበርና መጨባበጡ አስፈላጊ አልነበረም።

በመንገድ ስንሄድ እኔ ለራሴ፤ «ለምን እንደ መጣንና ምን እንደምንፈልግ ብንገነግራቸው ይሻላል። ምናልባት ቢቆጣንና ቢደበድበን እንኳን ሁሉ ለመልካም እንደሆነ እናውቃለንና ያረካናል።»

የቀረጥ ሰብሳቢው ባለቤት የተቆላ እህል /በቆሎ/ አመጣችና ከፊታችን አስቀመጠችልን።

አመለገንኳትና። «እባክሽን፤ ከመብላታችን አስቀድሜ ብጸልይ ቅር ይልሻል? አስቀድሜ ስለ ምግቡ እግዚአብሔርን ሳላመለግን አልበላም አልኳት።»

ሴትየዋም ወደ ባሏ ተመለከተችና፤ «መልካም ነው፤ ጥሩ ባህል ነው፤ በሉ ጸልዩ» አለችን።

«ጌታ ሆይ፤ ይህንን ምግብ ባርከህ ቀድሰልን፤ እንድንደለትበት ስለሰጠኸን ስለ እያንዳንዱ ነገር በጣም እናመለግንሃለን። ይህንን ቀን በሰላም እንድናሳልፍ እርዳን። በኢየሱስ ክርስቶስ ስም። አሜን!»

ሴትየዋም ባልዋን፤ «ምን ታስባለህ? በዚህ አካባቢ የሚጸልዩና የሚሰብኩ ሰዎች ሁሉም ታሥረዋል፤ ከአካባቢያችንም እየተባረሩ እየወጡ ነው። እነዚህ ሁለቱ ሰዎች እዚህ ምን ይሠራሉ? ለምን አልታሠሩም?» አለች።

ባሏ መልስ እስኪሰጣት ድረስ እኛ በፈገግታ የተሰጠንን ቆሎ እንመገብ ነበር።

«እይሆንም፤ እነዚህን የምናሥርበት ምክንያት የለንም። ይህ ሰው ለብዙ ጊዜ የታሠረ ነገር ግን ተስፋ የማይቆርጥ ነው። ተስፋ የሚያስቆርጥ አንዳች ምክንያት የለም» አላት።

የተሰጠንን እህል እየተመገብንና በናም እየጠጣን የወዳጅነት ጨዋታ ቀጠልን፤ ቀልድና ጨዋታም እያቀላቀልን አሳለፍን።

በናው አክትሞ ጀበናውና ሲኒዎቹ ከተነሡ በኋላ ታፈሰ ወደ እኔ ዞሮ፤ «ከየት ነው የመጣኸው?» አለኝ።

እኔም፤ «ክቡልቂ አካባቢ» አልኩት።

የመጣሁበት ትክክለኛ ቦታ የት እንደሆነም ጠየቀኝ። እኔም የመጣንበትን መንደር /ቀበሌ/ እና የሰፈርንበትን የመሬት ባላባት ስም ጠቀስኩለት። ከመሬት ከበርቴውም ለአቶ ሰለሞን ጽጌ ደብዳቤ ይገፍ እንደ መጣሁ ነገርኩት።

«ታዲያ እዚህ ለምን መጣህ?» አለኝ።

ከዚህ በፊት ባጋ በሚባል አካባቢ አስተምር ነበር። እዚያም ብዙ ሰዎች ተምረዋል። እዚህ አካባቢ ያሉት ሰዎችም መማር ስለሚፈልጉ ላስተምራቸው ነው የመጣሁት አልኩት።

እርሱም፣ «ምናልባት አታውቅም እንጂ፣ እኔ በዚህ አካባቢ የቀረጥ ሰብሳቢ ነኝ» ሲለኝ፣ «ነው እንዴ?» አልኩት። ድምፃችንም በማጉላት መደነቁን ገለጽኩለት። «እንግዲህ እንተዋወቅ። እኔ መሐሪ አባላለሁ። ከተቀመጥኩበት ብደግ አልኩና ጉንበስ ብዬም ቀኝ እጄን በሁለት እጆቼ ጨበጥኩትና የምቀ ለላምታ ሰጠሁት። ለላም ለእናንተና ለመላው ቤተሰብህ ይሁን ብዬ ለላምታዬን አቀረብኩለት።»

እርሱም ከእኔ ጋር በመገናኘቱ የተለማውን ደስታ ከገለጸልኝ በኋላ፣ ለማስተማር ብዙ ሰዎች እንደማገኝ ተስፋው መሆኑን ነገረኝ። በሁኔታው የወዳጅነት ስሜት ነበረው፣ ስለተገናኘንም ደስተኛ እንደሆነ ነግሮናል። አሁን ወደ ቢሮው እንደሚሄድም ከነገረን በኋላ በተመቻችሁ ጊዜም ኑና ጉብኝኝ አለን።

የሥልጠና ልምምድ

ስለነበረን ቃለ መጠይቅ ከልቤ በጣም ደስ አለኝ። አባይነህና እኔ በከረብታው ቦታ ወደሚገኘውና አልዳሜሪ ወደሚባለው መንደር ለመሄድ ወሰንን። አንድ የምናውቀውን ሰው ተገናኝንና ወይይት ስንጀምር ሰውየው፣ «ስለተገናኘን ደስ ብሎኛል። ጥሩ ቀን እንደሚሆንላችሁ ተስፋዬ ነው» አለን ገና ስንገናኝ።

አሁን አባይነህና እኔ እንደገና በሃሳብ በየግላችን ሆነናል። «እውነት ነው! እግዚአብሔር ዛሬም ከእኛ ጋር ነው። ይህንን በደንብ አምናለሁ። ይህ ሁሉ ሕልም ይመስለናል። እንዴት ሊሆን ይችላል?» አልኩኝ።

«እንዴት ሆነ?» አለና አባይነህ በጥርጣሬ ጠየቀ።

«በጥንት ጊዜ ለአንድ ባለሥልጣን ስጦታ ካላቀረብንለት አያናግረንም። እንዲያውም ወደ ቤት ግቡ እንኳን አይሉንም። ዛሬ ግን ይህ ሰው ወዳጅ ሆኖልን እቤቱ ገብተን አብረነው ቡና ጠጥተናል።»

የቀድሞ ሰዎች ግን አንድ ነገር ይዘንላቸው ካልሄድን በፍጹም አያነጋግሩንም ነበር። ወደ ውጪ ጉትተው በዱላ ይደበድቡን ነበር። ዛሬ ወደዚህ ሰው /ባለሥልጣን/ ቤት በገባን ጊዜ በማንኛውም ደቂቃ ተነሥቶ የሚደበድበን መስሎኝ ጡንቻዎቼ ተከማትረው ነበር። ይህ መቼም ተለምር ነው። በእውነት እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ነበር። ዛሬ ረድቶናል» ብዬ አስረዳሁት።

ጸሎቴ ተመልሶልኛል። ይህ ልምምድ አባይነህን የሚያበረታታው ነበር፣ በእምነቱም በጣም ጠንካራ እንዲሆን ረድቶታል።

በመንገዳችን እየተነጋገርን ተገዝን ወደ ቤታችን ማታ ደረስን። ስለ ውሎአችንና ስለ ነበረን ሁኔታ አንሥተን እንጫወት ጀመር። እግዚአብሔር እንዴት እንደ ረዳንና ከቀረጥ ሰብሳቢው ቤት ስለ ነበረን ውይይት ሁሉ ስናስብ በጣም እንደነቅ ነበር።

ይህ እንግዲህ ባልደማር በሚባለው ቦታ ለሁለት ዓመት ቆይታችን ትርፋማ የነበረ ጅምራችን ሲሆን፣ በመጨረሻም በዚያ አካባቢ ሁለት ቤተ ክርስቲያን ለመመሥረት ተችሏል። ቤተሰቤን ወደ አሪ አካባቢ ለማዛወር ሁኔታው የተመቻ ባለመሆኑ በዚያው በጉፋ ውስጥ ባጋ በሚባል ቦታ እንዲቆዩ አደረግሁ።

ሁልጊዜ ስለ ወጣት ጓደኛዬ አባይነህ አስብ ነበር። በእምነቱ እያደገ መሆኑንም አስተውል ነበር። እንደ ሌሎቹ የአካባቢው ሰዎች አባይነህም ሁለት ሚስቶች ነበሩት። አንዱ ወጣትና ቆንጆ ስትሆን፣ የመጀመሪያው ሚስቱ ግን ቁንጅና የሌላትና ወጣትም ያልነበረች ናት።

«ምን ይሻላል? ይህን ሁኔታ በምን መልኩ ማስተካከል እችላለሁ?» እያልኩኝ ያላደገውን ጢሜን መፈተግ ጀመርኩ። «አባይነህ በእምነቱ እያደገ በመሆኑ አንድ ቀን ለመጠመቅ መጠየቁ አይቀርም። ለመጠመቅ የሚፈልገው ከወጣቷ ሚስቱ ጋር ቢሆንም ምንድን ነው የማደርገው?»

በጉዳዩ ላይ እያሰበኩበትና እየጸለይኩበት ብቆይም ጥያቄውን ራሱ እስኪያነሣ ዝም ለማለት ወሰንኩኝ።

እውነትም አንድ ቀን አባይነህ ወደ እኔ መጣ። በእግዚአብሔር ጊዜ ውስጥ እኔም እንዳንተ ወንጌላዊ ለመሆን እፈልጋለሁ። ይህንን ወንጌል ለሌሎች ሰዎች ማካፈል እፈልጋለሁ። ወደ አዲስ አካባቢ ሄጄም ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ለሰዎች መናገር እፈልጋለሁ አለኝ።

«በጣም ጥሩ ነው። ይህንን ካንተ በመስማቴ በጣም ደስ ብሎኛል።»

ለማበረታታትና በቅን አሳቡ ላይ እንቅፋት እንዳላኖርበት በጣም እጠነቀቅ ነበር። እንግዲያውስ አዲስ ኪዳን ከፍተን እንማር ብዬ አሳቤን አቀረብኩለት። ያስተማርኩት እያንዳንዱ ነጥብ ለእርሱ አዲስና እንግዳም ሆነበት። እኔ የተማርኳቸውን አንዳንድ ትምህርቶችም አስተማርኩት።

አባይነህ በጊዜው በቀለም ትምህርት ቤት ተምሮ እስከ ሦስተኛ ክፍል የደረሰ ቢሆንም፣ ስለ መጽሐፍ ቅዱስ ምንም እያውቅም ነበር። ያቀረብኩለት እያንዳንዱ ነጥብ ለእርሱ ምሥጢር ሆነበት። በእርግጥ በጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ያምናል፣ በሕይወቱም ውስጥ ብዙ ለውጦችን በማየቱ እግዚአብሔር እውነተኛ እንደሆነም ተረድቷል። ነገር ግን የተለወጠው ሕይወቱ በመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ላይ የተመሠረተ ባለመሆኑ ብዙ አልተረዳም ነበር።

አንድ ቀን ስንወያይ፣ «አሁን አንተ ወንጌላዊ ለመሆን ትፈልጋለህ?» አልኩት።

ምንም ሳይናገር ራሱን አነቃነቀ። ምናልባት ምን እንደምናገረው የተጠራጠረ ይመስላል።

«በየአካባቢው እየተዘዋወርክ ወንጌል ለሕዝብ ለመስበክ /ለማስተላለፍ/ ትፈልጋለህ? ያ መልካም ነው ያንን በመስማቱ ደስ ይለኛል። ይሁን እንጂ በሕይወትህ ለሌሎች እንቅፋት የሚሆን አንድ ነገር አለ። ይህ እንቅፋት የሆነው ነገርህ ደግሞ ለዎች የምታስተምረውን እውነት እንዳይከተሉ ያደርጋቸዋል አልኩት።»

«አሺ፣ እስቲ ንገረኝ ምንድን ነው እንቅፋት የሆነው?» አለኝ።

እኔም በክርስቲያኖች መካከል ሁለት ሚስት ያለውን ሰው ማጥመቅ በማንኛውም ቦታ የተለመደ አይደለም። ለመጠመቅ ከፈለግክም ከአንድ ሚስት ጋር መኖር ይገባሃል። ከአንድ ሚስትህ ጋር ሆነህ ከተጠመክም በኋላ የጌታን እራት ማለትም /ቅዱስ ቁርባን/ እንድትወስድ ይፈቀድልሃል። ምናልባት ከዚያ በኋላም ጌታ በዚህ አካባቢ ጠንካራ ወንጌላዊ እንድትሆን ሲያደርግህ ይችላል።» አልኩት።

እርሱም በጥሞና ያዳምጠኝ ነበር፣ በፊቱ ላይም አንዳች ቅሬታና የመከፋት ምልክት አይታይበትም ነበር።

«በአሁኑ ጊዜ አንተ ሁለት ሚስቶች አሉህ። ሁለት ሚስቶች እስካሉህም ድረስ ለመጠመቅና የጌታን እራት /ቅዱስ ቁርባን/ ልትወስድ /ልትካፈል/ አትችልም» አልኩት።

ለተወሰኑ ደቂቃዎች አንዳች ቃል አልተናገረም። እኔ ግን፣ «ለምን? ማን ነው ያለው?» እያለ ይጠይቀኛል ብዬ እጠብቅ ነበር።

«አሺ አንዱን ወደ አባቷ /ቤተሰቧ/ ብለድስ?» አለኝ።

በዚህ መልሱ በጣም ተደነቅኩኝ። «ይህማ መልካም አሳብ ነው። ግን የትኛዋን ነው ወደ አባቷ ለመመለስ የምትፈልገው?» አልኩት። እርሱም፣ «ከመጀመሪያ ሚስቴ ጋር ለመጠመቅ እፈልጋለሁ። ሁለተኛዎንና ወጣቷን ወደ አባቷ እስድዳታለሁ» አለኝ። «አባቷም ሌላ ባል ሲፈልግላት ይቀልለዋል። ምክንያቱም ገና ወጣትና ቆንጆ ነች።» ይህን የሚናገረው ምናልባት እኔን ለማስደሰት ይሆን? ብዬ አትኩራ እመለከተው ነበር።

«በእውነት አንተ ሁለተኛዎን ሚስትህን ወደ አባቷ መልሼ እስዳታለሁ ነው የምትለኝ?»

«ትክክል! ሁለተኛዎን ሚስቱን ወደ አባቷ እስዳታለሁ ምንም ችግር የለም።»

«እውነትህን ነው?» አልኩት።

«አዎን፣ እውነቱን ነው» አለኝ።

ከጥቂት ቀናት በኋላ ሁለተኛ ሚስቱን ወደ አባቷ መልስ እንደሚወስዳት ነገራት። ለዘመዶቹና ለወዳጆቹ ሁሉ ከመጀመሪያ ሚስቱ ጋር እንደሚጠመቅም አስታወቃቸው።

በመጨረሻም ከመጀመሪያ ሚስቱ ጋር በመጠመቅ በአካባቢው ጥሩ የወንጌል አስተማሪ ሊሆን ችሏል።

ያን ጊዜ ባለቤቱ ዮሐንስ የሚባለውን ልጃችንን ወለደች። በዚህም ምክንያት ወደ ቤቴ ተመልሼ ስተወሰነ ጊዜ ከእርስዋ ጋር ለመሆን ወሰንኩኝ። እኔ በምሄድበት ጊዜ ለአባይነህ ጓደኛ ረዳት አገልጋይ ያስፈልገው ነበር። ኤጃት የሚባል ሰው ለአባይነህ ቤት ቅርብ የሆነው እኔ እስከመለስ ድረስ አባይነህን ይረዳው ነበር።

አባይነህ ብቻውን ሆነ

ወደ አሪ በተመለሱት ጊዜ የጉፋ ሽማግሌዎች ቦርድ ዚማተር ወደሚሳለው ቦታ ሄጄ እንድሰብክ ወሰኑ። ይህም ማለት አባይነህን ለብቻው ትቼው መለየት ማለት ነው። ትልቁ ችግሩ ምን እንደሆነ ስለማውቅ ከመሬት ከበርቱዎች ጋር ስላለው ባሕርይ እጥብቁ እጠይቀው ነበር።

«ራስህን ከፖለቲካ የሰየህ ሁን፣ ያንተ ሥራ ወንጌልን ማስተማርና ሰላምን መከተል ነው። መጀመሪያ በቀረጥ ሰብሳቢው ቤት በነበርን ጊዜ ያልነውን አስታውሰኝ። እኛም ስናስተምር ደስ እንደሚለውና የአካባቢው ሕዝብ ቢማር እንደሚደሰት የነገረንን አስታውሰኝ። ወንጌልን በማስተማር ላይ ጊዜ የምንወስድ ከሆነ ከመሬት ባላባቶች ጋር እላስፈላጊ ጠብ ውስጥ የምንሳተፍበት መንገድ አይኖርም። የእኛ ተግባር ማስተማር ብቻ መሆን አለበት።» እርሱም መሬት እንዲኖረው የሚፈልግ መሆኑን ስለማውቅ ዕውቀት ከቀስምክ በኋላ ሌሎች እንደሚያደርጉት እንተም መሬት ለመግዛት ትችላለህ። ታዲያ ከመሬት ባላባቶች ጋር መጣላትህን አቁም። እንደዚያ ዓይነት ጥል ለወንጌል ሥራ መሰናክል ይሆናል፣ የግል መንፈሳዊ ሕይወታችንን እንደሚጉዳም እውቅ። የወንጌል መልእክት የሚተላለፈው በፍቅር እንጂ በጥላቻ አይደለም። ታውቃለህ? እኔ እዚህ ቦታ የመጣሁት ከመሬት ከበርቱዎች ጋር ስመጣላት ወይም በማንኛውም መንገድ ሥልጣናቸውን ለመቃወም አይደለም። ከዚህ ቀደም እንደነገርኩህ የእኔ ዓላማ የሕዝቡን ማኅበራዊ ኑሮ ስመለወጥ አይደለም፣ ነገር ግን ከእያንዳንዱ ሰው ጋር በሰላም ስመሥራት ነው። የእግዚአብሔር ሥራ የሚሠራው በሰላም ውስጥ ነው። እኔ የምሰብከው ስለ አያሱብ ክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ ብቻ መሆን አለበት። ሰዎች ከሰይጣን ባርነት ነፃ ሊወጡ የሚችሉት በእርሱ ሲያምኑ ብቻ መሆኑንም እነግራቸዋለሁ። እንደምታውቀው እኔ የማስተላለፈው መልእክት ይህ ብቻ ነው። የክርስቶስ መንግሥትና መልእክቱም ይኸው ነው። እኔ እንደምረዳው ከሆነ ሌሎች ሥጋዊ ነገሮች የወንጌልን ያህል አስፈላጊ ባለመሆናቸው ከወንጌል መልእክት ጋር መቀላቀል የለባቸውም። በወንጌል መልእክት ላይ ሌላ ከጨመርን መንፈሳዊውን መልእክታችንን አበላሽነው ማለት ነው።

«እኔ ወደዚህ አካባቢ የመጣሁት ወንጌልን ለማስተማር ነው። እንተም ተመሳሳይ ተግባር ማከናወን አለብህ። እኔ ሰዎች በእግዚአብሔር ጸጋ ብቻ እንደሚደኑ እሰብካለሁ። ከመጽሐፍ ቅዱስም የተማርኩት ይህንን ነው። ከዚህም የተነሣ ከመሬት ከበርቱዎች ጋር ንብረታቸውን ስለማስተዳደር ጉዳይ እጆቼን ስለማላስገባ ምንም ችግር የለኝም። ከእነርሱም ጋር የሚያጨቃጭቀኝ እንዳች ምክንያት የለም። እንተም ሰባኪና አስተማሪ እስከሆንክ ድረስ፣ እንደ እኔ ተመሳሳይ ሥራ መሥራት አስብህ። በዚህ አካባቢ ከመሬት ባላባቶች ጋር እለመጣላትህ ለአንተና ለሌላ ሥራ የሚበጅ ይሆናል» ብዬ መከርኩት።

አባይነህ ለአያሌ ዓመታት በዚያ አካባቢ ሽማግሌና ወንጌላዊ ሆኖ አገልግሏል። እኔም ከጉኑ ሆኜ በዚህ አገልግሎት በመሳተፌና በመርዳቱም እጅግ ደስ ይለኛል።

ከጠንቋዮች ጋር መጋጨት

በደቡባዊ ኢትዮጵያ በብዙ ጉሳዎች መካከል እንደነበሩ ሁሉ፣ በአሪ ሕዝብ መካከልም ብዙ ጠንቋዮች ነበሩ። እነርሱም በሰዎችና በመናፍስት መካከል የሚያማልዱ ነበሩ። ጠንቋዮች ወደ መናፍስት ለመቅረብ ይችላሉ ብለው ሰዎች ስለሚገምቱ ራሳቸውን ከሰዎች አርቀው ይታያሉ። ብዙውን ጊዜ የጠንቋዮች ቤቶች የሚሠሩት ወጣ ባለ /ገለልተኛ/ ቦታ አካባቢ ነው። በአካባቢያቸው የሚገኙትን ዛፎች ደፍሮ የሚነካ አልነበረም።

በጠንቋዩ መሬት ላይ ዛፍ የሚቆርጥ ሁሉ መጥፎ ዕድል ይገኘዋል ተብሎ ይገመታል። ከእነርሱ ጋር ጉዳይ ከሌላቸው በስተቀር ወደ ጠንቋዮቹ ለመቅረብ ወይም በመሬታቸው ላይ እንኳን እንደ ልብ መራመድን ሰዎች አጥብቀው ይፈሩ ነበር።

በተለይም በዚህ አካባቢ አንድ ጠንቋይ በአነስተኛ ኮረብታ ላይ ትልቅ ቤት ነበረው። በዚያ ኮረብታ ዙሪያ ያለ መሬት በሰይጣን መንፈስ ለእርሱ እንደተሰጠው አድርጎ ያውጅ ነበር። ሰዎች ሁሉም ከብቶቻቸው ወደ እርሱ መሬት ሄደው ሣር እንዳይግጡ ይከላከሉ ነበር። በተጨማሪም ዛፍ ከእርሱ መሬት አይቆርጡም፣ ሣርም አያጭዱም ነበር። ኮረብታው እንዳለ የእርሱ ርስት እንደሆነ ይቆጠር ነበር። ስለእርሻ በጣም ለም ቢሆንም ማንም ሄዶ ለማረስ አይደፍርም ነበር። የቀረጥ ሰብሳቢው ታፈሰ ይርጋ እንደ አሳብ መጣለት። ከዚህ ጠንቋይ ከመንግሥት ትእዛዝ ውጪ እጥፍ ቀረጥ ለመቀበልና ወደ

ኪሉ ለማስገባት አለበት። በግሉ ግን ሕይወቱን ለማዳን ቀጭን ዘንግ የሚያክል እንጨት እንኳን ከዛፎቹ መካከል ለመቀረጥ ይፈራል። ታዲያ ክርስቲያኖች ደግሞ ጠንቋይን እንደማይፈሩ በሚገባ ያውቃል።

አንድ ቀን አንዳንድ ክርስቲያኖችን በአንድ ላይ ጠርቶ፣ «በእግዚአብሔር ታምናላችሁ?» በማለት ጠየቃቸው፣ እነርሱም ራሳቸውን ነቀነቁ። የቀረጥ ለብሳቢዎች ትእዛዝ ሲሰጡ እንጂ ጥያቄ ሲያቀርቡ አይታዩም ነበር። ደስ የሚለው ግን የመጨረሻ ውይይታቸው ነበር።

«አንተ የጠንቋዮችን መናፍስት አትፈሩም አይደለም?» አለ። «ትክክል ነው፣ አንፈራም።»

«ደግሞም ለሚቀጥለው ዓመት የምታርሱትን አዲስ መሬት ትፈልጉ የለም?» አለ።

አሁን አድማሎቹ ሁሉ ጥያቄው እየጣማቸው መጣ።

«እኔ አሁን ለሚቀጥለው ዓመት የምታርሱትን አዲስ መሬት ልሰጣችሁ አፈልጋለሁ። ቢላዎችሁን ስላችሁ እሳት ልቀቁበትና ጫካውን መመንጠርና እርሻችሁን አሁኑኑ መጀመር አለባችሁ። ማንም ሕጋዊ እርምጃ የሚወስድባችሁ ቢመጣ እኔ አለሁላችሁ። ማንም በአካላችሁ ላይ ክፉ ነገር እንዳያደርስባችሁ እኔ እታደጋችኋለሁ። እነዚያ ክርስቲያን ያልሆኑት ሁሉም የፈለጉትን ያህል ቢቆጡ እናንተን አይነኳችሁም። በእውነት ጠንቋዩን ካልፈራችሁት በኮረብታው ዙሪያ ያለውን የጫካ መሬት ሁሉንም ማልማት ትችላላችሁ። ነገር ግን የጠንቋዩ የግል ንብረት የሆነውን ግቢውን ብቻ አትንከብት።»

ክርስቲያኖቹም በዚህ አባባሉ በጣም ተደስቱና ተነሣሡ። ክርስቲያን ያልሆኑት ደግሞ በጣም ፈርተው ደነገጡ። እነርሱ የጠበቁት ክርስቲያኖቹ በጠንቋዩ አካባቢ ያለውን መሬት ማረስ ሲጀምሩ እየተቀሰፉ የሚሞቱና ከብቶቻቸውም ሁሉ የሚያልቁባቸው አድርገው ነበር። ይህ ሳይሆን በቀረ ጊዜ አንዳንዶቹ ሄደው የጠንቋዮቹን ባለሥልጣኖች ይጠይቋቸው ነበር። አንዳንዶቹም ምን ነው የመናፍስት ፍርድ ዘገየላ ይሉ ነበር። ግን ተስፋ አልቆረጡምና ትንሽ ቆይቶ ይመጣል ይባላሉ ነበር። የጠንቋዩንም መናፍስት ከቁጣው ለማብረድ መስላቸው ያቀርቡላቸው ነበር።

ለመቀረጥ ከባድ ከሆኑት ከትላልቅ ዛፎች በስተቀር መሬቱ በሚገባ ተመነጠረ። የኮረብታው ዙሪያ ተመንጥሮ አለቀና ቁጥቋጦው ሁሉ ተቃጠለ። ማረስ በሚቻለው ቦታ ሰዎች በሬዎቻቸውን ጠምደው ማረስ ጀመሩ። በበሬ ለማረስ የማይመቸውን ቀጥ ያለውን መሬት ደግሞ መደቅደቁ ያለጅተው መሬቱን በእጃቸው መደቅደቅ ጀመሩ።

ክርስቲያኖች ሁሉም አዲስ መሬት አግኝተው ማረስ በመቻላቸው በጣም ደስ አላቸው። ቀረጥ ሰብሳቢውም ተጨማሪ ገንዘብ ለማግኘት እንደሚችል ስለሚያውቅ በጣም ተደስቷል። የመንግሥት ባለሥልጣኖች ራሳቸው ጫካ የነበረው መሬት መልማቱን ሲሰሙ በጣም ደስ አላቸው።

የቀረጥ ሰብሳቢው በስውር የጠንቋይ መንፈስ ኃይል እንዲሰበር ከፍተኛ ድርሻ አበርክቷል። ሰዎች በጠንቋይ የማመናቸው ሁኔታ እየቀነሰ መጣ። ለሌላ ለውጥም ግልጽ እየሆኑና ራሳቸውን እያዘጋጁም መጡ። ብዙዎች ወንጌል ቢለሙም ያመኑት ግን ጥቂቶች ነበሩ።

እኔም ደግሞ በጣም ደስ አለኝ። በኅብረተሰቡ መካከል ወንጌል እንደ ተሰበከ ብዙ ለውጦችም መታየት ጀመሩ።

ጠንቋዮች የሚያደርጉት ድርጊት ወደ እነርሱ ለሚሄዱት ሰዎች ሁሉም የልብ ሰላም ሊሰጣቸው አልቻለም። ጠንቋዮቹም ሰዎች ወንጌልን ለመስማት እንዳይዘጋጁ በሚቻላቸው መንገድ ሁሉ ይከላከሉ ነበር። የወንጌል ብርሃን በአካባቢው መብራት ሲጀምር የጨለማ ሥራ ሁሉ ተጠርጎ ተወገደ።

እኔም ዚማተር የሚባለውን ቦታ ለቅቄ የሁለት ሰዓት መንገድ ወደ ሆነው ቦይካ ወደተባለው ስፍራ ሥራዬን /አገልግሎቴን/ ለመጀመር ሄድኩኝ።

በዚያ ቦይካ በሚባለው አካባቢ በጣም ታዋቂ የሆነ ቤጃ የሚባል ሰው ነበር። እኔ እዚያ ከመድረሱ በፊት ይህ ሰው ይጠነቁል ስለነበረ ብዙ ሰዎች ወደ እርሱ እየሄዱ ያማክሩት ነበር። እንዲያውም በዚያ አካባቢ ዝነኛ የሆነ ጠንቋይ ነበር። እኛም ለእርሱ ወንጌልን ስንመሰክርለት በኔታ ኢየሱስ ክርስቶስ አመነና መሬቱን ቆርሶ ሰጥቶኝ እዚያ እስካለሁ ድረስ በመሬቱ እያረሰኩ እንድቆይ ፈቀደልኝ።

በቦይካ በቆየሁ ጊዜ ከጎፋ አብሮኝ የሚሠራውን አንድ ሰው አምጥቼ ነበር። ስሙም ካሳ ዊጋ ይባላል። ከጎፋ የሽማግሌዎች

መማክርት አስፈቅጄ ስላመጣሁት ለእርሱ ገንዘብ ለመክፈልም ተስማምተውልኛል። ለተወሰነ ጊዜም ከእኔ ጋር ሠርቷል። የሰውዬውን መነሻ አውቅ ነበርና ያመጣሁትም በጣም ልዩ ለሆነ ዓላማ /አገልግሎት/ ቢሆንም የእኔ ዓላማ ግቡን ከመምታቱ በፊት ምን ያህል ችግር እንደሚከሰት ምንም አሳብ አልነበረኝም። ነገር ግን አብሮኝ ይሠራል፤ ይረዳኛልም በማለት በጣም ተደስቼ ነበር።

ባለእጆችም ክርስቲያን ሆኑ

በዚህ አካባቢ የሚኖሩ ሰዎች ጥንታዊ የሆነ ሰይጣናዊ መጥፎ ባህሎች ነበሯቸው። በኅብረተሰቡም ውስጥ ቀጥቃጮች፣ አናጢዎች፣ ቆዳ ፋቂዎችና ሽክላ ሠሪዎች ነበሩ። በአራሽ ኅብረተሰብ መካከል የእነዚህ ሰዎች መኖር በጣም አስፈላጊ ነበር። ነገር ግን በሙያቸው ከማክበር ይልቅ ሲያዋርዷቸው ይታያሉ። እነዚህ ሰዎች ከአካባቢው እንዳይሄዱባቸው ኅብረተሰቡ በብዙ መንገዶች ይከላከል ነበር።

ከራሳቸው ማለትም ከባለእጅ ቤተሰብ /ወገን/ ካልሆነ በስተቀር ከሌላ ወገን እንዲያገቡ አይፈቀድላቸውም። ብዙውን ጊዜ የሚተዳደሩት በእርሻ ሳይሆን በሙያቸው ነው። እነዚያን ሽክላ ሠሪዎች ፋጋ ብለው የሚጠሯቸው ሲሆን፤ ፋጋዎች ደግሞ የቡዳ ዓይን አላቸው ተብሎ ይታመን ነበር። ፋጋዎች ወደ ሌሎች ሰዎች ቤት በነጻነት እንዲገቡ አይፈቀድላቸውም። እነርሱ ያዘጋጁትንም ምግብ ማንም አይመገብም። ሌሎች ሰዎች እንደሚሸጡና እንደሚገዙ ተመሳሳይ ዕድል አይሰጣቸውም። ሲሞቱም ለየት ባለ ቦታ ከመንገድ ዳር ይቀበራሉ። ከሌላው ኅብረተሰብ ቀበር ጋር የመስተካከል መብት አልነበራቸውም። እንዲያውም በዚያን ዘመን ሰዎች «የሽክላ ሠሪ ሞት ከውሻ ሞት አይበልጥም» ይሉ ነበር።

ዓይኖቻቸው የሰይጣን /የቡዳ/ ዓይን ነው ተብሎም ይታመን ነበር። አንድ ፋጋ ወደ አንድ ሕፃን ከተመለከተ ሕፃኑ ወዲያው ታሞ ይሞታል ተብሎም ይታመን ነበር። የተዘጋጀውን ምግብ ከተመለከተ ያንን ምግብ የበላ ሰው ወዲያው ይታመማል ይባላል። ከዚህም የተነሣ ወደ ማንም ሰው ቤት እንዲገቡ አይፈቀድላቸውም። አንድ ዕቃ ሠርተው ካመጡ በተወሰነ ርቀት ላይ ሆነው ይጣሩና ያስረክባሉ እንጂ ደፍረው ወደመጡበት ቤት አይጠጉም። ሽክላውን ያሠራቸውም ሰው ከቤቱ ወጥቶ ይገናኛቸውና ተገቢውን ሂሳብ ክፍሎ ዕቃውን ይረክባል እንጂ ወደ ቤቱ እንዲገቡ በፍጹም አይጋብዛቸውም። አንድ ሽክላ

ሠርተው ሲያጠናቅቁ የሚከፈላቸው በጥሬ ገንዘብ ሳይሆን እህል ነበር። ከዚህም የተነሣ ምግባቸውን ከኅብረተሰቡ የሚያገኙ ጥገኞች ለመሆን ችለዋል።

ምንም እንኳን እነዚህ ሕዝቦች በኅብረተሰቡ ውስጥ የራሳቸው የሙያ ባለቤቶች ቢሆኑም፤ በሌላ ሥራ የሚያግዛቸው የለም። ይሁን እንጂ እነዚህ ሕዝቦች በኅብረተሰቡ ዘንድ ሊገለሉ የማይቻሉና በጣም አስፈላጊዎች ናቸው። ለምሳሌ፤ እንስራ፣ ማሰሮ፣ የሸክላ ድስት በእነርሱ ይሠራሉ። እነዚህን ዕቃዎች ኅብረተሰቡ በግድ የሚፈልጋቸው ናቸው። ፋቂዎች ተብለው የሚጠሩ ቆዳን ፍቀው ለኅብረተሰቡ ለማቅረብ ተፈላጊ ሙያ ያላቸው ናቸው። ቀጥቃጮች የሚባሉት ደግሞ ለኅብረተሰቡ የሚያስፈልገውን የእርሻ መሣሪያ ሠርተው የሚያቀርቡ ናቸው። ያለእነዚህ የእጅ ባለሙያዎች ኅብረተሰቡ ሥራውን ለማከናወን አይችልም።

በዚያ አካባቢ ወንጌልን መስበክ በጀመርን ጊዜ እነዚያን የእጅ ባለሙያዎችን የመለየትና የማግለል ባህል መልካም እንዳልሆነ ለሕዝቡ እናስተምር ነበር። እግዚአብሔር ሁሉንም ሰው አኩል አድርጎ ፈጥሯል። የሁሉም ሰው ሥራ ደግሞ በእኩልነት ቢታይ መልካም ነው። እነዚህ የእጅ ባለሙያዎች ለኅብረተሰቡ ማኅበራዊ ሕይወት ጠቃሚዎች እንጂ ጎጂዎች /አደገኞች/ አይደሉም። እንደ ማንኛውም ሰው ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን እንደ ግል አዳኛቸው አድርገው መቀበል ያስፈልጋቸዋል። በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል የእግዚአብሔር ቤተሰቦች ከሆኑም ወንድሞቻችንና እጎቶቻችን ናቸው። ወደየቤታችን እንዲገቡ መፍቀድ አለብን። አብረናቸው መመገብ አለብን፤ አብረውን እንዲበሉም መጋበዝ አለብን።

ይህንን ስብከቱን የማያምኑት ሰዎች በሰሙ ጊዜ ፊታቸው በቁጣ ተለዋወጠ፤ ለኅብረተሰቡም ውርደት እንደሆነ ተረጎሙት። እነዚህን የእጅ ሙያተኞች ከኅብረተሰቡ ጋር ማስተካከል መጥፎ ዕድል የሚያመጣብን ይሆናል ይሉ ነበር። በመጨረሻም ይህንን ባህል በሙሉ የለወጥን ቢሆንም እስከ ሕይወት ዋጋ አስከፍሎናል።

በዚህ ጅምር ላይ ነበር አንድ አንጥረኛ በኢየሱስ ክርስቶስ ያመነው። ከኅብረተሰቡም ብዙም ተቃውሞ አልነበረም። ቀጥሎም ሌሎች ክርስቲያኖች ለመጀመሪያ ጊዜ ከዚያ አንጥረኛ ጋር ቡና መጠጣት ጀመሩ። የማያምኑት ሰዎች ደስተኞች ባይሆኑም፤ ጠብ

ለመፍጠር የሚያበቃ ምክንያት ስላልነበራቸው ምንም ማድረግ አልቻሉም። ከጥቂት ጊዜ በኋላ የዚያ የፋጋው ልጅ ሞተ፤ ክርስቲያኖቹ ፊሳውን ለየት ወዳለው ቦታ ወስደው ከመቅበር ይልቅ በሰውየው ቤት አቅራቢያ ቀበሩት። መላው የገጠሩ ሕዝብ በቁጣ ከዳር እስከ ዳር ተነቃነቀ።

እንደ እውነቱ ከሆነ የለውየው ልጅ በዚህ ሁኔታ እንዲቀበር አሳብ ያቀረብነው እኔና የሥራ ጓደኛዬ ካሣ ዌጋ የተባለውና ከሌሎችም ክርስቲያኖች ጋር ሆነን ነው። ይህን ሁሉ ለማድረግ የተስማማነውም ከማያምኑት ሰዎች ለሚደርስብን ቁጣና ተቃውሞ ዝቅተኛ ግምት በመስጠት ነበር።

በአካባቢው ሰዎች እምነት የፋጋው ልጅ ከወትሮው ሁኔታ ተለይቶ በአካባቢው መቀበሩ የገጠሩን ኅብረተሰብ ሕሊና እንደ መበክል ነበር የተቆጠረው። ስለሆነም ከብቶቻችን ይሞቱብናል፤ የእርሻ ሰብሎቻችንም ምርት አይሰጡም የሚል ፍርሃት ነበረባቸው።

ይህ ሁሉ ሲሆን እኔ በጉፋ ነበርኩኝ። ካሣ መጥቶ በፍጥነት ወደ ጉፋ እንድመለስ ጠየቀኝ። ለእኔ ደግሞ ዓመት በዓል ስለነበር ነበር ወደ ቤተሰቤ ወደ ጉፋ የሄድኩት። ጊዜው በጋ ሲሆን የእህል አጨዳም ወቅት ነበር። እህሉን ለማጨድ ወደ ባጋ መውረድ ነበረብኝ። ካሣ መጣና የሆነውን ሁሉ ነገረኝ።

«ክርስቲያን ያልሆኑት ሁሉ በእሁድ ቀን ተሰብስበው ንብረታችንን ለመዝረፍ፣ ከብቶቻችንን ለማረድ፣ እርሻዎቻችንን ለማውደምና እኛን ከእገር ለማባረር ተስማምተዋል። ከፍተኛ ውጊያ ሲጀመር ነው፣ ተነሥና ምን ማድረግ እንደምትችል አስተላለፍ» አለኝ ካሣ።

እኔም፣ «ምን ባደርግ ይሻለኛል?» ብዬ ለራሴ አሰብኩኝ። «ቦታው ደግሞ የሙሉ ቀን ጉዞ ነው። መላው የገጠሩ ሕዝብ ከተነሣብን እኔ እንድ ሰው ምን አድርጌ ይሆን ልረዳ የምችለው?» ብዬ ተጨነቅኩ።

በዚህን ጊዜ የመንግሥት ባለሥልጣኖች እገዛ ያስፈልገናል ብለን ወለንን። ምክንያቱም ይህ የሃይማኖት ችግር ሳይሆን ሚኅበራዊ ችግር ነው። ሕግን የሚጻረር ነገር ምንም አልሠራንም። በዚህን ወቅት የመንግሥት ባለሥልጣኖችን ከጉናችን ለማድረግ መቻል እንደነበረብን ተረዳን።

እኔና ካሣ ሁለታችንም የተፈጠረውን ሁኔታ በጽሁፍ ለመንግሥት ባለሥልጣኖች አስታወቅን። በዚያ አካባቢ ለነበሩት ባለሥልጣኖች ትእዛዝ አስተላልፈው ችግሩ እንዲፈታ እንዲያደርጉልን ጠየቅናቸው። ባለሥልጣኖቹም ማመልከቻችንን ተቀብለው ያበኑ መሰሉ። በዚያን ጊዜ የጉፋ ሽማግሌዎች መማክርት ተሰብስበው ስለነበር እኔም ወደ እነርሱ ገሠገሥኩ። ምን እንደ ተፈጠረ ከነገርኳቸው በኋላ እንዲጸልዩልን ገልጸን ጉዞአችንን ቀጠልን።

እኔም ታላቅ ልጄን ይገፍ ከካሣ ጋር ሦስት ሆነን ወደ ቦይካ ተጓዝን። ወደ አካባቢው እንደ ደረሰን ከመካከላችን እንድ ሰው የመሬት ከበርቱ ወደ ነበሩት ወደ አቶ ደስታ ጽጌ ሄደ እንዲያነጋግራቸው ተስማማን። እኚያ ሰው ቀደም ሲል በክርስቲያኖች ላይ ከፍተኛ ችግር ያደረሱ ነበሩ።

እኔ ወደ ቤታቸው እንደ ደረሰኩም የመሬት ከበርቴው አቶ ደስታ ጽጌ፣ «ደህና ነህ? ቤተሰብህ ደህና ነው? ከተያየን ብዙ ጊዜ ሆነን እኮ» አሉኝና የሞቀ ሰላምታ አቀረቡልኝ።

ሁሉ ነገር ደህና መሆኑን ነገርኳቸው። እጅ ለእጅ ከተጨባበጥን በኋላ፣ «ተንሽ ችግር አጋጥሞናል» ብዬ ስለሆነው ሁሉ በዝርዝር ነገርኳቸው።

እርሳቸው በሃዘኔታ ካዳመጡኝ በኋላ፣ «ሰዎች ሁሉ እኩል እንደሆኑ ማስተማራችሁ ከሕግ ውጪ አያደርጋችሁም፣ ማንም እንዳይነካችሁ አደርጋለሁ» ብለው አረጋገጡልኝ።

ከዚያም የአካባቢው ሹምና ዳኛ ወደሆኑት ሰው ሄድን፣ ስማቸውም አቶ አስፋው ይባላል። የአባታቸውን ስም አላስታውስም። እኔም ሰላምታ ስሰጣቸው እጸፋውን መለሱልኝና ስለ ራሴ ጤንነት በመጠየቅ የሞቀ ሰላምታ ሰጡኝ።

ከጥቂት ጊዜ በፊት ለአቶ አስፋው መጽሐፍ ቅዱስ ሰጥቻቸው በጣምም ተመስጠው መጽሐፍ ቅዱሳቸውን እንደሚያነቡና ብዙም ትምህርት እንዳገኙበት ነገሩኝ።

እኚህ ሹም፣ «ምንም ስሕተት እንዳልሠራችሁ አውቃለሁ። ማንም ሰው ምንም ዓይነት ጉዳት እንዳያደርስባችሁ የምችለውን ሁሉ አደርጋለሁ አሉኝ። በእናንተ በኩል ግን ምንም ፍርሃት አታሳዩክቸው።

እናንተም ደግሞ በማንኛውም መንገድ አትተንኩሱቸው/አታናድዷቸው/» አሉኝ።

ከዚያም እንደገና ወጥተን ሄድንና ሰዎች ለቀብር ወደተሰበሰቡበት ቦታ ደረሰን። ያኔ እኔ በጣም የድካም ስሜት ነበረብኝ። ሰዎቹም፣ ምን ነው? ምን ሆነሃል? ከየትስ መጣህ?» አሉኝ።

እኔም ከቡልቂ መምጣቴን ነገርኳቸው። እነርሱም ከሩቅ ቦታ በአጭር ጊዜ ገስግሰን በመምጣታችን በጣም ተደነቁ።

«አሁንስ ምን ልታደርጉ ነው?» ብለው ጠየቁን።

ምን እንደምናገር አላውቅም ሁልጊዜ ሳላቋርጥ በልቤ እጸልይም ነበር። የገጠሩ ሕዝብ ሁሉ ክንዱን በእኛ ላይ እያነሣ መሆኑ ግልጽ ነበር። እንዲያውም በዚያ አካባቢ የሚሰበከው የወንጌል አገልግሎት መጨረሻው የቀረበ ይመስል ነበር። የአካባቢው የመሬት ከበርቴ ወይም ባለቀሳድ የምንላቸው ሰው በቀብሩ ላይ ነበሩ። እኔን ሲመለከቱኝ በጣም መድከሜን ተመለከቱና፣ «ተቀመጥ፣ ቡና ጠጥተህ ትሄዳለህ» አሉኝ።

ከዚያም፣ «በጣም የደከመው እንግዳ መጥቷልና በፍጥነት ቡና አፍልተሽ አምጪ» ብለው ወደ ባለቤታቸው ላኩ።

መግደርደር አላስፈለገኝምና «በጣም አመሰግናለሁ። ነገር ግን በጣም እቸኩላለሁ። አስቸኳይ የሆነ ቀጠሮ አለኝ። እዚያው መገናኛት ይገባኛል» አልኳቸው።

እርሳቸውም ፈቀዱልኝና ጉዞ ጀምረን ወደ ቦይካ አቅራቢያ ደረሰን። ወደ አቅራቢያው ጸሎት ቤት ሄድን ስንገባ የሚከተለን ችግር በግልጽ ታይቶኛል። በአጠቃላይ ምን እንደምናደርግ ባይገባኝም ማድረግ የምቻለሁ ነገር ቢኖር በዝምታ እግዚአብሔር እንዴት እንደሚመራን መጠበቅ ብቻ ነው።

ወደዚያ የደረሰኩት ቅዳሜ ማታ ሲሆን፣ የአካባቢው ሰዎች ሁሉም ተመልሼ መምጣቴን ሰሙ። የሚቀጥለው ማግስት (እሑድ ቀን) ሁኔታው እጅግ አሳሳቢ እንደሚሆን ብረዳም ምን እንደምናደርግና ምን ዓይነት እርምጃ መውሰድ እንደሚገባኝ ጌታ አላመለከተኝም።

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሆነው ተአምር

በማግስቱ በጠዋት ወደ ጸሎት ቤት ሄድኩኝ። ሌሎች ምእመናንም እንዲሁ ተገኝተው ነበር። የመጡት ሰዎች ብዙ ሳይሆኑ ጥቂቶች ነበሩ።

ቀስ በቀስ የማያምኑት ሰዎች ከጸሎት ቤቱ ውጪ መሰብሰብ ጀመሩ። ብዙዎቹ ዱላዎቻቸውን ይዘዋል። አንዳንዶቹ ደግሞ ጫካ የሚመነጥሩበትን ረገጥኸውም ገደራ (ቆንጨራ) ይዘዋል።

«እንኳን ደህና መጣችሁ። ለምን ከውጪ ትቆማላችሁ ግቡና ተቀመጡ» ብዬ እንዲገቡ ጋበዝኳቸው።

ያን ጊዜ ሁሉም ተደነቁ። እኔ ግን እግዚአብሔር ምን ማድረግ እንዳለብኝ እንዲያመለክተኝ በልቤ በቅንነት እጸልዬ ነበር። እነርሱ ደግሞ ሊያጠቁኑ በጣም ትንሽ ሰብብ እንደ ፈለጉ በጣም እርግጠኛ ነበርኩ። ሁኔታቸውን ስረዳ ከፍተኛ አደጋ ሳያደርሱ ወይም የተወሰኑ ሰዎችን ሳይገድሉ የሚመለሱ አይመስሉም። በእኛ በኩል ደግሞ አንዳች አደጋ ቢያደርሱብን ምንም ለመከላከል እንደማንቸል እናውቃለን። አንድ ዱላ እንኳን በአጠገባችን አልነበረም።

«ታዲያ እንደምን ናችሁ? ስለመጣችሁ በጣም ደስ ብሎናል» አልኳቸው።

በልቤ ደግሞ እጸልይ ነበር። «ጌታ ሆይ፣ እዚህ ቦታ አንተ የጀመርኩውን ሥራ እነዚህ ሰዎች እንዳያፈርሱ ለክብርህ ብለህ አንተው ተከላክልልን» አልኩኝ።

በጸሎት ቤት ውስጥ የነበሩት ሰዎችም ከስበተውጪ የተሰበሰቡት ሰዎች ወፋፍራም ዱላ እና ቆንጨራ መያዛቸውን አስተዋሉ።

ሁሉም እንደ ፈሩ አውቃለሁ። ለእያንዳንዳቸውም ምን መናገር እንዳለብኝ ስለማላውቅ በልቤ እጸልይ ነበር። ምንም መናገር ባለመቻሌ በጸጥታ በልቤ መጸለዩን ቀጠልኩ። ሰዎቹም በውጪ በያሉበት ቦታ ምንም ሳይናገሩ መቀመጥ ጀመሩ። ቀስ በቀስ ደገሞ ያልገቡት ክርስቲያኖች አንድ በአንድ እየመጡ በመግባት የጸሎት ቤቱን ሞሉት።

ከእነዚያ ከማያምኑት መካከል አንድ ሰው፣ «የመዝጊያውን እንጨት ከየት አገኘህ?» አለኝ።

በሩ በጣም ጠንካራና ሰፊ በሆነ እንጨት በልዩ ዘዴ የተሠራ ሲሆን፣ ለዚሁ ቤት በር እንዲሆን የሰጡኝም የመሬት ከበርቴው ናቸው።

«በዚህ አካባቢ አንድ ሹም (የመሬት ከበርቴ) ብቻ እንዳለ ታውቃለህ። በሩን የሠራሁበትን ዛፍ እርሳቸው ናቸው የሰጡኝ።»

«አናጢውም በጣም የተሳለ ፋስና መጥረቢያ ተጠቅሞ በመላጊያ ልን በማለስለስ ሠርቶታል» ብዬ መለስኩለት። በሩ የተዋበ በመሆኑ

በርግደው በመስበር ደብድበውን በሩን ይዘው የሚሄዱ መስሎች ነበርና አሁንም ምን እንደማደርግ አልገባኝም ነበር።

ከውጪ አንድ ሰው ወደ ጸሎት ቤቱ ሰተት ብሎ ገባ። እርሱም ከማያምኑት አንዱ ነው። የጋለ ሰላምታ ሰጠውና በመቀመጫዬ ወንበር ላይ እንዲቀመጥ ጋበዝኩት። ሰላምታዬን ከተቀበለ በኋላ ለመቀመጥ ፈቃደኛ አልሆነም። ነገር ግን ወደ ኋላ ቆም በማለት የተቀመጡት ሰዎች ወደ ውጪ እንዲወጡ በአንገቱ ምልክት ይሰጣቸው ጀመር።

አብረውት የነበሩት ሁሉም በተረከዛቸው ቁጢጥ በማለት በዝግብተኛ ድምፅ ይነጋገራሉ። እኛም ከውስጥ ሆነን የእሑድ አምልኮት ሥርዓታችንን ለማካሄድ ወሰንን። እየዘመርንና እየጸለይን መጽሐፍ ቅዱሳችንን በምናጠናበት ወቅት ከውጪ ተሰብስበው የነበሩት ሰዎች ቀስ በቀስ እየተነሡ ሄዱ።

አሁንም ምንም ሳያደርጉን መሄዳቸው ለምን እንደሆነ ባይገባንም እጩይታ አገኘን። ለተወሰነ ጊዜም ቢሆን ሰላም ሰፈነልን።

ያን ጊዜ አቶ ሰለሞን ጽጌ ከአዳስ አበባ መመለሳቸውን እንደ ሰማሁ አሁንም ሌላ ችግር እንደሚከሰት እረዳ ነበር።

አቶ ሰለሞን እንደተመለሱም የፈራነው አልቀረልንም። እነዚያ የማያምኑ (ክርስቲያኖች ያልሆኑ) ሰዎች የክርስቲያኖቹን ንብረት ይዘርፉ ጀመር።

ሌላው ማመልከቻ

እኔ በምኖርበት በባጋ የአቶ ሰለሞን ዘመድና የእኔ ወዳጅ የነበረ የቀረጥ ሰብሳቢ ነበር። ምናልባት ሊረዳን ይችላል ብዬ አስብኩኝ። የሆነውን (የደረሰብንን) ሁኔታ ሁሉ በዝርዝር በመግለጽ የክርስቲያኖች ንብረት ሁሉ መዘረፉንና አቶ ሰለሞንም ሁኔታውን ለማረጋጋት የወሰዱት እርምጃ አስመናሩን ከገለጽኩኝ በኋላ፣ ቀረጥ ሰብሳቢውን የእነዚህ ንጹሐን ሰዎች ንብረት እንዳይዘረፍና ከብቶቻቸውም እንዳይታረዱባቸው የሚል ደብዳቤ ጻፍኩለት።

በተጨማሪም ቼስትሪ በሚባል ቦታ አንድ ሰው ሦስት ከብቶቹ ተወስደውበታል፣ ሌላኛውም ሁለት ፍየሎች የተወሰዱበት ሲሆን፣ ከአንድ ቤት ደግሞ ሦስት በጎች ተዘርፈዋል።

«ይህ ሁኔታ እንዲህ ከቀጠለ፣ በክርስቲያኖችና ክርስቲያኖች ባልሆኑት ሰዎች መካከል ከፍተኛ ውጊያ ይቀሰቅሳል። ውጊያውም ብዙ አደጋና ሞት ሊያስከትል የሚችል ከመሆኑ በስተቀር የሚጠቀም ወገን አይኖርም» በማለት ገለጽኩኝ። «ከላኛንን መቀጠል እንችላለን። ማመልከቻችንም እስከ አዲስ አበባ ሊደርስ ይችላል።»

ይህን ከፍተኛ ጠብና ዝርፊያ ለማብረድ ዘመዱ ሰለሞን አንድ እርምጃ እንዲወስድ በማድረግ እንዲረዳን ተማጸንኩት። በባጋ የነበረው የቀረጥ ሰብሳቢ ጥሩ ደብዳቤ ለሰለሞን ጽፎ ላክልኝ።

ይህን ደብዳቤ ለአቶ ሰለሞን እንዲሰጥልን ዘለቀ የሚባል ሰው መረጥን። አቶ ሰለሞን ደብዳቤው ደርሶት ካነበበ በኋላ እኔን አስጠራኝ ና ወደ እርሱ ሄድኩኝ።

ያኔ አቶ ሰለሞን ልጅ ሞቶበት በለቅሶ ላይ ነበርና መልእክተኛው ሄዶ የእኔን መምጣት ነገረው። ወዳያውም ወደ ቤት እንደገባ ተነግሮኝ ስገባ ሰውየው ከዘመዶቹ ጋር ተቀምጦ ይስተዛዘን ነበር። ለጥቂት ደቂቃዎች በዝምታ ከተቀመጥኩኝ በኋላ አቶ ሰለሞን ምልክት ሰጠኝ።

«ዛሬ እዚህ ብዙ ሰዎች አሉ። ስለ ደብዳቤህ ለመነጋገር አይመችም። የሐዘኑ ሥርዓት ዕርብ ዕለት ስለሚያበቃ፣ አንተ ሐሙስ ጠዋት ተመልሰህ ና» አለኝ።

እኔም ስለ ቀጠሮው አመስግኜው በባህላዊ መንገድ፣ «እግዚአብሔር ያጥናህ። እግዚአብሔር ያበርታህ» ብዬው። «አሜን፣ አሜን» ብሎኝ ተሰናብቼ ሄድኩኝ።

በመልካም መግባባት ስለተሰነባበትን ሐሙስ ቀን በቀጠሮአችን መሠረት ስሄድ ጥሩ ቃለ መጠይቅ እንደሚያቀርብልኝ አተማመን ነበር።

ሐሙስ ዕለት ወደ ቤቱ እንደ ደረሰኩ አቶ ሰለሞን፣ «እንደምን ነህ? ደህና ነህ? ሥራህስ እንዴት ነው?» ብሎ የሞቀ ሰላምታ አቀረበልኝ። እኔም ስለ ልጅ አሟሟት ጠየቅኩት። ስለ አዲስ አበባ የፓርላማ ተሳትፎውም ጠየቅኩት።

«በዘለቀ የላክህልኝ ደብዳቤህ ደርሶኝ በጥንቃቄ ተመልክቼዋለሁኝ። እንደተረዳሁት ከሆነ ከወንድሜ ከደስታ ጋር ችግር እንዳለህ አያለሁ። አሁንም እርሱ ችግር እየፈጠረብህ ነው? ወይስ የነበራችሁን ችግር አስወግዳችኋል?» አለኝ። ስለ ራሱና ራሱ ስለፈጠረው ችግር ግን

እንዲቸ ለመተንፈስ አልፈለገም። እርስ በርሳቸንም ደግሞ ተነቃቅተናል። አንተ አንተ እንዳንባባል ወይም በመካከላችን መግባባት እንዳይጠፋ ሦስተኛ ሰው አስቀምጠናል።

«ደስታ ምንም ችግር አልፈጠሩብንም። የሰው ፍጡር ሁሉ ሊሳሳት እንደሚችል አሳምረው ያውቃሉ። እኛም የችግሩ መንግሥት አይደለንም። ስለ አገራችን ደኅንነት በጣም እናስባለን። በጊዜው ክርስቲያኖች ከሌላ አቅጣጫ ችግር ሊከሰታቸው ነው። ስለዚህም ነው እርዳኝ የምለው።»

«እኔ መቼም ሁልጊዜ ልረዳህ ፈቃደኛ እንደሆንኩ ታውቃለህ። በአዲስ አበባ ፓርላማ ለመገኘት የቻልሁት በዚህ ሕዝብ ተመርጬና በእነርሱም ተወካዩ ነው። ለዚህ ሕዝብ ከእኔ ውጪ ከሌላ የሚያስብላቸውም የለም። እናንተ ክርስቲያኖችም ሰዎችን ለማስተማር እንደምትፈልጉ አውቃለሁ። ሰዎች በእኩልነት እንዲታዩ ትፈልጋላችሁ። ችግር አልፈጠራችሁም። ከዚህ ቀደም እንደነገርኩህ በመሬት ክበርቱውና በገበሬው መካከል ችግር አትቀስቅሱ» ሲሰኝ በውስጤ በጣም ደስ አለኝ። በመልካም አቅጣጫ እየተጓዘን እንደነበረም አወቅኩኝ። ስለ ሁኔታው ደጋግሞ ተናገረ። ፖለቲከኛ ሆኖ የተወለደም ይመስላል።

«አንተ ወንጌላዊ እንጂ የፖለቲካ ሰው አይደለህም። የመሬትን ስርጭት ማከናወን የፖለቲከኞች ሥራ ነው። ያ የአንተ ችግር አይደለም። አንተ ዝም ብለህ የእግዚአብሔርን ቃል ስበክ እንጂ በሌሎች ጉዳዮች ተሳታፊ አትሁን።»

እኔም በአሳቡ ተስማምቼ ይህ የእኔም ዓላማ መሆኑን ነገርኩት። ምናልባት ሰዎች መሬትን ስለማከፋፈል አንሥተው ከስሰውኝ እንደሆነ ጠየቅኩት።

«አንተ ዝም በልና ለሕዝቡ የእግዚአብሔርን ቃል ስበክ። ይህ መልካም ነው። እኔም በኅብረተሰቡ መካከል የበላይ ሆነው ለመኖር የሚፈልጉ ጠንቋዮች ሲጠፉ ማየት እፈልጋለሁ። የእነርሱ ጥንቆላና የበላይነት ለማንም አልበጀም። አንተ ስብከትህን ብትቀጥል ግን የሚመጣ ችግር የለም። እኔ እዚህ እስካለሁ ድረስ በፈለግክበት መንደር እየተዘዋወርክ የመስበክ ነጻነት አለህ። ሌሎች ሰዎች ለሥራህ መሰናክል እንዳይሆኑብህ እኔ እያለሁ ብቻ ደጋግሜ ነግራለሁ። አንተም ሆነክ ሌሎች ክርስቲያኖች ከፖለቲካ ጉዳዮች ራቁ» አለኝ።

ይህን መናገሩ እውነቱን ሲሆን፣ የነበረው ችግር ሁሉ ቆመ። ለረዥም ጊዜያት የክርስቲያኖች ንብረት አልተዘረፈባቸውም። ጌታ ያንን ችግር ስላስወገደልን በጣም ደስ አለኝ። ንብረታቸው እንደማይዘረፍ ማረጋገጫ ሲያገኙ ብዙ ሰዎች ወደ ክርስቲያኖች እምነት ለመምጣት ፈቃደኞች ሆኑ።

የሕዝብ ሁከት

በእርግጥ ተቃውሞ የለንም ማለት አይደለም። በዚህ ጊዜ ልጄ አድጎ ከእኔ ጋር አብሮኝ ይዘዋወር ነበር። ጣኒባል ወደሚባል ቦታ ለመስበክ ሄድን። የአካባቢው ሰዎችም እዚያው ቆይተን እንድንሰብክ ፈቀዱልን። «ማዳን የሚችለው ጌታ ኢየሱስ እንጂ ጠንቋዮች አይደሉም። እርሱን ብቻ ለማምለክ ፈቃደኛ ብትሆኑና ብታምኑት ከፍርገታችሁ ነፃ ሲያወጣችሁ ይችላል፤ ብትክዱት ደግሞ ይፈርድባችኋል። እርሱ አዳኝ ብቻ ሳይሆን ፈራጅም ነው። እርሱን እንደ አዳኛችሁ አድርጋችሁ ከተቀበላችሁት ደግሞ አይፈርድባችሁም» አልኳቸው።

ሰዎቹም እንዲህ ዓይነት መልእክት ከዚህ በፊት ስምተን አናውቅም አሉ። የወንጌል መልእክት በእውነትም ለሁሉም እንግዳ ነበር። በኢየሱስ ክርስቶስ እንዲያምኑም ጠየቅኳቸው።

«ይህንን ትምህርት ለመስማት የሚፈልጉ ከመካከላችሁ አሉ? በጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ታምናላችሁ? እርሱን ለመቀበልና ለማምለክ ተዘጋጅታችኋል?» አልኳቸው። «ይህንን ትምህርትህን ለመስማት አንፈልግም» ብለው መለሱልኝ። እኔም መልሼ፣ «ለመስማት ካልፈለጋችሁ እሺ እኛም ወደ ሌላ አካባቢ ሄደን ለሚሰሙን እንሰብካለን» ስላቸው።

«መስማት አንፈልግም» ብለው መለሱልኝ። ከዚያ በኋላ በእኛ ላይ ጭካኔ ማሳየት ጀመሩ። ሌቦች፣ ለማኞች፣ ነፍስ ገዳዮች ብለውም ስደቡን።

ባገኙት አጋጣሚ ሁሉ ይሰድቡን ነበር። እንዳንደቹም ድንጋይ አንሥተው ወርውረውብናል፤ በብዙ መንገዶች የማይመቹና የማንቀርባቸውም ነበሩ።

ያኔ ከእኔ ጋር ልጅና ሌላው ከአሪ ጎሳ የሆነ ጴጥሮስ የሚባል አብረውኝ ነበሩ። ጴጥሮስ መሪዬና አስተርጓሚዬም ነበር። እርሱም ዘማተር ከሚባል ቦታ ነበር አብሮኝ የመጣው።

በአሪ ውስጥ አልኮል መጠጣትና መስከር የተለመዱና ሕዝቡን አንድ ያደረጉ ማጎበራዊ ትስስሮች ናቸው። እኛ ክርስቲያኖች ደግሞ መጠጣትን ስለምንቃወም የማጎበራዊ ኑሮ ጸሮች ናቸው ይሉናል። አለመጠጣታችን በጎብረተሰቡ ዘንድ እንደ መጥፎ ባህል ተወስዷል። አንድ ቀን ከምንሰብክበት ስንመለስ ሰዎች ተሰብስበው ወደሚጠጡበት ስፍራ ደረስን። «ኑ ና ጠጡ» ብለው ጋበዙን።

«እኛ አልተጠማንም ምንም ለመጠጣት አንፈልግም» ስንላቸው፣ «እንግዲያውስ ለመጠጣት ካልፈለጋችሁ ምርጫው የእናንተ ነው» አሉን። «ግን ይህ ልጅ ጴጥሮስ አስቀድሞ ከእኛ ጋር ይጠጣ ነበርና አሁን መጠጣት አለበት» አሉና የተወሰኑ ሰዎች ዘልለው አነቁት። ሌሎቹ ደግሞ በመሬት ላይ በግድ ሲያጋድሙት የተቀሩት አፉን ከፍተው የአልኮል መጠጡን ይግቱት ጀመር።

ይህ በሚሆንበት ጊዜ ሌሎች ሰዎች ደግሞ እየረበሹን ያስጨንቁኝና ያስፈራሩኝ ነበር። ጴጥሮስ ግን በመሬት በወደቀበት ከታገላቸው በኋላ በመጨረሻ አመለጣቸውና ከፊታቸው ሸሸ። ከሰዎቹ አንዳንዶቹ ወፍራም ዱላ የያዙ ሲሆኑ፣ ሌሎቹ ደግሞ ረዥም እጅታ ያለውን የሣር ማጨጃ ቆንጨራ ይዘዋል። ዱላቸውን አዘጋጅተው ቆንጨራቸውን እያፈጩ ጴጥሮን ተከተሉት።

በዚያ ግብግብ መካከል ጴጥሮስ ተለይቶኝ ነገደ። በልቤ ግን እግዚአብሔር እንዲታደገውና እንድንገናኝ እጸልይ ነበር። እኔን በሌላ አቅጣጫ ሲያባርሩኝ፣ እርሱንም በሌላ አቅጣጫ ያባርሩት ነበር። እርሱን አባርረው ለመያዝ ፍላጎት አልነበራቸውምና ወዲያው ተመለሱና መጠጣታቸውን ተያያዙት። ጴጥሮስም ሸሸቶ ለመደበቅ ቻለ። ብዙ የተለያዩ ሰዎችን ካጠያየቅኩኝ በኋላ በመጨረሻ የተደበቀበትን ቤት አመለከቱኝ። ለቤቱ ባለቤትም ራሱን አስተዋውቄው ጴጥሮስን እንደምፈልገው ነገርኩት።

«ሰዎች ለምን ይቆጧችኋል? የሰረቃችኋቸው ነገር አለ እንዴ አለኝ?» ሰውየው።

እኔም፣ «እኛ ሌቦች አይደለንም፣ የማንንም ንብረት አልነካንም» አልኳቸው።

በዚህን ጊዜ እነዚያ ሰዎች ዙሪያችንን ከብበው ሁኔታውን ይከታተሉ ነበር። እኛ ወንጀለኞች አለመሆናችንን ለሰውየው ገለጽን።

ወንጌልን ለመስበክ ብቻ የመጣን መሆናችንን ባስረዳነው ጊዜ ሰውየውም ለተሰበሰቡት ሰዎች፣ «እነዚህ ሰዎች ወንጀለኞች አይደሉም። እንዴት እንደ ሌባ ታባርሩአቸዋላችሁ? ይህን ልጅ (ጴጥሮስን) አሁን ተውት አትንኩት። ምን እንደሚሰብኩ እኔ ሰምቼአቸዋለሁ። ለትምህርታቸውም ትኩረት በመስጠት እያሰብኩበት» ነው አላቸው።

ሰዎቹም በገለጸው ረክተው ጴጥሮስ ከተደበቀበት እንዲወጣ ሆነ። ለሁሉም ሰላምታ ከሰጠን በኋላ ወደ ጣኒባል ተመለስን። ነገር ግን በሰዎቹ አዕምሮ የነበረው አሳብ አብረዋቸው የማይጠጡ ሰዎች የማጎበራዊ ኑሮአቸው ጸሮች እንደሆኑና ለጎብረተሰቡም መጥፎ ዕድል የሚያስከትሉ ናቸው ብለው ስለሚያምኑ ውስጣቸው ደስተኛ አልነበረም።

የሕግ ከለላ

ዳግመኛ ለመተንኮስና ድንጋይ እስኪወረውሩብን ድረስ እኛም ነገር ለመፈለግ አልፈጠንንም። ነገር ግን መጥፎ ዕድለኞች ከዚህ ሂደት ይሉን ነበር።

እኛ ቸል ብለናቸው በነበርን ሰዓት ከጎሃ ከተማ አንድ ፖሊስ መጥቶ ተቀላቀላቸው።

«አንተ ባርኔጣ ያደረግክ ሰው! ቁም! ቁም! በሕግ አምላክ በባንዲራ አምላክ! ትሰማኛለህ? ቁም!» አለኝ። እኛም አቆምንና እስኪይዙን ጠበቅናቸው።

«እዚህ ምን ትሠራለህ? ለመሆኑ ከየት ነው የመጣሽው?» እያለ ለማወቅ ጠየቀኝ።

እኔም ወንጌላዊ መሆኔንና ከቡልቂ መምጣቴን እዚህ በአሪ ወንጌል እየሰበክሁ ያለሁ መሆኔን ነገርኩት።

«ተዘዋዋሪ ወንጌላዊ መሆንህን የሚገልጽ ሕጋዊ የፍቃድ ወረቀት ይዘሃል?» ሲለኝ፣ «አዎን፣ ወረቀቱ አለኝ» አልኩት።

በዘመኑ የፍቃድ ወረቀት ለማግኘት አስቸጋሪ ነበር። እንደዚያ ዓይነት ወረቀት ማግኘት የተዘጋ ነው።

«ከባለምባራስ ሐሺታ ያገኘሁትን የፍቃድ ወረቀት ይኸው በቦርሳዬ ይገለጻል» አልኩት።

ፖሊሱም ወረቀቱን ባነበበ ጊዜ በጣም ተደነቀ። ከዚያም ወደሚከታተሉት ሰዎች ዘወር ብሎ ለምን እንደምትከታተሏቸውና እንደምትቃወሟቸው ንገሩኝ አለ። በዚህ አካባቢ ሌላ ወንጀል እስካልሠሩ ድረስ የመስበክ መብት አላቸው። ሰዎቹም ለቅቀውን ወደየቤታቸው እንዲሄዱ አዘዘቸው። እኛም መንገዳችንን እንድንቀጥል ከነገረን በኋላ ማንም ሰው የሚያጠቃን እንደማይኖርም አረጋገጠልን።

ጴዮሮስና እኔ ችግራችን ከተቃለለልን በኋላ ወደ ጣኒባል ተመለስን። እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ስለሆነልን ተንበርክከን አመሰግንንው። በዚያን ቀን ነፍሳችንን የታደጋት እግዚአብሔር ብቻ መሆኑን ተገንዝብን።

በእነዚያ ወራት አምቦሌ ከሚባል ወንጌላዊ ጋር በአካባቢው ለመዘዋወርና ለመስበክ ተሰማማን። ወደ ደሜ ሄደን የምንሰብክበትን ስልት ተወያየን።

በተጨማሪም እግዚአብሔር ወንጌልን ለማስፋፋት የአካባቢውን ሰዎች እየጠራ መሆኑን ሳስተውል በጣም ተደስቶኩኝ። አባይነህ ደግሞ ውብሐመር በሚባል ቦታ ሄዶ እንዲሰበክ ሁኔታዎችን አመቻቸሁለት። ካሣ ዌጋ ደግሞ በዚህተር ቆይቶ እንዲሰበክ ካበረታታሁት በኋላ፣ ለተወሰኑ ወራቶች ወደ ጎፋ ተመለስኩኝ።

በዚያን ወቅት አማሮ በሚባል ቦታ ሰዎች ወንጌላዊ እንደሚፈልጉ ከሰማሁ በኋላ ወደዚያ ሄጄ ለመስበክ ፈቃደኛ ሆንኩ። የሽማግሌዎች መማክርት ቦርድ እኔ ለተወሰነ ጊዜ ወደ አሪ እንድመለስና ወደ አማሮ ግን ሌሎች ወንጌላውያን ቢሄዱ እንደሚሻል ወሰኑ።

ስለዚህ እኔም ወደ ቤጃ ተመለስኩኝ። ወደዚያ እንደተመለስኩ ሽክላ ሠሪዎችን በተመለከተ ችግር የተፈጠረ መሆኑን አስተዋልኩ።

ሌላው የቀብር ብጥብጥ

አሁንም የአንድ ሽክላ ሠሪ (በተለምዶ የፉጋ) ልጅ ሞቶ ክርስቲያኖች ያልሆኑትን በመተው ክርስቲያኖችን ጠርተው ሁሉም ተሰባስበው የሞተውን ልጅ ቀበሩት። በአገራችን ደቦ የሚባል ባህል አለን። ይህም ማለት የተወሰኑት የአንድ አካባቢ ሰዎች በአንድነት ሆነው ጫካ በመመንጠርና ቁጥቋጦን በማጋየት በኅብረት ይተጋገዛሉ። በዚያን አጋጣሚ ክርስቲያን ያልሆኑ ሰዎች ጎራ ለይተው ስለ ደቦ

በማንሣት ረብሻ ፈጥረው ክርስቲያኖቹን በዱላ ይደበድቧቸው ጀመር። አማኞቹም ራሳቸውን ለመከላከል ቆንጨራ ይዘዋል። ይሁን እንጂ ስላማዊ ሁኔታ ተፈጥሯል።

«አገራችንን አርክሰዋል። የሸክላ ሠሪውም ልጅ ባልተለመደ ሁኔታ በመራታችን ተቀብሯል። ሰብላችን ይወድምብናል። ከብቶቻችንም ታመው ይሞቱብናል። ስለዚህ ይህንን የሚበክል ሁኔታ ማስወገድ አለብን» ተባባሉ።

ኅብረተሰቡ በሙሉ እንደገና ታወከ። ክርስቲያኖች ያልሆኑት ሰዎች የጸሎት ቤታቸውን የሣር ክዳን በእሳት አቀጣጠሉ። ቤቱም ወዲያው ወድሞ ወደ አመድነት ተለወጠ። የሸክላ ሠሪዎች በንቅና ፍየሎች እየተወሰዱ (እየተዘረፉ) ታረዱ። ቤትም እየገቡ የሚሰባበሩትን ፊቃዎች ሁሉ መሰባበር ጀመሩ። የሸክላ ሠሪውንም ክአካባቢው አባርረው አስወጡ።

«ተመልሰህ ወደዚህ ሰፈር ከመጣህ ኃላፊነቱ የራስህ ነው፤ ለሚደርስብህ ለማንኛውም ነገር ማንም አይጠየቅም» ብለው አስፈራሩት።

ወንጌላዊ ካሣም ወደ ጎፋ አምልጦ መጣ። ልክ በዚያን ጊዜ የአካባቢው ቤተ ክርስቲያናት ስብስባ ነበር። ምን እንደ ተፈጸመ ለማወቅና በጉዳዩ ለመጸለይ እንዲችሉ ስለ ሁኔታው ወንጌላዊው መጥቶ እንዲያስረዳ ጋበዙት።

ያን ጊዜ ከሩቅ አገር ከደቡብ ሐመር ለመጡት ሰዎች እኔንም አስተዋወቁኝ። እዚያ ደግሞ ሰዎች መልካምን ዜና (ወንጌልን) ለመስማት እንደሚፈልጉ ሰማሁ። ኡስ አይ ኡም ደግሞ በሐመር ጣቢያ ለመክፈት በሂደት ላይ ነበርና ለአካባቢው ሕዝብ ብዙ ወንጌላውያን ያስፈልጉ ነበር።

ከተወሰኑ ዓመታት በፊት አቶ ሰለሞን ቃል ገብቶልኝ እንደነበረ አስታወስኩኝ። ያን ጊዜ አቶ ሰለሞን በአዲስ አበባው ፓርላማ ተሰብስቦ ነበር። ለአቶ ሰለሞን ደብዳቤ ጽፈን ወደ አዲስ አበባ ለመላክ የምንችልበትን መንገድ ተወያየን። በዚህም ጉዳይ ላይ ከሚስተር ብሩስ አዳምስና ከጎፋ ቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች መማክርት ጋር ሆነን ጸለድንበት። በተጨማሪም ከወላይታ ወንጌላውያን ጋር ማመልከቻውን ለአቶ ሰለሞን አቀናብረን ለመጻፍ ስለምንችልበት ሁኔታ ተወያየን።

በሚጻፈው ደብዳቤ ውስጥ ምን እንደ ተፈጸመ በዝርዝር ለመጻፍ ከተስማማን በኋላ በደብዳቤውም ላይ እኔ ፈረምኩበት።

በጊዜው የቡልቂ አውራጃ አስተዳዳሪ አቶ አስፋው ባቤ ይባሉ ነበር። አቶ ሰለሞን የሚወስደው ማንኛውም እርምጃ በአውራጃ አስተዳደሪው በአቶ አስፋው በኩል እንደሚፈጸም ስለምናውቅ የማመልከቻችንን ግልባጭ ለአውራጃው አስተዳዳሪ ላክን።

አስተዳዳሪውም ግልባጭ እንደ ደረሰብኩ በጣም ተቆጥተው እኔንና ካሣን አግሠሩን። ሦስት የታጠቁ ፖሊሶችን ወደ ኤስ አይ ኤም ግቢ ልከው ካስያዙን በኋላ በትልቁ ወህኒ ቤት ውስጥ ጨመሩን።

ከጥቂት ቀናት በኋላ በቀጠሮ ጠሩኝና፣ «መሐሪ» ሲሉኝ፣ እኔም፣ «አቤት፣ ጌታዬ» አልኩኝ።

«ወደ አዲስ አበባ በተላከው ደብዳቤ ላይ ፈርመሃል?» አሉኝ።

«አዎን፣ ጌታዬ፣ ፈርሜአለሁ» አልኳቸው።

«እኔ በማስተዳድሪው አውራጃ ውስጥ ተፈጸመ ብለህ እንዴት ውሸት ታሰራጫለህ?»

«ጌታዬ፣ ውሸት የለውም። በደብዳቤው ውስጥ የተጻፈው ነገር ሁሉም እውነት ነው። አጋንንን የጻፍነው ምንም ነገር የለም። ሁሉ ነገር እውነት ስለመሆኑ አብሮኝ የነበረው ሰው ምስክር ነው» አልኳቸው።

የአውራጃ አስተዳዳሪውም ትልቅ ሐዘን ተሰማቸው፣ በሚቻላቸው ሁሉ በማንኛውም ነገር ሊረዱን እንደሚችሉ አረጋገጡልን።

በአካባቢው የአማራ ተወላጅ የሆኑ አቶ ምክረ የሚባሉ የመሬት ባላባት ለክርስቲያኖቹ አዲስ ጸሎት ቤት የሚሠሩበትን መሬት ቆርሰው ሰጧቸው። ክርስቲያኖች ያልሆኑት ደግሞ በበኩላቸው መሬቱን ለመቀደስ መሥዋዕት ያቀርቡ ነበር። ሸክላ ሠሪዎችም አላስፈላጊ ችግር እንዳይፈጥሩ ተጠይቀዋል። በእርግጥ ብጥብጡ ለወደፊቱ የሚቀጥል ሊሆን የሚችል ቢሆንም፣ የነበረብን ችግር ተወግዶ ሁሉም ሰላምን ከማግኘቱም በላይ ሥራችንም ማደግ ጀመረ።

በዚህን ጊዜ የአሪ አካባቢ ወንጌላውያን በየጊዜው እያደጉና ብዙ ሥራ እየሠሩ በመሆናቸው እኔ ወደ ጎፋ ለመመለስ ወስንኩ።

ከዚያ በመሄዴ በብዙ መንገድ ያላዘነኛል። በአሪ ሕዝብ መካከል በሁለት ዓመት ቆይታዬ ብዙ ችግሮችን የተጋፈጥን ቢሆንም፣ ብዙ

መንፈሳዊ እድገትም ለማየት ችለናል። በጎፋ ደግሞ በዚያን ጊዜ ብዙ ችግር አልነበረም፣ የሥራ ውጤታችንንም ከበፊቱ ጋር ስናስተያይ የጎላ እድገት አላየንበትም።

ማስታወሻ

1. ኤስ አይ ኤም ጣቢያ በሚያቋቁሙባቸው ቦታዎች ሁሉ።
2. በአካባቢው የሚያገለግሉ ወንጌላውያን አስተርጓሚ የሚሹት ለመጀመሪያዎቹ ጥቂት ወራቶች ነው። በሚያስደንቅ የተፈጥሮ ዝንባሌ የአካባቢውን ቋንቋ ፈጥነው ይለምዱት ነበር።

ወደ ምዕራፍ አሥራ ስድስት መግቢያ

ክርስቲያን ያልሆኑት ሰዎች ጠንቋዮችን ባቡ (አባት) እያሉ ይጠሯቸዋል። አቶ መሐሪና የሥራ ጓደኞቻቸው እነዚያን ጠንቋዮች ሳይቋርጡ እየተዋጉ ነበር። እያንዳንዱ ወንጌላዊ አስተማሪ በመሆኑ ፊደልን በማስተማር በአካባቢው ግልጽ የሆነ ተሳትፎ ነበራቸው። አንድ ሰው ፊደልን ተምሮ መጻፍና ማንበብ ሲችል በኅብረተሰቡ መካከል ከፍተኛውን ደረጃ እንደያዘ ይቆጠር ነበር። ያ ሰው ለራሱ ማሰብ ይጀምራል። ወንጌላውያን ፊደልን ያስተምሩ ስለነበር ከዚህም የተነሣ ከኅብረተሰቡ ጋር ግንኙነት ስለሚያደርጉ ለብዙ ሰዎች ወንጌልን ለማስራጨት ችለዋል። የፊደል ማስተማሪያ ክፍሎች ቀስ በቀስ አድገው የመንደሩ አንደኛ ደረጃ ት/ቤቶች ለመሆን ከመብቃታቸውም በላይ፣ እነዚያ ት/ቤቶች በኅብረተሰቡ ተቆጣጣሪነት አድገው በመጨረሻም የመንግሥት ት/ቤቶች አካል ሆነዋል። በብዙ አካባቢዎችም ወንጌላውያን የመንግሥት ት/ቤቶች አስተዋዋቂዎች ነበሩ።

ብዙውን ጊዜ ሰዎች ክርስቶስን የሚቀበሉት አንድ ጊዜ ነው። ግለሰቡ የተናቀ ባለአጅም ይሁን ወይንም ሀብታም የመሬት ክበርቲም ይሁን ለወንጌላውያን ምንም ልዩነት አያመጣም። ነገር ግን ለመጀመሪያ ጊዜ ወንጌልን ሰምተው ክርስቶስን ለመቀበል ለተዘጋጁት ሁሉ ተገናኝተው ወንጌልን ለመመስከር ወንጌላውያኑ ደስተኞች ናቸው።

በክርስቶስ ለማመን እየፈለጉ ዛሬ ነገ እያሉ የሚዘገዩትንም ሰዎች በትዕግሥት ማስተማራቸውን ይቀዋላሉ። በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ታሪካቸው ከተዘረዘረው ሰው ጋር አቶ መሐሪ ለምን ያህል ጊዜ እንደጸለዩና ስንት ጊዜ እንዳነጋገሯቸው አላውቅም።

በአያሌ ዘመን የግል አገልግሎታቸው እንዲሁም በብዙ መቶዎች ለሚቆጠሩ አብሮ አገልጋዮች ሁሉ አርኪ ውጤት ነበራቸው። አቶ መሐሪ ብቻቸውን አልነበሩም። ጓደኞቻቸው (የአገር ልጆች) በተመሳሳይ መንገድ ይሠሩ ነበር። ሁሉም አገልጋዮች ከቀን ወደ ቀን፣ ከወር ወደ ወር ከሕዝቡ ጋር ትከሻ ለትከሻ ገዋመው ስለሠሩ ስኬታማ ለመሆንም በቅተዋል።

መለወጥ ለሚገባው ኅብረተሰብ ቤተ ክርስቲያን በወንጌል ኃይል አስደናቂ ምስክር ሆናለች። ፍጹም የሆነ ነገር አልነበረም፣ ሊሆንም አይችልም። ነገር ግን የአጻፍን የኢየሱስ ክርስቶስን ፍቅር ያሳዩ ነበር።

ወደ ኅፋ መመለስ

ምዕራፍ አሥራ ስድስት

በ1957 ዓ.ም ወደ ኅፋ ተመልሼ ሐመሮ በሚባል አካባቢ ለስድስት ዓመት ሠርቻለሁ። አጠቃላይ ሥራዬ (አገልግሎቴ) መነሻው ራሻ ለሚባለው ሰው ዙሪያ ያተኮረ ይሆናል።

የራሻ አባት ሀብታም ነበሩ፣ በአካባቢውም ተደማጭነት ያላቸው የመሬት ክበርቲ ነበሩ። ራሻ ጂግሞ ሀብታም ቤተሰብ ስለነበረው ብዙ ሚስቶችና ብዙ አገልጋዮች ነበሩት። ብዙዎች በድህነት በሚጎላቆሉበት ኅብረተሰብ መካከል በቅንጦት ለመኖር የቻለ ሰው ነው። እጅግ በጣም ተደማጭነት ያለው ከመሆኑ የተነሣ በሰዎች ዘንድ የሚከበርና የሚፈራም ነበር።

እኔ በ1941 ዓ.ም በኅፋ ወደ ባጋ ሄጄ ቤተ ክርስቲያን ባቋቋምኩኝ ጊዜ ይህ ሰው በሐመር ሕዝብ መካከል ይኖር ነበር። በባጋ አካባቢ እስብክ በነበረ ጊዜ አልፎ አልፎ ስብሰባዎቻችንን ይካፈል ነበር። በዚያን ጊዜ ይህ ሰው እጁን አነሣ። ከዚያም፣ «በኢየሱስ ክርስቶስ አምናለሁ። ስይጣንን ክጃለሁ። የቀድሞውን የኃጢአት መንገዴን ትቼ በአዲስ ሕይወት እመላለሳለሁ» አለ። ለጥቂት ሳምንቶች እውነትም ክርስቲያን ለመምሰል ፈለገ። ቆይቶ ግን የልቡ ምኞት ምን እንደሆነ በግልጽ ያስታውቅ ጀመር።

በጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ለማመን የወሰነው ውሳኔ «ከአንገት በላይ» ነበር። ከልቡ ግን ኢየሱስ ክርስቶስ አጻፍና ጌታ እንደሆነ አልተቀበልም ነበር። የእውነትን መንገድ በፈልግም፣ ለመቅረብና ለመታዘዝ ግን አልቻለም። የእርሱ ዓይነት ብዙ ሰዎች እንዳሉ ብናውቅም የተለየ ስሜታቸውና ቀጥተኛ ውሳኔ ለመወሰን አለመቻላቸው ብዙም አያስጨንቀንም። የሰዎችን ልብ የሚለውጠው መንፈስ ቅዱስ እንደሆነ እናውቃለን። እጅ ማንግትን ተከትሎ የተለወጠ ባሕርይ መታየት አሰበት።

የፊደል ትምህርትና ጠንቋዮች

የዚህ ኅብረተሰብ መኖሪያ አካባቢ ጀዌላ ሐመሮ ይባላል። በዚያም አካባቢ የፈለገ ሁሉ እንዲማር የፊደል ት/ቤት ከፍተኛ ስለነበረ ብዙ የአካባቢው ልጆች እየመጡ ይማሩ ነበር። ያን ጊዜ ሚስተር ቢል

ዋስተን የሚባሉ የውጭ አገር ሚስቶቹ በቡልቂ ይኖሩ ነበር። እርሳቸውም ለት/ቤታችን መጽሐፎችንና ሌሎች አስፈላጊ ነገሮችን በማቅረብ ይረዱን ነበር። ቡልቂ ከዚያ ከት/ቤታችን በእግር የሰድስት ሰዓት መንገድ ያስከዳል። ለትምህርት ቤቱ የሚያስፈልጉንን አስፈላጊ ነገሮች ሁሉ ከዚያ ከቡልቂ እናመጣ ነበር። በዚህ ትምህርት ቤታችን 60 ልጆች የሚማሩ ሲሆን፣ ብዙዎቹ በ1972 ዓ.ም የአሥራ ሁለተኛ ትምህርታቸውን ለማጠናቀቅ በትተዋል።

ያኔ በዚያ አካባቢ አምስት የተለያዩ ጠንቋዮች ነበሩ። ሕዝቡም እያንዳንዳቸውን ባቡ እያሉ ይጠሯቸው ነበር (አባታችን እንደ ማለት ነው።) ይህም ማለት ከአምስቱም ጠንቋዮች ኃይለኛ የነበረው ባቡ ዳራ የሚባለው ጠንቋይ ነው። እርሱ ክርስቲያን ሲሆን፣ የገጠሩ ሕዝብ አብዛኛው መለወጥ ጀመረ። ግን አስቀድሜ ስለ ራሻ ለማ ልንገራችሁ።

ብዙውን ጊዜ ወደ ቤቱ እየሄድኩ በምጎበኘው ጊዜ ብዙ እንነጋገር ነበር። ሁልጊዜ የምናገረውን ለመስማት ፈቃደኛ ከመሆኑም በላይ ምክራንም ጥሩ ነው ብሎ ይቀበላል። እንዲያውም፣ «መሐሪ የጸሎት ቤት የት ነው የምንሠራው? በቅርብ ጊዜ በእውነት ከልቤ ካመንኩኝ በኋላ በእኔ መሬት ላይ የጸሎት ቤት እንሠራለን» ይለኝ ነበር። ታዲያ ያ ባዶ ንግግር ነበር፤ ሁልጊዜ ስለ ውሳኔው በምጠይቀው ጊዜ ነገ እያለ ይመልሰኛል።

ሌሎች ጓደኞቹ ደግሞ መጽሐፍ ቅዱስ እንዳስተምራቸው ፈለጉ። ብዙዎቹም ስለ መጽሐፍ ቅዱስ ብዙ ያውቃሉ። ስለዚህም እነርሱን ማስተማር ለእኔ መልካም ነበር። ሌሎች በአካባቢው አምነው በመጠንከር የጸሎት ቤታቸውን ሠርተው የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎችን መርጠዋል። ይህ ሰው ግን ዛሬ ነገ እያለ በማዘናጋት ቆይቷል።

ድርብ ጋብቻዎች

በዚያን ጊዜ በአካባቢው «ቆይታ» የሚባል ባሕል ነበር። አንዲትን ልጃገረድ ለማግባት የሚፈልግ ወጣት ለልጅቷ ወላጆች የቅድሚያ ክፍያ ሦስት ሽልንግ (ማለትም አንድ ብር ከሃምሳ ሳንቲም) ይለጥ ነበር። ይህን ካላገኘ የልጅቷ ወላጆች ልጃቸውን ለሌላ ወንድ ሲሰጡ ወይም ሊያጋቡ አይችሉም ማለት ነው። ልጅቷን ለማግባት በሚዘጋጅበት ጊዜ ለወላጆቿ አንድ መቶ ብር ጥሎሽ ይከፍላል። ከመጀመሪያ ሚስቱ በኋላ ደርቦ የሚያገባቸው ሁለተኛና ሦስተኛ ሚስቶቹ ጋራ ተብለው ይጠራሉ።

ለእያንዳንዱ ሚስት የራሳቸውን መሬት ይሰጣቸዋል። በዚያ ማላ የሚያመርቱትን ምርት ለራሳቸው መጠቀም የሚችሉ ሲሆን፣ ባል ግን አብዛኛውን ድርሻ ይካፈላቸዋል። በአንዳንድ አካባቢዎች ሁለተኛና ሦስተኛ ሚስቶች እንደ ባርያዎች ይቆጠራሉ።

ራሻ ለማ ደግሞ ሰፊ መሬትና ብዙ ገንዘብ ስለነበረው ብዙ ሚስቶችን ለማግባት ይፈልግ ነበር። እርሱ በሕይወቱ በዚህ ሁኔታ የሚኖር መሆኑን ሁሉም የአካባቢው ሕዝብ ያውቃል። ስለሆነም ሕይወቱ ተለውጦ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን ለመከተል የነበረው ፍላጎት አጥጋቢ አልነበረም።

ከዚህ ሰው መልካም ነገር በመጠበቁ ሰዎች ይስቁብኝ ነበር። «ዛሬ ተነሥቶ ያምናል ብለህ ትገምታለህ?» እያሉም የቀልዱብኝ ነበር።

የእነርሱ ቀልድ ግን ምንም ተስፋ አላስቆረጠኝም። ነገር ግን ይህ ሰው አንድ ቀን ከሙሉ ልቡ እንደሚያምን ተስፋ በማድረግ እጸልይለት ነበር። እርሱ ካመነም በእርሱ አካባቢ ያሉት ሰዎች ሁሉም ሲያምኑ እንደሚችሉ ተስፋ አደርግ ነበር። በዚህን ጊዜ ጌታ በጣም በደረቅ ቦታ ያስቀመጠኝ ማስሎኛል።

አንዳንድ ሰዎች ተነሥተው፣ «እኛን ተወን። እኛ ለማመን አንፈልግም ስንል አይገባህም? ለምን ወደ ሌላ አካባቢ ሄደህ አትሰብክም? እኛ በፍጹም አናምንም» ይሉኝ ነበር።

እኔ ግን ተስፋ አልቆረጥኩም። ነገር ግን በአካባቢው እየተዘዋወርኩ መስበኬንና ማስተማራን ቀጠልኩኝ።

ሌላ ሻንካ ባጋ የሚባል ወንጌላዊ ነበርና የዚያን አካባቢ ሥራ (አገልግሎት) ለእርሱ አስረክቤ ወደ ሌላ አካባቢ ለመዛወር ተስማማሁ። ከዚያ መዛወሪያም በብዙ መንገዶች ወደድኩኝ። አካባቢው ለወንጌል የማይታዘዝ ቢሆንም፣ ጥቂት ክርስቲያኖች ተሰባስበው የጸሎት ቤት ሠርተው ስለነበር ሻንካ የእነርሱ እረኛና ወንጌላዊ ሆኖ እንደሚያገለግል ሳይ በጣም ደስ አለኝ። እኔም ወደ ሌላ ቦታ ተዛውራ ለማስተማር ተንቀሳቀስኩ።

በአጋጣሚ ሻንካ ተስፋ ቆርጦ ከዚያ ቦታ ከመሄዱ በፊት ለአጭር ጊዜ ብቻ ነበር የቆየው።

«ምን ደሻላል? ምን ማድረግ አለብኝ?» ብዬ ራሴን ጠየቅኩኝ። በወቅቱ የምሠራው ጉዌዌሪ በሚባል ቦታ ቢሆንም፣ ወደ ባጋ አንዳንዴ እየሄድኩ ለመሰበክ ወሰንኩ። ቤቴም ከዚያ አይርቅም ነበር።

አንድ ቀን ዳግመኛ ራሻ ለማን ለመጎብኘት ሄድኩኝ። «አሁንም በክርስቶስ ለማመን አልተዘጋጀህም?» በማለት ደጋግሜ ጠየቅኩት።

«በቅርቡ፣ በቅርቡ» አለና መለስኩኝ።

ያለማቋረጥ ለመርዳት የተዘጋጀ

በዚያን ጊዜ ባለቤቴ እጅን በድንገት በቢላዋ ቆረጠች። ቁስሉ አመርቅዞባት ስለነበረ በከፍተኛ ትኩሳት ትሠቃይ ነበር። በጉዌዌሪ ደግሞ በጣም ለመገኘት የምፈልገው ስብሰባ ነበረብኝ። ይሁን እንጂ ከዚያ ቀርቼ ባለቤቴን ማስታመም ስለሚገባኝ ወደ ስብሰባው ለመሄድ አልቻልኩም ነበርና በልቤ አዝኜ ነበር።

በሚቀጥለው ማግስትም በቤቴ ለመቆየት አልፈለግሁም ነበርና በስሜቴ ደስተኛ አልነበርኩም። ስለዚህ መምረጥ ነበረብኝ። ቡና አላፈላሁም ነበርና ኮቴን ለብሼ ወደ ደጅ ወጣሁ። ወደ ሻንካ ቤት ሄጄ ልጎበኘውም ፈለግሁና ሄድኩኝ። ባለቤቴ በቤት ባትኖርም ቡና መጠጣት አለብህ ብሎ ገፋፋኝ። ከዚያም በኋላ ራሻ ለማን ሄጄ ለመጎብኘት ወሰንኩኝ።

የአጎቱ ልጅ ሞቶ በለቅሶ ላይ ስለነበረ ለመጎብኘት መልካም አጋጣሚ ሆነልኝ። እቤት እንደሚሆን አውቅ ነበር። በአካባቢያችን ደግሞ ቀብር ለየት ያለ ሥርዓት ነበረው።

ከራሻ ለማ ጋር ሰላምታ ከተለዋወደን በኋላ፣ «ዛሬስ እንዴት ነው በኢየሱስ ክርስቶስ አታምንም?» አልኩት።

«የማቴዎስ አባት» አለኝ።

«አቤት» አልኩት።

በቅርቡ በኢየሱስ ክርስቶስ አምናለሁ፣ ዛሬ ቀብር አለብኝ። ዛሬ ቅዳሜ ነው አይደል? እሺ የዛሬ ሳምንት ቅዳሜ መጥተህ አስታውሰኝና እሱድ ወደ ቤተ ክርስቲያን ካንተ ጋር እሄዳለሁ» አለኝ። ከአንደበቱ ይህን በመስማቴ ደስ አለኝ፣ ቃሉንም እንደሚጠብቅ ተማመንኩበት። ወደ ቤት ሄጄ ይህንን የደስ ደስ ለሌሎቹ ለማብሰር ጊዜ አላጠፋሁም። «በሚቀጥለው ሳምንት ራሻ ለማ በጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ የሚያምን ስለሆነ በእርሱ መሬት የጸሎት ቤት እንሠራለን» አልኳቸው።

ሁሉም ሳቁብኝ።

«እባክህን ተው፣ እንደዚህ እያልክ ስትናገር ስንት ዓመት አለፈ። የሚነግርህንን ቃል እንዴት እውነት ነው ብለህ ታምናለህ?» አለኝኝ ባለቤቴ።

እኔ ግን ተስፋ አልቆረጥኩም። በቅንነት ግን ለእርሱ መጸለዬን ቀጠልኩኝ።

በቀጠሮአችን ቀን አልተገኘም። ይህ ሁኔታው አሁንም አላስደነቀኝም፣ ተስፋም አላስቆረጠኝም። እግዚአብሔር ልቡን ያነሳላል የሚል ሙሉ እምነት ነበረኝ።

ከሦስት ሳምንት በኋላ ዳግመኛ ቤቴ የመሄድ አጋጣሚ አገኘሁ። ከቤቴ በደረሰኩ ጊዜ በተረዳሁት ሁኔታ በጣም ተደነቅኩኝ። ለተከታታይ ጉዳዮች በፍርድ ቤት እንደሚውልና የነበረውን ንብረቴን ማጣቴን አላወቅኩም ነበር። የአባቱ አሽከሮችና ገባሮቹ ሁሉም ጥለውት ሄደዋል። ቤቴም ባዶ ሆኖ ጭር ብሏል።

ወደ ቤቴ እንድገባ ጋበዘኝና ቡና ይፈላልህ አለኝ። ነገር ግን በቤቴ ውስጥ የሚያግዘው ማንም አልነበረም። በገዛ ቤቴ የራሱን ቡና ለመውቀጥ ሙቀጫና አነስተኛ ዘንዘና ተቀበልኩት። ይህ ሁሉ እውነት አልመስል አለኝ፣ ለማመን ያስቸግረኝ ነበር። ቡናውን ተጋግዘን ካፈላን በኋላ በየበርጩማችን ተቀምጠን መጠጣት ጀመርን። የነገረኝ ታሪክ በጣም የሚያስደንቅ ነበር።

እርሱም ለብዙ ዓመታት ስለ ጌታ ኢየሱስ አዳኝነት ደጋግሜ እንደ መሰከርኩለትና ለማመን እምቢ ማለቴን አወሳ። «አሁን እኔ ልዩ ነኝ። ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን ከልቤ አምኜአለሁ። እርሱን ለመከተል ማድረግ የሚገባኝን ሁሉ ለማድረግ ፍቃደኛ ነኝ። አለኝ።

ሁለታችንም ረዥም ጊዜ ወስደን ብዙ ተወያየንና እኔም አሁን ምን ትግር እንዳለበት ጠየቅኩት።

ገንዘቡ ሁሉ እንደ ተወሰደበትና ዘመዶቹ ሁሉም ስለከዱት በድህነት ውስጥ ያለ መሆኑን ነገረኝ። ታሪኩን ለማመን አስቸገረኝ። እኔም ሰዎችን አስባሰቤ ልብስ የሚገዛበትን ገንዘብ ልናዋጣለት እንደምሞክር ነገርኩት። ነገር ግን ወዲያው በትንሽ ነገር ሰይጣን አታለለው። በሁኔታው በጣም ተስፋ ብንቆርጥም ከሙሉ ልቡ የተለወጠ በመሆኑ እንደሚመለስ ፍቃደኛነቴን አሳየን።

የቀድሞ ሀብታም የዛሬ ድሃ ተረጿ

ወደ አካባቢው የክርስቲያኖች ስብሰባ እንዲመጣ ጋበዝኩት። ሰዎች ሁሉ ሲያዩት በጣም ተደሰቱ። በመካከላቸው ስለሠራው ሥራ

እግዚአብሔርን አመሰግኑት። ክርስቲያኖች አዲስ ልብስ ሊገዛበት የሚችለውን ያህል ገንዘብ አዋጥተው ሰጡት። ምእመናኑም የእግዚአብሔር ቤተሰብ እንደሆነ አድርገው ለመቀበልም ተዘጋጅተዋል። ያህ ሰው ለረዥም ጊዜያቶች እንደሚያምን እየተናገረ መቆየቱ የትዝብት አሻራ ጥሎ እንዲያልፍ ቢያደርገውም ምእመናኑ ግን የእግዚአብሔር ቤተሰብ እንደሆነ አድርገው በተዘጋጅ ልብ ተቀብለውታል።

ከጥቂት ሳምንታት በኋላ ከተለያዩ አካባቢዎች ከተወጣጡ አሥራ ሰባት የቀረጥ ሰብሳቢዎች ጋር ስብሰባ ነበረ። እርሱም ወደዚህ ስብሰባ መጥቶ ስለ ነበረ በጎፋ የነበሩት ክርስቲያኖች በደስታ ተቀበሉት። በዚህ ሰው ልብ ውስጥ ታላቅ ሥራ የሠራውን እግዚአብሔርን አመሰግኑ።

ራሻ ለማ በጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ካመነ በኋላ እኔ ወደ መደበኛ ሥራዬ ወደ ሐማሮ ሄድኩኝ። እዚያ እየሰበክሁ በነበርኩ ጊዜ አንድ አማኝ ያልሆነ ሰው በጣም ታምሞ መጣ።

«ምንድን ነው የምታደርግላት?» ብዬ አብሮት ያለውን ዘመዱን ጠየቅኩኝ።

ሰውየው በታፋው ላይ ከፍተኛ አብጠት ይታይበታል፤ በጣም እየተሠቃየ በመሆኑ የሕክምና ዕርዳታ እንደሚያስፈልገው ግልጽ ነበር።

ዘመዶቹና ወዳጆቹ ያደረጉለት እርዳታ ቢኖር ወደ ወጊሻ ማድረስ ብቻ ነበር። ወጊሻ የተወሰነ በሽታ ሲያድን ቢችልም፤ የዚህ ሰው አብጠት በጣም ስላመረቀዘ ከወጊሻው አቅም በላይ ሆኗል። ዘመዶቹ ወደ ቡልቂ ከሊኒክ እንዲያደርሱት ካነሳሳኳቸው በኋላ እኔም አብሬአቸው ሄድኩኝ። እግዚአብሔር ደግ ነውና ሰውየው እዚያ ከበሽታው ተፈወሰ። ይህ ሰው ከአንድ ዘመዱ ጋር በኢየሱስ ክርስቶስ አመነ፤ ሌላም አንድ የአካባቢ ሹም አመነ።

ወዲያውም በቡልቂ የኤስ አይ ኤም ማቢያ በተከፈተው የመጽሐፍ ቅዱስ ትቤት ገባ። በመጨረሻም በሐመሮ የጸሎት ቤትና በወረዳው የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት ተከፈተ። እግዚአብሔር በዚያ ቦታ ስለሠራው ታላቅ ነገር ከመደሰቴም በላይ፤ እግዚአብሔርን በጣም አመሰግንኩኝ።

ወደ ምዕራፍ አሥራ ሰባት መግቢያ

አቶ መሐሪ የደረጃ ዕድገት ወይም ከፍ ከፍ መባል አይፈልጉም። እርሳቸው እንደ ሌሎች ሰዎች ከመጀመሪያው ጀምረው በሕይወታቸው ዘመን ለማገልገል የወሰኑ ናቸው። መልካም ዜና (ወንጌል) ለዓለም በጣም አስፈላጊ መልእክት ከሆነ ተገቢውንና ሦስት እጥፍ የሆነውን በጽኑ እምነት በየትኛውም ቦታ ቢሆን በሕይወቱ ሙሉ አስተላልፋለሁ ብለው ተነሥተዋል። የወንጌላዊ ሥራ (አገልግሎት) ከዓመት ወደ ዓመት ከዘመናት ወደ ዘመናት የማይለወጥና ተመሳሳይ ነው። በእያንዳንዱ ጎብረተሰብ ሁለት የተለየ ትርጉም ያላቸውና ሁልጊዜ ወንጌላውያን የሚጋፈጧቸው ቡድኖች (ሰዎች) ባሕላዊ ሃይማኖት የሚያወድሱና ከማኅበራዊ አደኗር የተገለሉ ናቸው። ወንጌላውያን ተዘዋውረው በሚሰበኩባቸው ቦታዎች ሁሉ ጊዜያቸውንና ጉልበታቸውን የሚያባክኑት ከባህላዊ ሃይማኖቶችና ልዩነትን ለመፍጠር ከሚተጉ ቡድኖች ጋር በመጋፈጥ ነው።

በእነዚህ ሁለት አካባቢዎች ወንጌል በቀጥታ ከባህል እምነት ጋር ሲጋጭ ይታያል። በምንም ዓይነት በድርድር የሚፈታ አይሆንም።

ወንጌላውያንን ሳያቋርጡ እንዲሠሩ የሚያበረታታቸው ነገር ቢኖር በጎፋ ውስጥ የታለ ሕይወት ቤተ ክርስቲያን ዕድገት ነው። በ1961 ዓ.ም ወንጌላውያን በጎፋ የነበራቸውን የ25 ዓመት የአገልግሎት ጉዞ ወደ ኋላ መመልከት ችለው ነበር። ከጎብረተሰቡ ወደ እምነት ሕይወት በሺዎች የሚቆጠሩ ሰዎች ይመለሱ ነበር። የወንጌላውያን የአገልግሎት ዘዴያቸው ወደፊት ሳያቋርጥ ይቀጥል ነበር። በአንድ ቦታ ለረዥም ጊዜ ከቆዩ በኋላ ወንጌላዊ ከመሆን ይልቅ የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ይሆኑ ነበር።

በጎፋና በሰሜናዊ ምዕራብ አሪ ሃያ ዓመት ሲያገለግሉ ከቆዩ በኋላ አቶ መሐሪ ከዚያ ለመዛወር ማሰብ ጀመሩ። በደቡባዊ አሪ ውስጥ ኤስ አይ ኤም አዲስ ሥራ ለመጀመር በሂደት ላይ ነበር። አቶ መሐሪ በበና ሕዝብ መካከል ሄደው እንዲሠሩ ተጠየቁ። ነገር ግን ወደዚያ ከመሄዳቸው በፊት ወደ ምዕራባዊ ኢትዮጵያ ሄዱ። በከፋ ክፍለ ሀገር አቶ መሐሪ ዋና መሠረት ሆነው ከብዙ ወንጌላውያን መካከል ሕይወታቸውን በታማኝነት ለእግዚአብሔር አገልግሎት ያዋሉ ናቸው። ከጥቂት ዓመታት በኋላ ለአካባቢው ወንጌላውያን ሥራውን ያስረክባሉ።

በሁሉም መንገድ መታገል

ምዕራፍ አሥራ ሰባት

ከሐመር ከፋ ወደሚባል ቦታ ለሰብከት ተዛወርኩኝ። ለመጀመሪያ ጊዜ ሥራው በጣም ከባድ ነበር። የአካባቢው ኅብረተሰብ በሙሉ ኃይለኛ በሆኑ ጠንቋዮች ቁጥጥር ሥር ነበር። በመጨረሻ ግን አንድ ጸሎት ቤትና እስከ አራተኛ ክፍል ማስተማሪያ የቀለም ት/ቤት ተክፍቷል።

በዚህ ቦታ በተለይም ኃይለኛ የሆነ ጠንቋይ የነበረ ሲሆን፣ ይህ ጠንቋይ ሰዎችን ለመጉዳት ልዩ ኃይል አለኝ ብሎ የሚያወራ ነበር። በአካባቢውም ዓይነ ሰውራን የሆኑ ወይም አንድ ዓይን ያላቸውና እግሮቻቸው ሽባ የሆኑ የተወሰኑ ሰዎች ነበሩ ። ይህ ጠንቋይ እነዚህን ሰዎች የቀጣጋቸው እኔ ነኝ እያለ ስለሚያወራና ስለሚያስወራ ሰዎች እጅግ በጣም ደፈሩታል። ሌሎች አራት ጠንቋዮች ደግሞ የእርሱ ተወካዮች እንደሆኑ ይናገሩ ነበር። በዚያ አካባቢ ብዙ ጫካ የነበረ ሲሆን፣ በብዙ ቦታዎች በጫካው ውስጥ የበቀሉትን ትላልቅ ዛፎች ጠንቋዮች የእኛ ናቸው ስለሚሉ ደፍሮ ዛፎቹን የሚቆርጥ ሰው አልነበረም። ከዚህም የተነሣ ጠንቋዮቹ ሀብት ያካብታሉ፣ ይፈራሱም። ከብዙ ርቀት ወደ እነርሱ ከሚመጡት ሰዎች ገንዘብ፣ የጣር ሙሳሪያና ከብቶችን በገፍ ይሰበስቡም ነበር።

በዚያ አካባቢ የሸክላ ሠሪዎች (የፋጋዎች) ኅብረተሰብ ነበሩ። አንዳንዶቹም አነስተኛ የእርሻ መሬት ተፈቅዶላቸው የሚያርሱ ናቸው። ምናልባት የአናጢነት፣ የቀጥቃጭነት የሸክላ ሠሪነት ሙያ ብዙም ስላላቸው ወይም ለኑሮአቸው በቂ ባለመሆኑ የአካባቢው ሕዝብ አብዛኛውን ጊዜ ለም ያልሆነውን መሬት እንዲያርሱ ይሰጣቸውና ከዚያ አካባቢ እንዳይሄዱባቸው ያደርጉ ነበር።

አንድ ቀን በመንገድ ሳልፍ ከሸክላ ሠሪዎች ወገን የሆነ ሰው ከመንገዱ ዳር ሲያርስ አገኘሁት። ሰላምታ ከሰጠሁት በኋላ በብዙ ቦታዎች ባሕል እንደነበረው ማረሻውን በቀኝ እጄ ተቀበልኩትና በግራ እጄ ጅራፍ በመያዝ በሬዎቹን እየነዳሁ ማረስ ጀመርኩ።

ወዲያው ወሬው እንደ በጋ እሳት ተዛመተ። የአካባቢው ሕዝብ ከአካባቢው ሲያወጣኝ ሞክረ።

በዚያን ጊዜ ባለቤቴ ሕፃን ልጅ ነበራት። ላማኙንም ወተት ስላልነበራት ለሕፃኑ ወተት ከጎረቤት እንገዛ ነበር። ታዲያ ወተት የሚሰጡን ሰዎች አንሸጥላችሁም አሉኝ። ለሕጻኑ ወተት በጣም የሚያስፈልገው ቢሆንም በፍጹም እንደማይሸጡልን ነገሩን። በቡልቂ ወደሚገኘው የኤስ አይ ኤም ሚስጦን ጣቢያ ሄጄ ከሚሰጡናውያኑ የዱቄት ወተት መግዛት ነበረብኝ።

ወደ አካባቢው ገበያ ስንሄድና የፈለግነውን ዕቃ ለመግዛት ስንጠይቅ፣ ሰዎች አንሸጥላችሁም አይሉንም። ነገር ግን ዋጋውን ስንጠይቃቸው እዋፍ አድርገው ይነገሩን ነበር። ይህ ማለት በባሕላዊ መንገድ ለእኛ የፈለግነውን ዕቃ ላለመሸጥ የነበራቸው ዘዴ ነው። ምግብ ለመግዛት ስፈልግ ሰዎች ወደማያውቁኝ ወደ ሩቅ ገበያ እሄድ ነበር።

አንድ እውነቱ ከሆነ እኛ ወጥተን አልሄድንም እንጂ፣ እኛን ከአካባቢው አርቀው ሲያወጡን በብዙ ሞክረዋል። ክርስቶስ ለሁሉም እንደ ሞተ፣ እኔም ከሌሎቹ ሰዎች (ፋጋ ከተባሉትም ጭምር) እንፈተናለን የሚል የግል መመሪያ ነበረኝ።

በዚህ ሁኔታ ቀስ በቀስ አንድ ሰው ሲያምን ሌላም እየተጨመረ ይሄድ ነበር። በተለይም የራሻ ለማ ወደ እምነት መምጣት በብዙ ሰዎች ላይ ጥሩ ግንዛቤ አስገኘ። እኔም ለተወሰኑ ዓመታት በዚህ አካባቢ እንደቆየሁ የጸሎት ቤት ተሠርቶ ምእመናኑም ሥራውን የሚያካሂዱ ሽማግሌዎችን ለመምረጥ ቻሉ። የአካባቢው ሕዝብ በክርስቲያኖች በኩል ብዙ ለመማር ከመቻሉም በላይ የሕክምና እርዳታም አግኝቷል።

ክርስቲያኖች በብዙ አካባቢዎች

በዚያ አካባቢ ስኖር መሎ በሚባለው ሌላኛው ቦታ ሄጄ ወንጌልን መስበክ ጀመርኩኝ። በዚያ አካባቢ አጋንንት የያዘው አንድ ሰው ነበር። ሄጄ እንድንጸልይለት ቤተሰቦቹ ጠየቁኝ። ሌሊቱን ሙሉ ጸለይኩለት፤ በመጨረሻም ሰውየው ድኖ በማመን በክርስቶስ አዲስ ፍጥረት ለመሆን በቃ። እንደገና ሌላ ርኩስ መንፈስ የያዘው ሰው ነበር። ያ ሰው በኢየሱስ ክርስቶስ ለማመን የማይፈልግ ግትር ቢሆንም፣ ልጁ ግን አምኖ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ጉልህ አስተዋጽኦ አድርጓል።

ከማሎ ተነሥቼ አሌባ ወደሚባለው ሌላ ቦታ ሄድኩኝ። በዚያ አካባቢ የነበሩ ሰዎች ለረዥም ጊዜ ለወንጌሉ የማይታዘዙ ነበሩ። ቀስ በቀስ ግን አንድ ሰው ፍላጎቱ ቢኖረውም ሕይወቱን ለጌታ ለማስገዛት

ያልተዘጋጀ መሆኑን አስተዋልኩኝ። በመጨረሻ ግን አመነና በእርሱ ምክንያት በዚያ አካባቢ ያሉት ሰዎችም በብዛት ክርስቲያኖች ሆኑ። ከተወሰኑ ዓመታት በኋላም በርካታ ማኅበራት በዚያ ተመሥርተዋል። በዚያ ሕዝብ መካከል መሪዎች የሚሆኑ ሰዎች ተነሥተው ክርስቶስን እንዲቀበሉና ሥራውን እንዲረከቡ ማድረግ የሚገባኝን አድርጌአለሁ።

ከዚያም ሚስተር ዲክ ማክሊን መልእክት ላከብኝና ባለቤቱንና ልጆቹን ትቼ ወደ ቡልቂ ተጓዝኩኝ። ያስጠራኝ ምክንያትም ወደ ሌላ የኢትዮጵያ ግዛት ሄጄ እንድሰብክ ስለፈለገ ትኩረት እንድሰጥበት ሲያሳስቦኝ ነበር።

«በዚያ በአንድ ቦታ ምን ያህል ጊዜ ትቆያለህ?» ብሎ ጠየቀኝ። «በአካባቢያቸው እየሠሩ ያሉ ብዙ የጎፋ ወንጌላውያን አሉ። ስለዚህ ምናልባት አንተ ወደ ሌላ ቦታ ብትሄድ መልካም ይሆናል» አለኝና ሚስተር ማክሊን ወደ ሐመር ሄጄ ወንጌልን ለባና ሕዝብና ለፀሜይ ሕዝብ እንድሰብክ ጠየቀኝ።

«ወደዚያ እንድሄድ ጌታ የፈቀደልኝ ቦታ ከሆነ፣ ከሙሉ ልቤ ሄጄ ለማገልገል ፍቃደኛ ነኝ» ብዬ መለስኩለት።

በዲመካ አዲስ ጅማራ

በዚያን ጊዜ ሚስተር ቻርሊ ቦንክና ቤተሰባቸው የሆኑት ሚሰዩናውያን ዲመካ ሄደው ቤቶችን ለመሥራት በዝግጅት ላይ ስለነበሩ ሚስተር ማክሊን ከእነርሱ ጋር ወደ ሐመር (ዲመካ) አብራ እንድሄድ ሃሳብ አቀረበልኝ።

አስቀድሜ በወንጌላዊነት የተላከሁት በወላይታ ሽማግሌዎች መማክርት ስለሆነ ወደየትኛውም ስፍራ ከመንቀሳቀሴ በፊት የመማክርቱን ድጋፍ ማግኘት ይጠበቅብኛል። በተጨማሪም በቡልቂ ሚስተር ቦንክን መገናኘት የማይቻል መሆኑን አውቅ ስለነበር ወደ ወላይታ ሶዶ ተጓዝኩኝ።

የሽማግሌዎቹን መማክርት ወደ ሐመር እንድሄድ ፈቃድ ስጠይቃቸው ፈቃደኛ ሆኑልኝ። ሚስተር ቦንክ በአዲስ አበባ ነበሩና በሬዲዮ አነጋገርኳቸው። እርሳቸውም የሚያስፈልጓቸውን ዕቃዎች እያሰባሰቡ በመሆናቸው መኪናቸው መቼ እንደሚንቀሳቀስ ገና እንደማያወቁ ነገሩኝ። ስለዚህም በጎፋ ጥቂት ቆይቼ ወደ ሐመር ብንዝ የተሻለ ነው አሉኝ።

እኔም ወደ ቡልቂ ተመለስኩኝ።

ሚስተር ማክሊንም፣ «ሚስተርና ሚስስ አሌክስ ፌሎውስ በከፋ አብረህ ሄደህ የወንጌልን ሥራ እንድትሠራ ይፈልጋሉ፣ ወደዚያስ ብትሄድ ምን ይመስልሃል?» አለኝ።

«ያም የእግዚአብሔር ፈቃድ ከሆነ በእኔ በኩል ፈቃደኛ ነኝ» አልኩት።

በጎፋ ያሳለፍኩትን ጊዜ ሳለላ ገያ ሁለት ዓመት ሆኖኛል። ይህም ማለት ከ1939 - 1961 ዓ.ም በዚያ በጎፋ አካባቢ ሠርቻሉ ማለት ነው። እኔ ጎፋን ለቅቄ ስሄድ አንድ መቶ ስልሳ ቤተ ክርስቲያኖች ተመሥርተዋል። አስቀድሜ እንደተናገርኩት፣ እኔ ከጥቂት ሰዎች ጋር ብቻ እገናኛና ትንሽ ቤተ ክርስቲያን እመሠርታለሁ። ከወላይታና ከጎፋ የሆኑት ብዙ ወንጌላውያን በአካባቢው በስፋት ይሠራሉ። በሃያ ሁለት ዓመት ቆይታዬ በዚያ አካባቢ እግዚአብሔር የሠራውን ሥራ ስመለከት በጣም ተደስትኩኝ።

በ1941 ዓ.ም በርካታ ቁጥር ያላቸው ወንጌላውያን ከወላይታ ወደ ጎፋ ሄደው ሠርተዋል። ሻንካ እና ላሌሶ በአሪ ጎይቤ ደፋርሻ ከሚባለውና በጣሊያን ወረራ ጊዜ አምኖ ከተጠመቀው ሰው ጋር ተደሳፍለው ተቀምጠዋል። ጃራና እታንጌ በመጀመሪያ በዛንጋ ኖሩ። ኢርጋዳና ዮሐንስ በቡኣ ነበሩ። ሁላችንም እንድ ቀን አካባቢውን መልቀቃችን እንደማይቀር በማወቅ፣ ተባብረንና ተግባብተን በጋራ እንሠራ ነበር። በ1943 ዓ.ም ሌላ የወንጌላውያን ቡድን ከወላይታ ወደ ጎፋ ሄደ። አማንታ በአካባቢው በደረሰ ጊዜ እርሱና ወንድሜ ዳንኤል ካንቾ በሚባል ቦታ ያገለግሉ ነበር። ቆየት ብሎ ደግሞ እነ ሊባባ፣ ዳና፣ ማዳልቾና ዳንጎ የሚባሉ ሰዎችን የያዘ ቡድን መጣ። ከእነርሱ በኋላ ደግሞ ላማ፣ ባሳና ሾንቄ መጡ። እነዚህን ስሞች የምጠቅሰው ከወላይታ ተልኬ በጎፋ የሠራሁት እኔ ብቻ አለመሆኔን እንድታውቁ ነው።

ወደ ምዕራፍ አሥራ ስምንት መግቢያ

ከ1938 ዓ.ም እስከ 1948 ዓ.ም ኤስ ኣይ ኤም ወንጌልን ለማሰራጨት በከፋ ዋና ከተማ በነበረው በቦንጋ መሠረት ይጥል ነበር። አስቀድመው የካቶሊክ ሚስዮናውያን ለአሥር ዓመት በአካባቢው ሠርተው ነበር። ከ1948 እስከ 1958 ዓ.ም የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያንና በወቅቱ የበላይነት የሚሰማቸው የአማራ የገዢ መደብ አባሎች ኤስ ኣይ ኤምን ጠንክረው በመቃወም የውጪ አገር ሚስዮናውያንን ከቤታቸው እንዲይወጡና የቁም እሥር ያህል ያሰጩንቋቸው ነበር። ለአሥር ዓመታት ያህል የአገር ተወላጅ የሆኑ ወንጌላውያን እንኳን ለመሥራት ያልተቻላቸው ወቅት ነበር። በከፋ ለመሥራት የሚሞክሩትን ወንጌላውያን እንደ ሚስዮናውያን ተቀጣሪ ሠራተኞች አድርገው በመቁጠር ከሚስዮኑ ግቢ እንዲይወጡ ያግዷቸው ነበር።

ከ1967 ዓ.ም አብዮታዊ ሰውጥ ቀደም ብሎ አቶ መሐሪና በርካታ ቁጥር ያላቸው ወንጌላውያን በማይበገርና በማይረታ ፍላጎት ወንጌልን ለማሰራጨት ከአሌክሳ ፌሎስ ጋር በመሆን በከፋ መስበክ ጀመሩ። በጉፋና በአሪ እንደሆነው የባሕላዊ ሃይማኖት ተከታዮች ልዩነት በመፍጠር ይፈታተኑአቸው ነበር። በኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን እምነት ተከታዮች ይደርስባቸው የነበረው ዛቻ እስከ 1968-1969 ዓ.ም ሳይቋረጥ ቀጥሎ ነበር። የወንጌልን እውነት ለመግለጽ የፍርድ ቤት ክፍሎችንና የእሥር ቤት መጋዘኖችን ተጠቅመዋል።

ወንጌላውያኑ ከጉፋ የበሰጠ በከፋ በብዙ መንገዶች ችግር ተጋፍጠዋል። የከፋ ሰዎች ቋንቋቸውና ባህላቸው በአጠቃላይ የተለየ በመሆኑ ትንሽ ከተመለከቱና ካዳመጡ በኋላ ባህላዊ ገጽታቸውን ያንጸባርቃሉ። ወንጌላውያኑ ከቤታቸው በጣም የራቁ ናቸው። የወር ደመወዳቸውን እንኳን ለመቀበል ክርቀቱ የተነሣ በጣም ይቸገሩ ነበር። እዲስ መንፈሳዊ ገብረተሰብ ለመፍጠር ከባድ ቦታ ይነሣሉ። ይህም ማለት በእዲስ አካባቢ ወንጌል ባልተሰበከበት ሀ ብሰው ይጀምራሉ ማለት ነው።

ታዲያ በሁሉም ውጤታማዎች ነበሩ። ብዙ ቤተ ክርስቲያናት ተመሥርተዋል። በምዕራብ ኢትዮጵያ የአዳዲስ አብዮተ ክርስቲያናት እንቅስቃሴ ከዕለት ወደ ዕለት ያደግ ነበር።

ምዕራባዊ ኢትዮጵያ

ምዕራፍ አሥራ ስምንት

በጋሞ ጉፋ ክፍለ ሀገር በተለያዩ ቦታዎች እየተዘዋወርኩ ለሃያ ሁለት ዓመት ወንጌልን ከሰበክሁ በኋላ፣ በ1964 ዓ.ም የከፋ ክፍለ ሀገር ዋና ከተማ ወደነበረው ወደ ቦንጋ ሄድኩኝ። እንደደረሰኩም በቦንጋ በኤስ ኣይ ኤም ጣቢያ ለጥቂት ጊዜ ቆይታ ካደረግኩኝ በኋላ፣ ጥቂት ሰዓቶች ወደሚያስኬደው ይርጋለም ወደሚባል መንደር ሄድኩኝ። እዚያም ለሁለት ወር ከቆየሁኝ በኋላ ቤታ ወደሚባለው ቦታ ሄድኩኝ።

ወደዚህ አካባቢ እኔ ከመድረሴ ቀደም ብሎ አቶ አካሶ የሚባል ሌላ ወንጌላዊ ይሰብክ ነበር። ከአካባቢው ሀብታም ሰዎች መካከል አንዱ የሆነውና እንደ ብዙዎቹ የመሬት ክርስቲያኖች የሆነው ሰው ሁለት ያደጉ ልጆች ነበሩት። እነርሱ ክርስቲያኖች ስለሆኑ በአካባቢው እየተዘዋወርኩ በምስብክበት ጊዜ የማርፈው በእነርሱ ዘንድ ነበር። አንደኛው ዘውዴ የሚባለው በመንፈስ ቅዱስ ኃይል የተለወጠ በመሆኑ እጅግ በጣም ጥሩ የሆነ የክርስቲያን ሕይወት ይኖር ነበር።

በጣም ሀብታም የሆነው አባቱ የሦስት ቀን መንገድ በሚያስኬድ ርቀት ባለቸው ከተማ ይኖር የነበረ ሲሆን፣ ልጁ ዘውዴ ክርስቲያን ሆኗል የሚል ወሬ ደረሰው። ወዲያውም ለልጁ /ለዘውዴ/፣ «ልጄ፣ ልጄ፣ ይህን ኢየሱስ ክርስቶስ የሚሉትን እንዴት አድርገህ በሕይወትህ ትቀበለሃለህ?» የሚያውቁት ሰይጣን ይሻላል» የሚለውን ተረት አታውቅም? እንዴት ለዚህ አዲስ ትምህርት ጆሮህን ትሰጣለህ?» ብሎ ጻፈለት።

የዘውዴ አባት መጻፍና ማንበብ ስለማይችል ደብዳቤውን ያጻፈው በአንድ ቁስ ነበር።

ዘውዴም መልሶ፣ «ወንድሜ አስፋውም አሁን እምኗል። እናቴም በኢየሱስ ክርስቶስ እምናለች። ሁላችንም አስቀድመን ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ምንም አናውቅም ነበር። አንተም በእርሱ ለምን አታምንም?» ብሎ መልሶ ጻፈለት።

ይህ ደብዳቤ እንደደረሰው አባትየው በጣም ተቆጣና ተበሳጭ። ለዚህ ጉዳይ ብቻ ሲል ሦስት ቀን ተገዝ ወደ ቦንጋ መጣ። በጣም እንደተቆጣም እኔን ለመገናኘት መጣ። ሁልጊዜ ተገናኝተን ስንነጋገር

ወደ እኔ አፍጥሮ ይመለከተኝ ነበር። እኔም በልቤ እግዚአብሔር በመካከላችን ሰላማዊ የሆነ ግንዛቤ እንዲያመጣ እጸልይ ነበር።

ነገር ግን ከእኔ ተለይቶ ሄደና ክስ መሠረተብኝ። ከዚያም ከመንግሥት ባለሥልጣናት እንዲሁ ወስዶ አሠረኝ። እኔና ዘውዴ እንዲሁም አዴቶ የሚባል ሌላ ወንድም አብረን ታሠርን። በአቅራቢያው ወደሚገኘው ፖሊስ ጣቢያ ካደረሱን በኋላ፣ ለአንድ ሌሊት ጦማችንን አሳደሩን። በዚያ ፖሊስ ጣቢያ ተይዘው ለሚቆዩት ከየዘመዶቻቸው ምግብ ይቀርብላቸው ነበር።

ለምርመራ መዘጋጀት

በሁለተኛው ቀን ወደ ቦንጋ ወሰዱን። ወደዚያ የተጓዘነው በሌሊት ነበርና ከወሰደን ፖሊስ ጋር በመንገድ ላይ የረዥም ጊዜ ውይይት ነበረን።

«ከየት ነው የመጣኸው?» አለኝና ለማወቅ ፈለገ።

እኔ የተወለድኩበት እካባቢ ቁጫ መሆኑንና ለወላይታ የሚቀርብ መሆኑን ነገርኩት።

«ያንተ እካባቢ ወላይታ ከሆነ ታዲያ ወደ ከፋ ክፍለ ሀገር ለምን መጣህ?» አለኝ።

እኔም ወንጌላዊ መሆኔንና የእግዚአብሔርን ቃል ለመስበክ መምጣቴን ነገርኩት።

«እዚህ ወንጌላዊ ሆነህ እንድትሠራ ሕጋዊ ፈቃድ አለህ?» አለኝ።

«አዎን፣ አለኝ» ብዬ አረጋገጥኩለት።

«እዚህ እንድትሰበክ ፈቃድ የሰጠህ ማን ነው?» አለኝ።

«በማርቆስ 16:15 ላይ ጌታ እ.የሱስ ለደቀ መዛሙርቱ ወደ ዓለም ሁሉ ሂዶ ወንጌልንም ለፍጥረት ሁሉ ስበኩ ብሎአል። ይህንን ትእዛዝ የኢትዮጵያ መንግሥት አልሰረዘውም። ስለዚህ በማንኛውም የኢትዮጵያ ግዛት ተዘዋውራ ለመስበክ ሙሉ ፈቃድ አለኝ» አልኩኝ።

«ይህ ምናልባት ላንተ ጥሩ ሊሆን ይችላል፣ ነገር ግን በቦንጋ የሚገኙት ባለሥልጣናት መልስህን አይቀበሉም። ሌላ የተሻለ መልስ ብታዘጋጅ ይሻላል፤ አለበለዚያ ግን ወደ ወህኒ ይወረውሩላል» አለኝ።

«ወደ ወህኒ ቢወረውሩኝ ለእኔ መልካም ነው ለምጠየቀው ጥያቄ የሚኖረኝ መልስ ይኸው ነው፣ ሌላ መልስ ማዘጋጀት አልችልም» አልኩት።

«ለመሆኑ ትጸማለህ?» አለኝ።

«በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ከማመኔ በፊት እጸም ነበር። እሁን ግን መጸም አያስፈልገኝም፣ ምክንያቱም ለኃጢአት ጌታ ይቅርታ አድርጎልኛል፣ ወደፊትም ሳያቋርጥ ይምረኛል» አልኩት።

«ማርያምን ታመልካለህ?» አለኝ። እኔም፣ «ማርያምን አከብራታለሁ፣ ዳሩ ግን አላመልካትም» ሰለው፣ «ለምን?» አለኝ።

«ለእኔ ማርያም ለኃጢአት አልሞተችልኝም። የማርያም ልጅ ከማርያም ይበልጥብኛል፣ ስለዚህም ልጄን እንጂ እርሱን አላመልክም» አልኩት።

እነዚህን ጥያቄዎች ሁሉ ስለጠየቀኝ ደስ አለኝ። ወደ ቦንጋ ስንደርስም እነዚህን ጥያቄዎች በተደጋጋሚ እንደምጠየቅ አውቅ ነበር።

«መላእክትንስ?» አለኝ። «እነርሱ የእግዚአብሔር ልዩ መልእክተኞች ስለሆኑ እንጸልይላቸዋለን» አለኝ።

«ነገር ግን እነርሱ መልእክተኞች ብቻ ናቸው። ስለዚህ እነርሱን የላካቸውን ታላቁን እግዚአብሔር ካወቅን ለእነርሱ እምልክት የምናቀርብበት ምክንያት የለም። እግዚአብሔርን በፍጹም የማናውቅ ብንሆን ኖሮ መካከለኛ አማላጅ ያስፈልገን ነበር። ነገር ግን እግዚአብሔርን እናውቀዋለን። ይህም ማለት የመላእክት አማላጅነት አያስፈልገንም» አልኩት።

እንደ ሌሎቹ ብዙዎች ሰዎች ይህ ፖሊስም መላእክት በእግዚአብሔርና በሰዎች መካከል የሚያማልዱ አድርጎ የሚገምት ነበር። ስለ መላእክት ተግባር በሰፊው ከብሉይ ኪዳንና ከአዲስ ኪዳን ውስጥ እያወሳን ተነጋገርን። ፖሊሱም በጣም ደስተኛ በመሆኑ ጠቃሚ ውይይት በጋራ ለማድረግ ችለናል።

በቦንጋም ለአንድ ወር ሙሉ አቆዩን። አብዛኛውን ጊዜ ያሳለፍነው ስለ እምነታችን እየተጠየቅን ነበር። በተለይም ለባለሥልጣናት መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ብዙ ነገሮች የሚናገረውን ለማስረዳት መቻል መልካም አጋጣሚ ነበር። ከዚህ ቀደም እንደዚያ ዓይነት ለፊ ውይይት በዝርዝር ተነጋግረን አናውቅም ነበር።

ከቦንጋ አንሥተው ግንቦ ወደሚባል ቦታ ሲወስዱን ወለኑ። እዚያም እንደደረሰን ስለ ጸም፣ ስለ ማርያም ስለ መላእክትና ስለ ታቦት ተደጋጋሚ ጥያቄዎችን ተጠየቅን።

በተለይም እኔን ከየት እንደ መጣሁ፣ ማን እንደ ቀጠረኝ፣ ምንስ እሠራ እንደነበር ሁሉ ጠየቁኝ። በዚህ ቦታ የነበሩት ባለሥልጣኖች ጨካኞች በመሆናቸው በመጥፎ ስም ይጠሩኝ ነበር። በአካባቢውም ችግር ፈጣሪ ነው በማለትም ከለሱኝ።

«ክፍለ ሀገሩ ሁሉ ክርስቲያን እንደሆነ አታውቅም እንዴት?» ብለው ደጋግመው ጠየቁኝ። «ይህ ክፍለ ሀገር ምንም ወንጌላዊ አያስፈልገውም እያልን ለምን ወንጌላዊ ነኝ ትላለህ?»

ችግር በመፍጠራችሁ ምናልባት የአምስት ወር አሥራት ይፈረድባችኋል ብለው ነገሩን። አለመፍራቱን ሲያውቁ በእግር ብረት ለአሥራ አንድ ቀን አሠሩኝ።

አንዳንድ ሰዎች ስለ ሁኔታችን ለምተው ፖሊሱን ከለሱት። የክሉን ማመልከቻ ወደ ቦንጋ ልከው ግልባጬን ደግሞ ወደ አዲስ አበባ ላኩ። እነዚያ ባለሥልጣኖች ለጥያቄ ሲጠሩ፣ እኔም እግር ብረቱ ተፈታልኝ። ቢሆንም በዚያ በግንቦ እሥር ቤት ተጨማሪ አንድ ወር አቆዩን።

በአሥር ቤት መስበክ

የቀድሞ ባለሥልጣኖች በመቀየራቸው በምትካቸው በተተኩት አዳዲስ ባለሥልጣኖች ዳግመኛ ለመጠየቅ ተጠራሁ። ሆን ብለው አስቸጋሪ ጥያቄ በመጠየቅ ከእኛ ስሕተት ለማግኘት ይጥሩ ነበር። የኦርቶዶክስን ቤተ ክርስቲያን እንደ ተሳደብን አድርገው ለመክሰስ ጥቃቅን ምክንያቶችን ይፈልጉብንም ነበር።

በዚህ ቦታ በጣም መጥፎ እያያዝ ነበር የተያዝነው። መጥፎ ምግብ ያቀርቡልን ስለነበር ሆዳችን ሁልጊዜ እንደ ታመመ ነው። የምንጠጣውም የተበከለ ውኃ ነበር።

ከጥቂት ሳምንት በኋላ ብዙ ገጽ ያዘለ ጽሑፍ ያለበትን ማህደር አመጡልኝ።

«እነዚህ ሁሉ የተከለሰክበትን ጉዳዮች የያዙ ወረቀቶች ናቸው። ይህንን ክስ ፍርድ ቤት በቅርቡ ያየዋል። በደንብ አንብባቸውና መልስህን ለማዘጋጀት ትችላለህ» አሉኝ።

ወረቀቶቹንም ኤግዚቢት (ማስረጃ) ብለው ይጠሯቸዋል።

የተሰጡኝን ወረቀቶች ጨርሼ ለማንበብና የተከለሰኩባቸውን ነጥቦች አጣርቼ ለመረዳት ረዥም ጊዜ ወሰድብኝ። በሚገባ ካጠናሁኝ በኋላ ለአዛዥ ለመመለስ ተዘጋጀሁ።

«በእያንዳንዱ ገጽ መፈረም አለብህ። ይህም ማለት ገጾቹን በሙሉ አንብቦህ ተረድተህ ክሱም እውነት መሆኑን ተስማምተሃል ማለት ነው» ተባልኩ።

እኔም ለአዛዥ በማንኛውም ገጽ ላይ እንደማልፈርም ነገርኩት።

«ሌላ የምትጨምረው ነገር አለህ?» አሉኝና ጠየቀኝ።

«አንዳንድ ነጥቦች እውነት ናቸው፣ ሌላው /አብዛኛው/ ግን ውሸት ነው። ማርያምንና መላእክትን እንዲሁም የኦርቶዶክስን ቤተ ክርስቲያን ተሳደቤ አላውቅም። እነዚህ ነጥቦች ከእውነት የራቁ ናቸው።»

ለክሱ መልስ ለመስጠት በጥንቃቄ የጻፍኩትን የመቃወሚያ ጽሑፌን ከመጽሐፍ ቅዱስ እያጣቀስኩ በመጻፌ በተጨማሪም ከአዲስ ኪዳን የምሰብከውን እውነተኛ መልእክት በለፊው በማስረዳት ጽፌ ለአዛዥ ሰጠሁ። አዛዥም ትሑት ነበርና የመልስ ጽሑፌን ተቀብሎ በማህደራ ውስጥ ከተተው። ወረቀቱም ለፍርድ ቤቱ ዳኛ የሚቀርብ ነው።

አንድ ቀን በጠዋት ወደ ፍርድ ቤት ተጠራሁ። በዚያውኑ ዕለት ዳኛው ሲገቡም የደም ፍንጣቂ በልብሳቸው ላይ ይታይ ነበር።

«መሐሪ!» አሉና ተጣሩ።

«አቤት!» አልኳቸው

የተጠራሁትም የክስ ማህደራ ቀርቦ ኖሮ ሲነበብ ልሰማ ነበር።

«የተከለሰክበትን ምክንያት ለምተሃል። ምን ትላለህ?» አሉኝ ዳኛ ው።

ለጊዜው በነፃ መለቀቅ

እኔም፣ «በክሉ ምክንያቶች አንዳንድ ነጥቦች እውነት ናቸው። ነገር ግን ብዙዎቹ ነጥቦች ከእውነት የራቁ ናቸው» ብዬ መለስኩኝ።

«ከታሠርክ ምን ያህል ጊዜ ሆነህ?» አሉና ጠየቁኝ። «የታሠርክበት ጊዜ ይበቃል። አሁን ነፃ ሆነሃል። ወደ ቤትህ መሄድ ትችላለህ» ብለው

አስታወቁኝ። ወዲያውኑ በታሠርኩ ጊዜ ወታደሮች የወሰዱትን ዕቃዎቼን በሙሉ እንዲመልሱልኝ አዘዟቸው።

አንዱ ባለሥልጣንም፣ «ይህ ሁሉ ችግር የመጣብህ ከሰብከትህ የተነሣ ነው። ስብከትህን አቁመህ ችግር እንዳይመጣብህ ማድረግ ብልህነት ነው» አሉኝ።

«ይታ የጠራኝ እንድሰብክ ነው። እርሱ እስካላሰቀመኝ ድረስ እኔ ለማቆም አልችልም» አልኳቸው።

ከአሥር ቤት በነፃ የተለቀቅኩ መሆኔን የሚገልጽ ሕጋዊ ወረቀት ከፖሊስ ጣቢያው እንዲሰጠኝ ጠየቅኩኝ። ሳይሰጡኝ ሊሰዱኝ ቢያስፈራሩኝም ሳልቀበል እንደማልሄድ ነገርኳቸው። «እንግዲያውስ በዚያ አካባቢ ከአንግዲህ አልሰብክም ብለህ ፈርም። ይህን ካደረግክ ብቻ ነው በነፃ የተለቀቅክበትን ሕጋዊ ወረቀት የምንሰጥህ» አሉኝ።

እኔ በፍጹም አልፈርምም አልኳቸው። እነርሱም በታሰርኩበት ወቅት የወሰዱብኝን ንብረቴን ለመመለስ አልፈለጉም።

በመጨረሻም መብቴ ካልተከበረልኝና በእኔ ላይ የሚያሳዩት ባህሪያቸው እስካልተለወጠ እንደማልመለስ ተረዱ። መጽሐፍ ቅዱሴንም መለሱልኝ። ካሴቴንና ቴፔንም እንዲመልሱልኝ ጠየቅኳቸው። ካሴቴንና ቴፔን ከመለሱልኝ በኋላ ቴፔ መጥፋቴን ገለጹልኝ። እስኪሰጡኝ ድረስ ከቢሮ እንደማልወጣ ነገርኳቸው። በመጨረሻም ዕቃዬ በሙሉ ተመለሰልኝ። በነፃ የተለቀቅኩበትም ሕጋዊ ወረቀት ተሰጠኝ።

በአላስፈላጊ ሁኔታ ስላዘገዩኝና ስላስቀየሙኝ ይቅርታ ጠየቁኝ።

«ማንም አላስቀየሙኝም። ወንጌላዊ እንደ መሆኔ ይህ የሥራዬ አካል ነው። ባደረጋችሁብኝና በተናገራችሁኝ ሁሉ አልቀየማችሁም» አልኳቸው።

ለእነርሱ ግን መልሴ አጥጋቢ አልሆነላቸውም። ምናልባት ቂም ይዙበን ሌላ ነገር ያመጣብናል ብለው ይሰጉ ነበር። ስለዚህ ከፖሊስ ጣቢያው ከመሄዴ በፊት ይቅርታ እንዳደርግላቸው ይወተውቱኝ ነበር። በእኔ ላይ ስለፈጠሩብኝ ችግር በጣም እናዘናለን እባክህ ይቅር በለን ይሉ ነበር። ግን ልባቸውን እንዴት አውቃለሁ?

«እግዚአብሔር ይቅር ይበላችሁ» አልኳቸው።

እነርሱም፣ «አሜን፣ አሜን» አሉ።

ሁሉም ደስ ብሏቸው እጅ ለእጅ ተጨባብጠን ሄድኩኝ። በወቅቱ ለሚያስፈልገን ሁሉ ወጪ እያደረግን ለሦስታችንም የተረፈን አምስት ሳንቲም ብቻ ነበር። እስከ ቀኑ ዘጠኝ ሰዓት ድረስ እንጓዝ ነበርና ሦስታችንም በጣም ተራብን። በመንገድ ላይ ገዝተን ለማኘክ ሸንኮራ አገዳ እንኳን ለማግኘት አልቻልንም። በመጨረሻ ግን ወደ ቦንጋ ደረስንና ምግብ አገኘን።

አሥር ቤት አብሮኝ የነበረው ዘውዴ ጧት በማለዳ ወደ እኔ መጣ። ሌሊቱን በአንድ ወዳጁ ቤት ነበር ያደረው። መጥቶም፣ «መሐሪ» አለኝ። እኔም፣ «አቤት» አልኩት።

ሞት ዳግም ያንኳኳል

አባቱ በጠና እንደ ታመመ ወሬው እንደ ደረሰው ነገረኝ። ምናልባት መልእክተኛው በግልጽ አልነገረኝም እንጂ ሞቶም ሊሆን ይችላል።

አባቱን ለማየት የሦስት ሰዓት መንገድ ከመጓዙ አስቀድሞ ለአባቱ አስፈላጊውን መድኃኒት ለመግዛት ገንዘብ ለመበደር እንዲሞክር ነገርኩት። እኔም መሬቱን እያረሰኩለት እንደምጠብቀው ገለጽኩለት።

አባቱን ለመጠየቅ ዐቅዶ ለመሄድ ተነሣ። እኔም ጠዋት በማለዳ ተነሥቼ ማረሻና ቀምበር በመያዝ ሁለት በሬዎችን ጠምጄ ለማረስ ተዘጋጀሁ። ወዲያው ከውጪ ጨኸት ተሰማኝ።

«ወየው፣ ወየው፣ ወየው» እያሉ የሚያለቅሱ ሰዎች ድምጽ ነበር።

ወደ ውጪ ስወጣ ብዙ ሰዎች ዘውዴን ከብበውታል። እርሱም በሁለት እጆቹ ራሱን ይዞ ወዲያ ወዲህ እየተዘዋወረ፣ «ወየው አባቴ፣ ወየው አባቴ» እያለ ያለቅስ ነበር። ምክንያቱም የአባቱ መሞት በዚያው ማለዳ ተነግሮት ኖሯል።

ታስታውሱ እንደሆነ ላለፉት ሁለት ወራት በአሥር ቤት እንድንሠቃይ ምክንያት የሆኑን እኚህ የሞቱት የዘውዴ አባት ናቸው። ከዘመዶቹና ከወዳጆቹ ጋር ሆኖ ዘውዴ በአባቱ ቀብር ላይ ለመገኘት ጉዞ ጀመሩ።

ለአንድ ወር ሙሉ እዚያው ቆየ።

እኔም መሬቱን እያረሰኩለት በነበረ ጊዜ ወንጌላዊ ኢካሶ ሊጉባኝ መጣ። እርሱም በሌላው አሥር ቤት ለሁለት ወር ታሥሮ ነበር የወጣው። ሁለታችንም በመገናኛታችን በጣም ደስ አለን።

እኔ በታሠርኩኝ ጊዜ ወዳጄን አካላን፤ «አሁን አንተ ወደ ወላይታ መመለስ አለብህ። በእሥር ቤት አምስት ዓመት ሊያቆዩን እየሞክሩ ናቸው። አንተ ሄደህ ካልተናገርክ ሁላችንም የት እንዳለን የሚያውቅ አይኖርም» አልኩት።

ይሁን እንጂ ወደ ወላይታ ከመሄዱ በፊት እርሱም ለሁለት ወር ታሠረ።

በከፋ በነበርን ጊዜ ብዙ ነገሮችን ያከናወንን ይመስላል። ከመፈታታችን በፊትም ጌታ በብዙ መንገዶች ስለባረከን እጅግ ተጽናንተን ነበር።

ከቀብር በኋላ የዘውዴ እናት አብረውት ሊኖሩ ይዟቸው መጣ። እርሳቸውም ክርስቲያን ስለነበሩ ኅብረታችንን አጠናክሩት። የዘውዴ ሚስት ግን በጠንቋይ መንፈስ የታሠረች ነበረች። ጠንቋዮቹን ሰዎች ቃልቻዎች ብለን እንጠራቸዋለን። የዘውዴ ሚስት ለረዥም ዓመታት ወንጌልን ስትቃወም የኖረች ስትሆን፤ በመጨረሻ ግን በክርስቶስ እምና ከተቆጣጠራት የሰይጣን መንፈስ ነፃ ወጥታለች። አንዳንድ ጎረቤቶቻችን ወደ ክርስትና እምነት መጡ። ዘውዴና ሌሎች ሁለት ሰዎች ከተጠመቁ በኋላ በዚያ አካባቢ የጸሎት ቤት ተመሠረተ።

ከዚያም በኋላ እኔ ቦንጋ ወደሚገኘው የኤስ አይ ኤም ጣቢያ ሄድኩኝ። ስማቸውን ዛሬ ለማላስታውስው ሚስቶቻቸው ስተወሰነ ጊዜ ወደ ወላይታ እንደምሄድ ነገርኳቸው። በቦንጋ ከተማ በሚገኙት ክርስቲያኖች ላይ ተስፋ ቆርጬ ነበረ። መታሠራችንን እያወቁ አንድ ጊዜ እንኳን መጥተው አልጠየቁንም። ከእሥር በተፈታን ጊዜ በኪሳችን የተረፈን አምስት ሳንቲም ብቻ ነበርና አንዳች ዕርዳታ አላደረጉልንም።

ወደ ምዕራፍ አሥራ ዘጠኝ መግቢያ

አቶ መሐሪና የአገሩ ልጆች /ጓደኞቹ/ ከኤስ አይ ኤም ጋር ወደ ቆላ ወደ ደቡብ ባኮ በሄዱ ጊዜ በእርግጥም የአገሩ ተወላጆች የሆኑ ሚስቶቻቸውን ወንጌላውያን ሆነዋል። በባሕል፣ በመልክዓ ምድር አቀማመጥና በቋንቋ ወደተለያዩ ቦታዎች ተዘዋውረዋል። ለመጀመሪያ ጊዜ ወንጌልን በዘላኖች መካከል አዳርገዋል። ይህ ተጨማሪና ከባድ ሥራ ሲሆን፣ ኤስ አይ ኤምን ተክተው የሚያከናውኑት ነበር። የኤስ አይ ኤም አባሎች ለወንጌላውያን የገዙትን ምግብ በአየር እያቀረቡላቸው የመድኃኒት እርዳታም ያደርጉላቸው ነበር።

እግዚአብሔር በረዳቸው መጠን በማንኛውም ቦታ የምእመናንን ኅብረት ለመመሥረት ዕቅዳቸው ቢሆንም፣ ዳር ቆመው ለሚመለከቱ ግን የሚቻል አይመስልም ነበር። ሁሉ ነገር ፈጣን ባይመስልም ጊዜው ግን ሁልጊዜ በጌታ እጅ ነው።

የብቀላ ግድያ በግድየለሽነት ሕይወትን ማጥፋት ለምሳሌ፣ የጴጥሮስ ሞት የመሳሰሉት ሁሉ፣ አስቀድመው የማያውቁትና ያጋጥሙናል ብለውም ያልጠበቁት ክስተቶች ነበሩ። እንደዚያ ዓይነት ነጂ ባህል መቅረት ነበረበትና እነርሱም ከሥሩ ሊነቅሉት ችለዋል።

ባህላዊ ለውጦችን በማምጣት ረገድ ከአገሩ ወንጌላውያን የበለጠ የቆላው አካባቢ ክርስቲያኖች በጣም የጎላ ሚና ተጫውተዋል። በአፋቸው ከሚናገሩት የበለጠ በሕይወታቸው የሚያሳዩት መልካም መመላለስ ምስክርነታቸውን በግልጽ ያሳይ ነበር።

አቶ መሐሪ በበና ሕዝብ መካከል ከሠሩ በኋላ ለአጭር ጊዜ በአም ወንዝ ሸለቆ አካባቢም በሙርሲ ሕዝብ መካከልም ሠርተዋል። ይህም ከበና ሕዝብ ለሚናወድ ምዕራባዊ ክፍል ማለት ነው። እርሳቸውና ሌሎቹ የአገሩ ተወላጅ የሆኑ ወንጌላውያን በቆላማው አለታማ ምድር መልካም ዘር ቢዘሩም ፍሬው እንደጠበቁት አልሆነላቸውም። የወንጌላውያን ሥራ የኅብረት ሥራ ነው (ዮሐ 4:27-45)።

እራት ዓመት በሐመር

ምዕራፍ አሥራ ዘጠኝ

ወደ ወላይታ ከሄድኩኝ በኋላ ተመልሼ ወደ ጎፋ መጣሁ። በከፋ ስለሆነው ነገር ሁሉ ለሚስተር ማክሊላን ነገርኳቸው። በከፋ ያለውን የወንጌል ሥራ እግዚአብሔር እንደ ባረከ በሰሙ ጊዜ ማክሊላንና ሌሎች ክርስቲያኖች ሁሉም ደስ አላቸው።

ማክሊላን ወደ ሐመር ለመሄድ አመቺ ጊዜ መሆኑንም ሲነግሩኝ እኔም ያንን ለፍራ ሄጄ ለማየት ጊዜዬን አጠብቅ ነበር።

ለወንጌል አገልግሎት ለመጀመሪያ ጊዜ ወደ ሐመር ስንደርስ በአካባቢው ምንም ክርስቲያኖች አልነበሩም። በዚያ በሐመር ሕዝብ መካከል ሄዶ ለመኖር የቀደሙን ወንጌላውያን አልነበሩም።¹ በ1972 ዓ.ም ሰባት ማኅበር ተመሥርቶ እያንዳንዳቸው የራሳቸው የጸሎት ቤት አላቸው። በእርግጥ እያንዳንዱ ማኅበር አነስተኛ ቁጥር ነበረው። ነገር ግን ክርስቲያኖቹ ከመካከላቸው የወጡ ሰዎች ወንጌላውያን እንዲሆኑላቸው ያበረታታቸው ነበር።

በቆላማው ምድር የሚኖሩ ዘላኖች አደገኞች እንደሆኑ ሰዎች ይነግሩኝ ነበር። በየዓመቱም የማያቋርጥ ግጭት እየተፈጠረ ብዙ ሰዎች ይገደላሉ። ሕይወት እንደዚህ ከሆነ አንድ ቀን በዚያ ሽለቆ ውስጥ እኔንም ሊገድሉኝ ይችላሉ እል ነበር።

ይህንን አሳብ በአእምሮዬ ይገሮ ምናልባት በዚህ ቦታ በሐመር ከተገደልኩ ልጆቼ በሕይወታቸው መሥራት የሚገባቸውን ነገሮች በአንድ ደብተር ሙሉ ጽፌ አዘጋጀሁ።

በባና ሕዝብ መካከል ወንጌልን ለመስበክ ወደ ሐመር በሄድን ጊዜ በተናጠል አልሄድንም። ምን ጊዜም መንገዳችን አስተማማኝ ባለመሆኑ ለደህንነታችንም ስንል ሁለት ሁለት እየሆንን በመዘዋወር እናገለግል ነበር። ወደ ድመካ፣ በሄድኩኝም ጊዜ ከወላይታ ሁለት ወንጌላውያን ከአሪ ቤተ ክርስቲያንም ሁለት ወንጌላውያን ነበሩ።

የባና ሕዝብና የአሪ ሕዝብ ወሰንተኞች ቢሆኑም፣ በመካከላቸው እንደ ሌሎቹ ጉሳዎች የማያቋርጥና ገንፍሎ የሚወጣ ጠብ አልነበራቸውም። ይሁን እንጂ ከአኛ ከወላይታ ከመጣን ይልቅ ለአሪ ወንጌላውያን በባና ሕዝብ መካከል እየተዘዋወሩ ለመስበክ ቀላል

አልሆነላቸውም። እነዚያን ከአሪ የመጡትን ሁለት ወንጌላውያን ለመግደል ተከታታይ ሙከራ ያደርጉባቸው ነበር። ሰላዮች ናቸው ብለው ስለሚጠረጥሯቸው በአፋጣኝ ወደመጡበት እንዲመለሱም ነግረዋቸዋል።

የአሪ ወንጌላውያንም ይህንን አሳባቸውን ተቀብለው ለማምለጥ ቢሞክሩ፣ በጫካ ውስጥ ጠብቀው በመንገድ እንደሚገድሏቸው ያውቁ ነበር። ነገር ግን እዚሁ መቆየት የበለጠ የሚሻልበት ምክንያት አንድ አደጋ ለመጣል ቢፈልጉ እንኳን ከጫካ ይልቅ በመንደር ውስጥ መሆን የመከላከል ዕድል ስላለው ነው።

አንዳንድ የባና ጦረኞች ከአሪ ሕዝብ ጋር የረዥም ጊዜ ግንኙ ነት ነበራቸው። ወንጌላውያኑ ሰላዮች ናቸው ብለው አያምኑም። በአሪ ውስጥ ት/ቤቶች እንዲገነቡ አማኞች ያበረከቱትን አስተዋጽኦና ወደዚህ የመጡትም ወንጌልን ለሕዝቡ ለማስተማር ብቻ መሆኑን አሳምረው ያውቃሉ።

በአንድ አጋጣሚ ወንጌላውያኑ እንዳይጠቁ ለመከላከል ከአካባቢ ሰዎች አንድ ሰው በእህል ጉተራ ላይ ዘሎ ወጣ። ያን ጊዜ ሌሎች ሰዎች ወንጌላውያኑን ለመግደል በሩቅ ሆነው ጠመንጃቸውን ደግነውባቸው ነበር። እነዚህን ወንጌላውያን ለመግደል የአሪ ሕዝብ ሁሉ ቢስማማም አንድ ሰው ግን እንዲገደሉ አልተስማማም። በኋላም የመንደሩን ሽማግሌዎች ለብስቦ እነዚያ ወንጌላውያን ሰላዮች አለመሆናቸውን አስረድቶ አግባባቸው። ይሁን እንጂ የመንደሩ ጦረኞች በጣም ተቆጡ፣ ተበሳጩም፣ በኋላም ልብሱን ገፍፈው በመውለድ ቀጡት።

በዚያ በቆላማው አካባቢ መሥራት ለእኛ አዲስ የማንለምደው ሆነብን፣ ብዙ አዳዲስ ነገሮችን ለመማር የቻልንበትም ሰፍራ ነው።

ቤተ ክርስቲያንን አስቦ መትከል

ስዚያ በቆላ አካባቢ በአራት የተለያዩ ሕዝቦች መካከል አዳዲስ ቤተ ክርስቲያናትን ለመመሥረት በነበረን አሳብ ወንጌልን መስበክ ጀመርን። እነዚያም አራት ቦታዎች በሼዳ፣ በና፣ ፀማይና ሐመር ይባላሉ። በመጨረሻም የውጪ ሚስዮናውያን ሲለቅቁ፣ እኛም «እዚህ ራሳችንን ችለን እንዴት ለመኖር እንችላለን? ምን እናድርግ? ለራሳችንና ለሚስቶቻችን ምግብ እንዴት ለማግኘት እንችላለን?» ብለን አሰብን።

ነገር ግን የውጪ ሚስጥራዊ ያን እስከሚሄዱ ድረስ ለአራት ዓመት ሙሉ ለመሥራት ወሰንን። በእነዚያ ዓመታት ውስጥ በእግር እየተዘዋወርን ወንጌልን መስበክ በሚገባው ቦታ ሁሉ ስብከናል።

አንዳንድ ጊዜ ሚስተር ቻርሊ ቦንክ በላንድሮቨር ያደርሱን ነበር። በሌላ ጊዜ ደግሞ ከአንዳንድ የሱባክት ጣቢያ በአይሮኖላን ለመጓዝም ዕድል አግኝተናል። በቆላ የሚኖሩ ሰዎች ከእኛ በብዙ መንገዶች ይለያሉ። ቋንቋቸው፣ ልማዳቸውና ምግባቸው ሁሉ ከእኛ የተለየ ነበር። አንዳንድ ጊዜ በተለይም በመጀመሪያዎቹ ጊዜያት ምንም ቋንቋቸው ስለማይገባንና የምናደርገውን ስለማያውቁ ይቆጡ ነበር። በአስተርጓሚ በኩል እንነጋገርና ሁሉንም ስናስረዳቸው ተመልሰን ወዳጆች እንሆን ነበር። ምግባቸውን መብላትና ወተታቸውንም መጠጣት ተለማመድን። ቀስ በቀስም ለመግባባት ችለን ጥሩ ወዳጆች ሆንን።

በመጀመሪያዎቹ ጊዜያት እኔ በአካባቢው እየተዘዋወርኩ በምሰብክበት ጊዜ ባለቤቴና ልጆቼ በድመካ ኤስ ኣይ ኤም ግቢ ውስጥ ነበሩ። ብርሃኑ ኃይሌ የተባለው ወንጌላዊና ሁለቱ ከአሪ የመጡት ደግሞ ግርማ እና ጴጥሮስ ይባላሉ። ከአሪ የመጡት ወንጌላውያን በዚህ የኢትዮጵያ ክፍል ወንጌልን ለመስበክ ከእኔ ጋር የመጀመሪያዎቹ ወንጌላውያን ነበሩ። ለምናውቃቸው ሰዎች ሁሉ መንፈሳዊውን ግንዛቤ እናካፍላቸው ነበር።

ስለ ሰዎቹ ሁኔታ ጥቂት ካወቅንና ቋንቋቸውንም ትንሽ መስማት ስንጀምር ወደ ሌላ መንደር እንሄዳለን። እኔ በሼዳ በሚባል ስፍራ እኖር ነበር። ከዚያ እየተነሣሁ ወደ ቅርብ አካባቢዎችም እየተዘዋወርኩ ወንጌልን መስበክና ማስተማር የዕለት ተዕለት ተግባራ ነበር።

ከአሪ የመጣው ግርማ ቡሪ ወደሚባል ስፍራ ሄደ። ለእርሱ መጠለያ የሚሆን አነስተኛ ቤት እዚያው ሠርተንለታል። በተጨማሪም ሰዎች የእግዚአብሔርን ቃል ተሰብስበው የሚማሩበትን ትንሽ ጉጆ ሠርተን ለመጀመሪያዎቹ ጥቂት ወራት ግርማና እኔ አብረን ካገለገልን በኋላም ለየብቻችን በተለያዩ ቦታዎች ሰፍረናል። እርሱም በቡሪ ጥቂት ሰዎችን መስብሰብ ጀመረ። በሻንቆ ደግሞ እኛ የተወለኑ ሰዎችን እያበረታታን ተሰብስበው የእግዚአብሔርን ቃል እንዲማሩ እናደርግ ነበር። ሦስተኛው ቦታም ላላ ይባላል። በተጨማሪም በፀማይ ሕዝብ መካከል ሻላ የሚባል የገጠር መንደር አገኘን።

በቆላጣው መሬት ሰዎች ተበታትነው በተሠሩ ጉጆዎች ይኖሩ ነበር። በደጋማው መሬት እንደሚኖሩ ሰዎች የጋራ እንቅስቃሴ አይታይባቸውም። እዚህ ታዲያ ማዕከል የሆነ ቦታ አቋቁመን ሰዎች እየመጡ እንዲሰሙን እናበረታታቸው ነበር። ይህ ዘዴ እንግዲህ በደጋማው አካባቢ ከሚኖሩ ሰዎች የበለጠ ነው።

ቀስ በቀስም ሥራችንን በአካባቢው በማስፋፋት አምስተኛ አድርገን የሠራነው ቦታ መሸጫ ይባላል። ስድስተኛውም ዴቂላ ሲሆን፣ ሰባተኛው ደግሞ አልዳባ ይባላል። ሙጨረሻ ላይ ሚስጥራዊና ከመሄዳቸው በፊት የመሠረተነው ቦታ ወሮ ይባላል። በድመካ ሥራችንን እንደጀመርን ሚስተርና ሚስ መሬይ ኡሬ የሚባሉ የውጪ አገር ሚስጥራዊ ያን እዚያ የነበረውን የኤስ ኣይ ኤም ጣቢያን ሰቅቀው ሄደዋል።

በሐመር ፍሬያማ በሆንንባቸው ዓመታት ውስጥ ብዙ ነገሮች ተከናውነዋል። ከ1966 ዓ.ም፣ በኋላ በአገራችን ብዙ ለውጦች ተደርገዋል።

በሐመር መኖርና መሥራት በጣም አደገኛ ነበር። እኛ እዚያ አገር ከመድረሳችን በፊት እንሰማ የነበረው ሁሉ አላስፈራንም ነበር። እዚያ አገር ሞት ቅርብ ነው፣ መግደልም ቀላል ሲሆን፣ ከእሾሃማዎቹ ዛፎች የሚደርስብን ተከታታይ መቁሰል ማለቂያ አልነበረውም። አንዱ ሳይታሰብ በወፍራም ዱላ የአንዱን አናት ፍርክስ ሲያደርግ ወይም ሌላው ሳይታሰብ በጦር በስተጀርባ ወይም በስተጉን ግጥም አድርጎ ሲወጋ ያ ሰው አለቀለት ሞተ ማለት ነው። ሰዎች ሰዓታቸውን ለመቀማት ተብሎ ይገደሉ ነበር። ምናልባት ጴጥሮስ የተገደለውም ለዚህ ይሆናል።

የበና ሰዎች ቀስ በቀስ ዘአራታችን ላይ ተነሡብን። እኛ እስከምናውቀው ድረስ ምንም አላስቀየምናቸውም። እንዲያውም ቋንቋቸውን እየተለማመድን ነው። ወደምንሰብክበት ቦታ በቡድን ስለሚመጡ ሥራችንም እያደገ የሚሄድ ይመስለናል። እያንዳንዳችን የምንሠራው በተለያዩ ቦታዎች ሲሆን፣ ጉረቤቶቻችንም ወዳጆቻችን ይመስሉናል።

ጴጥሮስ ተገደለ

ከዕለታት አንድ ቀን የጴጥሮስ ሚስት ታመመችና መድኃኒት አስፈላጊነት። ከእነርሱ መኖሪያ እስከ ሚሰየኑ ጣቢያ ድረስ የጥቂት ሰዓታት ጉዞ ይወስዳል። ስለዚህ ጴጥሮስ ከቤቱ ማልዶ በመውጣት ከሰዓት በኋላ መድኃኒት ይዞ ለመመለስ ወሰነ። ዲመካ ደርሶ መድኃኒት ቢገዛም ወደ ቤቱ ግን አልተመለሰም። ከሰዓት በኋላ ወደ ማምሻው ሚስቱ መጨነቅ ጀመረች። ወደ ድመካም መልእክተኛ ላከች። ሌሎች ሰዎችም ተነሡና አብረን ፍስጋ ጀመርን። ሚስተር ቦንክ ላንድሮቭራቸውን እየነዱ በሚታወቁ ቦታዎች መከታተል ጀመሩ። ሌሊቱን ሁሉ ስንፈልገው አደርን፣ ግን አላገኘነውም። በዚያን ጊዜ አብዛኞቻችን ስለ መሞቱ እርግጠኞች ነበርን።

በሁለተኛው ማግሥት ለባለሥልጣኖች አመለካከትንና ባላምባራስ አድነው ጥቂት ወታደሮች ሰጡን። ዳግመኛ ሬሳውን ፍስጋ ጀመርን። በሰማይ አሞራ ሲያንገርብብ አየን፤ ተከታትሰን ስንሄድ ሬሳውን አገኘንና በእሾሃማው መሬት ላይ ቀበርነው። ጅቦች አውጥተው ሬሳውን እንዳይበሉት ትላልቅ ድንጋዮችን በመቃብሩ ላይ ከመርን። ከቀብር በኋላ ፖሊስ ምርመራውን ጀመረ፤ ነገር ግን ምንም አልተገኘም።

የእጅ ሰዓቱንና ልብሱን ለመውሰድ ተብሎ በጦር የተገደለባት ታማሚ ሚስቱ እንዴት እንደሆነች ለመናገር በጣም ይከብዳል። ሚስቱ ባኮ ወደሚገኙት ቤተሰቦቿ ስትመለስ የእርሱን ቦታ የሚተካልን ሰው አልነበረምና ለጊዜውም ቢሆን ስብከቱ ተስተጓጎለ ወይም ቆመ። በኋላ ግን ከወላይታና ከአሪ በርካታ ወንጌላውያን ሄደው መስበክና ማስተማር ቀጠሉ።

ልክ በዚያን ጊዜ ልጆቹን ለመንከባከብ ስለጭር ጊዜ ወደ ወላይታ ተመለስኩኝ።

የወላይታ ሽማግሌዎች መማክርት ጠርተውኝ፤ «መሐሪ ለረዥም ዓመታት ከአካባቢህ ርቀህ በመሄድ ስትሰብክ ኖረሃል። አሁን አንተ እያረጀህ ነው፤ አሁን እርሻህን እያረሰክ ከቤተሰብህ ጋር የምትሆንበት ጊዜ ነው። ከእንግዲህ ወደዚያ አደገኛ ቦታ ወጣቶች ይሂዱ ብለው መከሩኝ።»

እኔም መልሼ፤ «እርሻዬን እያረሰኩ እንድቀመጥ እግዚአብሔር አላሳሰብኩም። እንዴት ጥሩ ምክር ሰጣችሁኝ?» ካልኳቸው በኋላ፤

«ሕይወቴ እስካለች ድረስ ስብከቴን ለመቀጠል እፈልጋለሁ። አሁን ወደ ሐመር መመለስ አለብኝ» አልኳቸው።

እነርሱም እንድሄድ ፈቀዱልኝ። ጴጥሮስ ይሰብክ በነበረበት ቦታ ሄጄ ለመሥራት ወሰንኩኝ። ጴጥሮስን ማን እንደ ገደለው እስካሁን አልታወቀም። ሁሱም ሰው ሰእኛ ወዳጅ መስሎ ነበር የሚቀርቡን። ስለዚህ እኔ እዚያ ሄጄ እንድሠራ ስወስን ሰብቻዬ ሄጄ ሰብቻዬ እየኖርኩ የምሰብክ መሆኔን ባውቅም ምንም ፍርሃት አላደረብኝም ነበር። እዚያ እንድሄድ የፈሰገኝ እግዚአብሔር ስለሆነ ከሚደርሱበኝም ክፉ ነገር ሁሉ እርሱ እንደሚታደገኝ ሙሉ እምነት ነበረኝ።

በበና የመጀመሪያው አማኝ

ወዳሳብኩት ቦታ ደርሼ ብዙ ቀናት ሳልቆይ ጋሪሾ ከሚባል የአካባቢው ነዋሪ ጋር አስተዋወቁኝ። ያን ጊዜ በቆላው ሕዝብ አካባቢ ሰውን ገድሎ መዘረፍ የተለመደ ነበርና ይህ ያስተዋወቁኝ ሰውም በመግደል ወንጀል ታሥሮ የነበረ ሲሆን፤ ለአሥራ አምስት ዓመት ከተፈረደበት በኋላ አሥራ ሁለት ዓመት ታሥሮ ተፈትቷል። በጨንቻ የእሥር ቤት ቆይታው የአማርኛ ቋንቋ ከመማሩም በላይ ወንጌል ተመስክሮለት በኢየሱስ ክርስቶስ አምኖ ነበር።

ያን ጊዜ በእዚያ ቦታ የነበሩት የውጪ አገር ሚስቶችና ያን የነበሩት ሚስተር ቻርሊ ቦንክና ባለቤታቸው ለዕረፍት ወደ አገራቸው በመሄዳቸው በምትካቸውም ማልከምና ጂን ሃንተር የሚባሉ ባልና ሚስት መጥተው ነበር። ሚስተር ሃንተር ጋሪሾ የእኔ አስተርጓሚና መንገድ መሪ እንዲሆኑን እና ቋንቋቸውንም እንዲያስማምደኝ ሁኔታውን ስለአመቻቹልኝ ወዲያው ሁለታችንም ጓደኞች ሆንን፤ እንደ ዳዊትና ዮናታን በፍቅር ተጎዳኝን።

ሚስተር ሃንተር በአቅራቢያው መንደር አጠገብ የአይሮኻላን መነሻና ማረፊያ ነበራቸው። ይህም ማለት በአይሮኻላን ምግብ ይቀርብልን ነበር። ስለከምና አገልግሎትም ነርሶች ይጠቀሙበታል። እኛም ለስብከት ረዥም ርቀት በመሄድና በመምጣት ብዙ ተጠቅመንበታል። አይሮኻላን የዓለም አቀፍ ሚስቶችና ድርጅት ንብረት የነበረ አይሮኻላን ሲሆን በብዙ መንገድ ረድቶናል።

እኛም በመንደሩ ውስጥ ሁለት ቤቶች መሥራት ጀመርን። አንዱ ቤት ለእኔና ለቤተሰቤ ሲሆን፤ አንዱ ቤት ደግሞ ለጋሪሾና ቤተሰቡ

የሚሆን ማለት ነው። ከሦስት ወር በኋላ ሁለቱንም ቤቶች ሠርተን ስንጨርስ፣ በዚያ ገለልተኛ ስፍራ ለመኖር ልጆቼ በጣም ተቸገሩብኝ። ልጆቼ በየጊዜው ይታመሙብኝ ስለነበር ባለቤቴ በቅርብ ሕክምና ልታገኛላቸው ወደምትችልበት የሚሰዩኑ ጣቢያ ሄዳ ለመቀመጥ ተገደደኝ። ምክንያቱም እዚያ ሲቆዩ ወዲያው ይሻላቸው ነበር።

በቆላማው ምድር የሚኖሩ ሰዎች ከአካባቢያቸው ውጪ የሚመጡትን ሰዎች ጠላት ናቸው የሚል ግምት ነበራቸው። ምክንያቱም በተለያዩ ጉሳዎች መካከል የማያቋርጥ ግጭት ይከሠት ስለነበር፣ ወንጌላውያን ለዚያ ግጭት መንሥኤ የሆኑ ሰላዮች ናቸው ብለውም ይገምታሉ። አቶ ጋሪሾንም ከዳተኛ አድርገው ገምተውታል።

እርሱንም፣ «ለዚህ ሰው ቋንቋችንን ለምን ታስተምራለህ? ምሥጢራችንን ሁሉ እንዲሰማ ነው? ለምንክ አካባቢያችንን ታሳየዋለህ? ለምንክ ትከላከልላለህ? እርሱ እኮ ጠላታችን ነው ምናልባት አንድ ቀን ይገደላል» አሉት።

አቶ ጋሪሾም ከእኔ እንደማይለይና ከእኔ ጋር እንደሚኖር ነገራቸው። «እርሱን ከገደላችሁት እኔንም ትገድሱኛላችሁ። ሁለታችንም በአንድ ጊዜ እንሞታለን» ካላቸው በኋላ፣ እኔም ሲገድሱኝ እንደሚፈልጉኝ ማወቁን ሲረዳ፣ «እኔ ከአንተ ጋር እሆናለሁ፣ አይዘህ፣ እነርሱም አይገድሱህም» ብሎ አረጋገጠልኝ።

ከዚያ በኋላ ሰዎቹ በግልጽ ይፈታተኑኝ ጀመር። ከአንድ ጊዜ በላይ በእነርሱና በግራቤቶቻቸው መካከል ውጊያ እንደሚኖር ሲሰሙ፣ «በዚህን ጊዜ እንግዳ ሰው በመካከላችን እንዲኖር አንፈልግም። አንተም ልትገደል ትችላለህ። ይህ ችግር እስኪያልፍ ድረስ ከዚህ ብትሄድ ይሻላል» ብለው መከሩኝ።

የብቀላ ግድያ

አካባቢያችን በረሃማና ቁጥቁጦ የበዛበት ስለሆነ ራሳችንን እንዴት መከላከል እንችላለን? አብዛኞቹ ሰዎች በየመንደራቸው ከራሳቸው ላይ ቀይ ጭቃ ተቀብብተው ለውጊያ የተዘጋጁ ጦረኞች መሆናቸውን እየገለጹ ነው። እኛም ምን እንደምናደርግ አናውቅም ነበር። ወዲያው አሥራ አምስት ሰዎች ጠመንጃዎቻቸውን ተሸክመው እየተጣደፉ በመራመድ ያልፉ ነበር። በዳሌዎቻቸው ላይ እራፊ ጨርቅ አስረዋል። በራሳቸውም ላይ ቀይ ጭቃ ተቀብተዋል። ከመካከላቸው አንዱ ባትሪ

ነገር ይዟል። ይህም ሲፈነዳ ከፍተኛ ጭስ የሚወጣው ነው። እንደዚያ ዓይነት ነገሮችን የሚጠቀሙት ብዙውን ጊዜ ማር ለመቁረጥ ሲፈልጉ ንቦችን በጭስ ለማፈን ነው።

ባለቤቴንም፣ «ልጆቼን በፍጥነት ቤት ውስጥ አስገቢያቸውና በሩን ዝጊ» አልኳት።

ወዲያውም የጠመንጃ ተኩስና ጨኸት ለማን። ባለቤቴ ከነልጆቿ ቤት መግባታቸውን ካረጋገጥኩኝ በኋላ ሁኔታውን ለማጣራት ወደ ጨኸቱ አቅራቢያ ሄድኩኝ። የሄድኩትም ዛግል የሚባለውን ከጋሞ ጉፋ ያመጣነውን ታዳጊ ልጅ ይገር ነበር። ይህ ልጅ እኔ ለአገልግሎት በምሄድበት ጊዜ ባለቤቴን የሚረዳት ነው።

ወዲያውም ሰዎች መጮህ ጀመሩ። ሰላይ ጠላት ወደ አካባቢያቸው እንደ መጣና የብቀላ ግድያ መፈጸም እንደሚገባቸው ያወሩ ነበር። ቀደም ብለው ያለፉትን አሥራ አምስት ታጣቂ ጦረኞችን ገድለው ገዳዮቹም ወደ ራሳቸው ክልል ፈጥነው በመሮጥ አምልጠዋል። በቆላማው ምድር የሚኖሩ ሰዎች የሩጫቸው ፍጥነት በጣም ያስደንቃል። በእሾሃማ ዛፎች መካከል እያፈተለኩ በጨረቃ ብርሃንና በፀሐይ ወጋገን ወደ ወገኖቻቸው በሰላም እስኪደርሱ ድረስ ሮጡ።

ወደ ተኩሱ ቦታ በደረሰን ጊዜ አንድ የማውቀው ዋርቤ የሚባል ታዳጊ ወጣት ወድቋል። ከደረቱ ላይ በጥይት ተመትቷል። ጥይቱ ቀኝ ጉኑን በስቶ የገባ ሲሆን በሰውነቱ ውስጥ እንዳለ ነበር። ደሙ በቁስሉ በኩል እየጉረፈ በአባራ ላይ ተደፍቷል። አይንቀሳቀሰም።

እንድናነሳው ሰዎቹን ለማግባባት ስሞክር፣ «አባት፣ ይተዉ፣ አይንኩት» አሉኝ። የባላምባራስ አድነው ወንድም ደግሞ እርሱ እንደሆነ እየሞተ ነው ከነካኸው አንተም ትሞታለህ አለኝ።

ይህ ሁሉ በሚሆንበት ጊዜ ኢላቤኒ እና ሌቤኒ የተባሉ ሁለት የሚች ወንድሞች በሰፈር ውስጥ ነበሩ። በዚህ በቆላ አካባቢ አንድ ሰው በጥይት ቢመታ ምንም የሚደረግለት እርዳታ ባለመኖሩ እስኪሞት ድረስ ዝም ብለው እያዩ ከመርዳት ይልቅ ሰውየው ሲሠቃይ ማየትን ይመርጣሉ።

ይህ ለእኔ አዲስ በመሆኑ ምንም አልተረዳሁም ነበር። ኪሴን ዳበስ ሳደርግ በአካባቢው ያሠራገላቸውን ት/ቤት ቁልፍ አገኘሁ። ሬሳውን ወደ ት/ቤት ወስደው እንዲያሳርፉ ነገርኳቸው።

ገና አልሞተም ነበርና በወለሱ ላይ አመቻቸቼ አጋደምኩት። ደሙ እንዲቆም ለማድረግ ቀና እያደረግኩት ውኃ እንዲጠጣ ሰጠሁት።

«ምናልባት ገዳዮቹ ርቀው አልሄዱም ይሆናል። ይህ የብቀላ ግድያ ነው። ይህን ልጅ ስትረዳው ሲያዩ ተመልሰው መጥተው አንተንም ሊገድሱህ ይችላሉ» አሉና ነገሩኝ።

ሊያስፈራሩኝ እየሞከሩ መሆናቸው ገብቶኛል። ገዳዮቹ በጣም ርቀው መሄዳቸውን እኔም እነርሱም እናውቃለን።

«አይቻልም አልኳቸው። እዚህ ቆሜ ይህ ልጅ እየተሠቃየ ሲሞት አላይም። የምችለውን ዕርዳታ አድርጌለት ሕይወቱን ለማዳን መሞከር አለብኝ።»

«እርሱ እኮ አሁንም እንደ ሞተ ሰው ነው ብለው ሊያግቡኝ ሞክሩ። ምንም ልናደርግለት አንችልም እንደ ቀን የእኛ ጠረኞች ደግሞ ሄደው ይበቀሉአቸዋል። በዚህ ጉዳይ ውስጥ አንተ እንድትሳተፍ አንፈልግም። አንተ እዚህ አገር እንግዳ ስለሆንክ እንዲገድሱህ አንፈልግም። አሁን ተወው አሉኝ።»

በዚህን ጊዜ ባለቤቴና ልጆቼ ወዳለንበት መጡ። ሁሉም ፈርተው እያለቀሱ ነበር። «ምን ለማድረግ እንደሚቻል ግራ የሚገባ ነገር ነው። በዚህ አገር በብጥብጥ ውስጥ ባለበት መቆየት አለብን ወይስ ለተወሰነ ጊዜ ከዚህ መሄድ አለብን?» ተባባልን።

በዚያን ወቅት ጋሪሾ በአካባቢው አልነበረም። ነገር ግን ከጨንቻ ያገባት ሚስቴና ልጆቹ በዚያ መንደር ውስጥ ይኖሩ ነበሩ። ለተወሰነ ጊዜ መንደሩን ለቅቀን ለመሄድ ወሰንን። መሸከም የምንችለውን ቁሳቁስ ሰበሰብንና ለሦስት ሰዓት ያህል ተጉዘን በሌላ መንደር ሌሊቱን አሳለፍን።

ወሬው ከሰፈር ወደ ሰፈር እየተዛመተ ሲመጣ ጠረኞቹ ሊገድሱህ እየመጡ ናቸው ተባልኩ። ጠዋት ሲነጋ መቶ የሚያህሉ ሰዎች መሣሪያዎቻቸውን እንግቦው ከሰፈሩ በሰላም እስክንወጣ ድረስ ሊሸጉን ከበስተውጪ ተኮልኩለዋል።

እኔም ለሚስቴና ሃንተር ወደ ዲመካ ደብዳቤ ላክሁኝ። እርሳቸውም በዲመካ ሁለት ነርሶች ሰላላ የቆለለውን ወጣት ሊረዱት ይችላሉ። ነገር ግን ወደዚያ ሊመጡ አይችሉም አሉኝ። ሌላው ወጣት እንዲሁ ከብቶቹን እያገደ በነበረበት ጊዜ በቆላ አካባቢ በተለያዩ ጉሳዎች መካከል

በተፈጠረው ግጭት ለምት ተዳርጓል። በዚህ ሁሉ የሕይወትን ባሕርይና ውጣ ውረድ በግልጽ ለማየት በቅተናል።

«ይህም ወንጌላዊነት ይሆን?» ብዬ ራሴን ጠየቅኩኝ።

ጋሪሾ ወደ ቤተሰቡ ተመልሶ ሲመጣ የተፈጸመውን ሁኔታ በመግለጽ ሁለት ሰዎችን ወደ ኬይ ከተማ በመላክ ለፖሊስ አስታወቅን። ተመሳሳይ አቤቱታ ከየአቅጣጫው ለዓመታት ሲሰሙ የኖሩ በመሆናቸው በከተማው ጥቂት ወታደሮች ብቻ ስለነበሩ የየመንደሩን ግጭቶች ለማብረድ አልቻሉም።

ሰዎች ሁሉም ለተወሰነ ጊዜ አካባቢውን ለቅቀን እንድንሄድ ይገፋፋን ነበር። ምናልባት በመንደሩ ሰላም እስኪለፍን ድረስ ወር ያህል ሊቆይ ይችላል። ስለዚህ እስከዚያ ድረስ ግን አካባቢው በማያባራ ጦርነት ውስጥ ይሆናል። እኛ እዚያ መንደር ብንቆይ የምናመጣው አንዳች ፋይዳ አይኖርም።

ይሁን እንጂ እኔ ወዲያው ወጥቼ ለመሄድ አልፈለግኩም። ነገር ግን ባለቤቴ ወደ ወላይታ ተመልሳ እዚያ ት/ቤት ያስገባናቸውን ትላልቆቹን ልጆቻችንን ለማየት ትፈልጋለች። ሚስተር ማልከም ሃንተርና ባለቤታቸው ለዕረፍት የሄዱ ሲሆን፣ ሚስተር ባርክ ፋህንስቶክ በባኮ ከሚሠሩበት ተጉዘው ሊጉቡኝን መጡ። እርሳቸውም የሙርሲ ሕዝብ ወንጌልን ለመስማት ይፈልጋሉ አሉኝ። እዚያ ሄጄ በመካከላቸው እንድናርና ወንጌልን እንድሰብክ አበረታቱኝ።

«እኔም ከዚህ ስፍራ አሁን ወጥተን ብንሄድ ይህ ሕዝብና በወላይታ ያሉ ሰዎች ፈርቼ እንደ ሸሹ ይገምታሉ። ሌላ ማንም ወደዚህ ሊመጣ የሚፈልግ አይኖርም። ሕዝቡን ከድተን የሄድንም ያስመስልብናል። ስለዚህ ለተወሰነ ጊዜ እዚሁ መቆየቱ አደገኛ ቢሆንም እንኳን፣ ዝም ብዬ ልቆይና ሌላ ቦታ ሄደን እንድንሰብክ ተጠርተናል በእኛ ምትክም ሌላ ወንጌላዊ ይመጣላችኋል ብለን እንገራቸዋለን። ይህን ማድረግ ለሁሉም መልካም ነው» ብዬ መለስኩላቸው።

ሚስተር ባርክ ፋህንስቶክ በመልሴ በጣም ተደስቱ፣ እኛም ስለዚህ ወደ መንደሩ ተመልሰን ለተወሰኑ ወራት ለመቀመጥ ሄድን።

በሙርሲ ሕዝብ መካከል

ከግድያው ጊዜያት አያሌ ወራቶች ካለፉ በኋላ ወደ ባኮ ሄደን ሚስተር ባርክ ፋህንስቶክን ለመጉብኘትና በሙርሲ ሕዝብ መካከል ለስድስት ወር ያህል ለመሥራት ሄድን።

የሙርሲ ሕዝቦች በአሞ ወንዝ ዳርቻ አካባቢ የሚኖሩ ናቸው። የሣር ግጦሽ ወዳለበት ከብቶቻቸውን ከቦታ ወደ ቦታ እያዘዋወሩ የሚኖሩ ዘላኖች ሲሆኑ፤ ወንዶች ሙሉ በሙሉ የከብቶቻቸውን ደምና ወተት እየጠጡ የሚኖሩ ናቸው። ከበሬዎቻቸውና ከወይፈኖቻቸው የደም ሥር ወጋ አድርገው ደሙን በመቅዳት ከወተት ጋር አቀላቅለው በፀሐይ ላይ ያቆያቸዋል፤ ከዚያም ግጥም አድርገው ይጠጡታል።

እኛ በዚህ ሁኔታ እየተመገቡ ከሚኖሩ ሰዎች ጋር ለመኖር አልፈለግንም ነበር።

አብዛኛውን ጊዜ ለዎቹ በአነስተኛ የእርሻ መሬት በአሞ ወንዝ ዳር በቆሎ ያመርታሉ። አንዳንዴ የአሞ ወንዝ ሙላትና ድንገተኛ ጉርፍ ሲመጣ የእርሻ ሰብላቸውን እንዳለ ያወድምባቸውና ያለምግብ ያስቀራቸዋል። ወቅቱን የጠበቀ ዝናብ ስለማያገኙ ዝናብን ተስፋ አድርገው አይጠብቁም ነበር። ዘላኖች በመሆናቸውም የዝናብን ውኃ አያጠራቅሙም፤ እህልንም አያስቀምጡም። በሙርሲ ሕዝብ መካከል ለሰድስት ወር ሳንቆይ የምግብ ችግር አጋጠመን።

በሐመር በእኔ ቦታ ጌታሁን ደላ የሚባል ወንጌላዊ ተተካ።

በሙርሲ ሕዝብ መካከል ሃይላውሃ በሚባል የገጠር ከተማ የፖሊስ ጣቢያ ባለበት ወደዚህ ከተማ ለሰዎች ከጅንካ ከተማ የምግብ እህል የሚያመላልሱት የፖሊስ መኪናዎች ናቸው። ለእኛም በአካባቢው ለሚገኘው የአይሮኻላን ማረፊያ በጊዜው ኤም. ኤ. ኤፍ ከሚባለውና ከኤስ ኣይ ኤም ጋር በቅርበትና በኅብረት ከሚሠራው ድርጅት ምግብ ይመጣልን ነበር። ስለዚህ ከአካባቢው ሕዝብ ምግብ አንገዛም ነበር። በአይወታችን ዘመን ሁሉ መገበያየት የለመድነው ዓይነት ገበያ በዚህ ቦታ አይታይም። የምንፈልገውን ምግብ ከውጪ እያስመጣን እንጠቀም ነበር።

በሙርሲ ሕዝብ መካከል እኔ፣ ገብረሥላሴ ማሪዛ እና እሥራኤል አንጂሎ ሆነን ሦስታችንም እንሠራ ነበር። በዚህን ጊዜ ባለቤቱ ወላይታ ነበረች። ሁለቱ ወንጌላውያን ከሚስቶቻቸው ጋር ነበሩና አምስታችን ምግብ ለማግኘት እንቸገር ነበር።

እዚያ እሠራ በነበርኩ ጊዜ በአሜባ ተቅማጥ ክፋኛ ታመምኩኝ። ምንም ዓይነት መድኃኒት ለማግኘት ባለመቻሌ ልሞት ቀረብኩኝ። እግዚአብሔር ማረኛና ወዲያው አገምኩኝ። ይሁን እንጂ ለረዥም ጊዜ አቅም ነበቱኝ ስነበትኩኝ።

ወደ መጨረሻው አካባቢ የኤም.ኤ.ኤፍ አይሮኻላን በድንገት መምጣቱን ሲያቆም፤ የምግብ ማግኛ መንገድ ሙሉ በሙሉ ተቋረጠብን። አዋቂ ሰዎች አምስት ስንሆን ምን እንደምናደርግ ግራ ገባን። ከደጋማው ምድር ምግብ ገዝተን ወደ ሸለቆማ አካባቢ ልናመጣ የምንችልበት ምንም መንገድ አልነበረም። በመጨረሻ ግን ለሚስተር ፋህንስቶክ ሚስተር ማክሊላን በሬድዮ በመገናኘት ችግራችንን እንዲያስረዱልን መልእክት ለመላክ ቻልን። ከዚያ ሚስተር ማክሊላንና ሌሎች ክርስቲያኖች የአራትና የአምስት ቀናት ጉዞ ከጉፋ ተጉዘው ምግብ አመጡልን። እነርሱ በደረሱልን ጊዜ ያለንን ምግብ አሟጥጠን ጨርሰን ስለነበር እንዴት እንደምንኖር ግራ ገብቶን ነበር።

ከዚያም ያልጠበቅነው ወሬ ወደ እኛ ቀድሞ ደረሰ። ይኸውም የውጪ አገር ሚስቶናውያን ከዚያ አካባቢ እንዲወጡ የሚል ነበር። ሚስተር ሃንተርም ወደ ሐመር ተመልሼ ብሠራ የሚሻል እንደሆነም ነገሩኝ።

«መልካም ወደ ሐመር ሄጄ ብሠራ ይሻላል ነው የሚሉኝ? ግን ለምን ወደ ሐመር እሄዳለሁ? በዚህ በሙርሲ ሕዝብ መካከል ሆኜ መሥራት አልፈልጋለሁ። ብዙ ጊዜ ስላልኖርን ሕዝቡ እዚህ በደንብ አያውቀንም» ብዬ ተከራክርኳቸው።

እዚህ በሙርሲ ሕዝብ መካከል መቆየታችሁ ባይከፋም ከውጪ ምንም ዓይነት ግንኙነት አይኖራችሁም። በተለይም ምግብ ሊያቀብላችሁ የሚችል ሰው ሲኖር አይችልም ስለዚህ ልትቆዩ አትችሉም አሉኝ።

በሐመር በበና ሕዝብ መካከል እግዚአብሔር አበርተቶን ስለነበር ወደዚያ ለመሄድ ደስተኛ ነኝ። ይሁን እንጂ በሙርሲ ሕዝብ መካከል ደግሞ ጥቂት ብንቆይ አይከፋም ነበር።

ማስታወሻ

1. ዶንና ክርስቲና ግሬይ ያንን አካባቢ ከዓመታት በፊት ገብኝተው ነበር።
2. የኤስ ኣይ ኤም ሚስቶን ጣቢያ በነበረበት አጠገብ አነስተኛ ከተማ በነበረበት የመንግሥት ት/ቤት ነበር።
3. ባልተረጋጋ የፖለቲካ ሁኔታ የተነሣ ሚስቶናውያኑ ዲመካን ለቅቀው በአስቸኳይ የወጡት በ1969 ዓ.ም ነበር።

ወይ ምዕራፍ ሃያ መግቢያ

አቶ መሐሪና አብረዋቸው የሚሠሩ ወንጌላውያን አዳዲስ ክርስቲያኖችን የሚያበረታቱና የሚመክሯቸው እነርሱ ናቸው። ለእያንዳንዱ ሰው በቅርቡ ብዙ መንፈሳዊ ሰው ስሜት እንደሚያመጡም ያውቁ ነበር። ለአዳዲስ ክርስቲያኖች ደግሞ አነስተኛ ሰው ስብዙ ጊዜ እንደሚሠራጭና መንፈሳዊ ዕድገትን እንደሚያገኙ ይታመን ነበር። ከአካባቢው ውጪ /ርቀው/ የመጡ እንደመሆናቸው ባህላዊ ስሜታቸውና ልምዳቸው ውስን ነበር። ባህላዊ አስተያየት ምን እንደሆነ በትክክል አያውቁም።

የሰዎች ሕይወት ሲለወጥ ማየት ለወንጌላውያኑ ከፍተኛ ደስታ ነው። መንፈሳዊ ውጊያም ባህላዊ በሆነ መንገድ ካልሆነ በስተቀር ፊት ለፊት በመጋፈጥ የሚያሸንፉት እንዳልሆነ ያውቁ ነበር። የሥራው የበላይ ተመልካቾች ቢሆኑም፣ አንዳንድ ጊዜ ግን የቀጥታ ተሳትፎ ያደርጉ ነበር።

በበና ምድር ወንጌላውያኑ የሚፎካከሯቸውና የሚታገሏቸው የአርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያንና የአማራው የመሬት ክብርቱዎች አልነበሩም። የማንኛውም ፍጥጫ ዋና ክፍል ማመቻ መሆን ያውቁ ነበር። መንፈሳዊውን ዕድገት ለማምጣት አስፈላጊውን ጊዜና ቦታ በአስፈላጊው ደረጃ ይመርጡ ነበር። ያለመደራደር ካለ ሁከት ይኖራል። በፍጹም ሥነ ምግባርና በባሕሪ መካከል ሚዛናዊ የሆነ አስተያየትን ማግኘት ነበረባቸው።

አዳዲስ ክርስቲያኖች በሕይወታቸው ሲለወጡ ባህላዊ ሰው ጥንም ያሳዩ ነበር፤ ለምሳሌ፣ ሞትን መፍራት፣ የማያምኑት በአስደናቂ ሁኔታ ለሙታን የሚኖራቸው አዘኔታ ካመኑ በኋላ ይለወጥ ነበር። ለመለወጥ ፍቃደኛ አለመሆናቸው ከፍርሃት የተነሣ ነበር። የሚያስፈራቸውም ሰዘመናት አብሮአቸው የቆየውንና የሚያስታውሱትን ጉጂ ባህል መተው ወይም ማቋረጥ ነበር።

ለወንጌላውያንና ለክርስቲያኖች እያንዳንዱ ተግዳሮት ለወንጌል ድልን ለጥቷቸዋል። ይህም ማለት እግዚአብሔር ሰጠው ይቅርታና ለሕይወት መለወጥ ያለውን ዕቅድ የሚገልጸውን ቃሉን እንዲያሰራጩ ቀላል ሆኖላቸዋል ማለት ነው።

በሐመር ውስጥ የነበረው ምላሽ

ምዕራፍ ሃያ

በሐመር በኢየሱስ ክርስቶስ ካመኑት ሰዎች መካከል አንዱ ጉምዛሮ የሚባለው ወጣት ነው። በክርስቶስ ካመነ በኋላ የባሕርይ መለወጥ እየጨመረ መሄዱ በግልጽ ያስታውቅ ነበር። በዚያ የሚኖር ኅብረተሰብ የዚህ ወጣት መለወጥ የማኅበራዊ ኑሮአችን ፀር ከመሆኑም በላይ ለኅብረተሰባችን መጥፎ ዕድል የሚያመጣ ነው ይሉ ነበር።

አንድ ቀን፣ «አንተ ከእነዚህ ከውጪ ከመጡት ሰዎች ጋር ተዳብላል። ወይ ከእኛ ውጣና ከእነርሱ ጋር ሂድ፣ ወይንም ከእኛው ጋር እኛን መስለህ ከዘር ሐረጎችን ተያይዞ የመጣውን ባህላችንን ጠብቅ። በሌላ መንገድ የውጪዎቹን ሰዎች ባህል መስለህ እዚህ መኖር አትችልም» ብለው አሰሩት።

ጉምዛሮ መልሶ፣ «ይህ የተወለድኩበት አገሪ ነው። የትም ቦታ ልሄድ አልችልም። የእናንተን ያረጀ ባህል መተዋ ምንም መጥፎ ዕድል አያመጣባችሁም። እኔም በዚህ ኅብረተሰብ መካከል አደገኛ ሰው አይደለሁም። ስለዚህ እኔን የምታባርሩበት አንዳች ምክንያት የላችሁም» አላቸው።

ባለቤቱም ጠንካራ ክርስቲያን ነበረች። በኢየሱስ ክርስቶስ ከማመኗ በፊት በእያንዳንዱ እግሯ ዘጠኝ ጥቅል ብረቶችና በክንዲና በአንገቷም እንዲሁ ብረቶች ነበሯት። ፀጉሯም ቀይ ጭቃ የተመረጠች ነበር። ይህቺ ሴት ለመጀመሪያ ጊዜ በጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ያመነችው ሚስተር ቦንክ በድመካ በነበሩ ጊዜ ነበር። ያን ጊዜ በክንዲቿ አስራቸው የነበሩትን ብረቶችና በእግሮቿም የታሠሩትን ብረቶች ቆርጠን እንድናወጣላት ጠይቃናለች። በፀጉሯም የተቀባቸውን ቀይ ጭቃ ታጠበች፣ መላ አካላቷንም ታጥባ ንጹሕ ሆነች።

ይህን በማድረግ ሰዎች በጣም ተቆጡ። እርሷም፣ «ይህ አሮጌ ባህላችን ስላምና ደስታ አላመጣልንም። እነዚህን ባሕላዊ ድርጊቶች በመፈጸማችን ልባችን ዕረፍት አላገኘንም። አባቶቻችን ካስተማሩን ባህል ይልቅ የተሻለ የሕይወት መንገድ አለ» አለቻቸው።

እነዚህ ባልና ሚስት ልጆቻቸውን ድመካ ወደሚገኘው የሚስዮኑ ግቢ ትምህርት ቤት አስገብተዋቸዋል። ለዚህም የአካባቢው ሕዝብ በጣም ተናደውባቸዋል።

ማነጣጠር

ጉምዛሮን ከአካባቢው ለማስወጣት የወጣት ጦረኞች ቡድን መጥተው አምባገር በመፍጠር ደበደቡት። ሁኔታውን ለማስረዳትና ለመማለድ ወደ አካባቢው አስቃ /መሪ/ ሄድኩኝ። መሪውም አሳቤን በሙሉ ከሰሙ በኋላ ሌሎች ደግሞ የሚሉትን መስማት እንዳለባቸውና ከዚያ በፊት ግን አሳባቸውን እንደማይለጡኝ ነገሩኝ። የክስ መጥሪያ የሚጽፍላቸው ጸሐፊ ስለነበራቸው አጽፈው ወደ አካባቢው ሰዎች እንድወስድ ሰጡኝ። እኔም ወስጄ ሰለጣቸው የጥሪውን ወረቀት ቀድደው በአየር ላይ በተኑት። ቀርበው መወያየትን እንጂ የጥሪ ወረቀትን አይፈልጉም። በእነርሱ አስተሳሰብ ሹሙ በአንድ ወገን ቆሞ ብያኔ የመስጠት መብት የለውም ባዮች ናቸው።

ተመልሼም ያደረጉትን ሁሉ ለመንደሩ ሹም ለግራዝማች አድነው ነገርኩኝ። ምንም የመጨነቅ ስሜት አልታየባቸውም። ምናልባትም ጥሪውን የጻፋቸው እኔን ለማስደሰት ብቻ ይመስላል እንጂ ምንም ፋይዳ አላመጡልኝም።

«ረቡዕ ዕለት መጥቼ እነጋግራቸዋለሁ» ብለው ሸኙኝ።

በእርግጥም ረቡዕ ጠዋት ደረሰና መጥተው አብረውአቸው ቡና ከጠጡ በኋላ ሁሉም በርጨማቻቸውን አውጥተው በግራር ዛፍ ጥላ ሥር ተቀመጡ። ጊዜው ከጠዋቱ ሦስት ሰዓት ቢሆንም፣ ፀሐይ በጣም ሞቃት ነበር።

ሁሉም ቡናቸውን ፋት እያሉ በሚጫወቱበት ሰዓት የመንደሩ አስቃ ግራዝማች አድነው ጣልቃ በመግባት፣ «ያ ሰው ወደ እኔ መጥቶ ጉምዛሮ መደብደቡን ነገረኝ» ሲሉአቸው በመካከላቸውም ፀጥታ ሰፈነ።

«እንደምታውቁት በባሕላችን አንድ ሰው ያለምክንያት አይደበደብም። ከደበደቡት ሰዎች ጋርም ጠብ እንደሌለውና በሰላም ለመኖር የሚፈልግ ነው። ይህ ሰውና እነዚህ ሰዎች ምን እንዳደረጓችሁ ነገሩኝ። ምናልባት አካባቢያችንን እንዲለቅቁ እንጠይቃቸዋለን። ማን ነው ከመካከላችሁ የሚናገር?» ሲሉ ሁሉም ዝም አሉ።

በመጨረሻም አንድ በዕድሜ የገፉ ሰውዬ ትንባሆ በማኘክና ነገርአቸውን በማጥራት ስመናገር ተነሡ።

«ልታነጋግረን በመምጣትህ እናመሰግንሃለን። በእውነቱ እኛ ሰላም ወዳድ ሕዝቦች ነን። በሰላምም ለመኖር እንሻለን። ነገር ግን አሁን ራሳችንን ነው የተከላከልነው፣ ይህ ሰው ለምን እንደ ተደበደበ አምስት ምክንያቶች ልስጥህ። በእርግጥ በግሌ በእርሱ ላይ ጥላቻ ባይኖረኝም፣ የምናገረው ግን በእነዚህ በደበደቡት ሰዎች ስም ነው።

«አንደኛ፣ የውጪ አገር ዜጎች መጥተው በድመካ ቤቶችን ገንብተዋል። እነርሱም ስለ እግዚአብሔር አዲስ ነገር ማስተማር ጀምረዋል። አኗኗራቸውም በጣም የተለየ ሲሆን፣ ይህ ሰው ደግሞ ትምህርታቸውን ተቀብሎአል። እንደ እነርሱም መልበስ ጀምሮአል። የውጪ አገር ዜጎች አሁን የት አሉ? ሁሉም ወደመጡበት ተመልሰው ሄደዋል። ይህ ሰው ደግሞ የእነርሱ ሆኗል። ስለዚህ ከእነርሱ ጋር መሄድ አለበት፤ ከእንግዲህ ወዲህ እኛን መስሎ አይኖርም።

«ሁለተኛ፣ ከሰዎች ጋር እንዳንጣላና እንዳንገድላቸውም የእግዚአብሔር መጽሐፍ ያስተምረናል እያሰ ይናገራል። ሰዎችን ካልገደልን ቤታችንን እንዴት መጠበቅ እንችላለን? ቤተሰባችን ሲጠቃ፣ ከብቶቻችን ሰንዘረፍ፣ አካባቢያችን ሲወረር እንዴት ዝም ማለት እንችላለን?

«ይህ ሰው ባሕላችንን የሚያውቅ ሰው ነው። እኛ የተወሰኑ እባቦችን አንሷን እንደማንገድል ያውቃል። እርሱ ግን መገደል የሌለባቸውን እባቦች በዱላው እየገደለ መጥፎ ነገር እንዲመጣብን ይፈልጋል።

«ሦስተኛ፣ ሰጠንቁዮች ለየት ያለ ቦታ እንደተሰጣቸውም ያውቃል። ጠንቁዮች ደግሞ መልካሙንና ክፋውን ቀን ሰይተው የሚያሳውቁንና በየትኛው ቀን ጠላቶቻችንን ብናጠቃ እንደምናሸንፋቸውም የሚነግሩን ናቸው። የተወሰነ የመሬት ክልል የእነርሱ እንደሆነም እያወቀ፣ ግን እርሱ ምን አደረገ መሰለህ? የጠንቁዮቹን መሬት ሄዶ በድፍረት እያረሰ በቆሎ በመዝራት፣ ሣር በማጨድና ዛፍ በመቁረጥ ከፍተኛ በደል ፈጽሞብናል።

«በባህሉ መሠረት ጠንቁዩ እህል መዝራት የሚገባን መቼ እንደሆነ እስኪነግረን እንደምንጠብቅ ያውቃል። እርሱ ግን አይጠይቅም።

እኛንም አይጠብቅም። ነገር ግን በራሱ ፈቃድ ሄዶ በማረስ የመጀመሪያው ዝናብ እንደዘነበ ዘርቷል።

«የእርሱ ሰብል ከእኛው ቀድሞ ይደርሳል፤ በባሕላችን እሽት ሲደርስ መጀመሪያ ለጠንቋዩ እንደምንሰጥና ትክክለኛውን የዝናብ ወቅት ከጥበቡ እንደሚነግረን ያውቃል። ይህ ሰው ግን ይህን አያደርግም። እንዲያውም ጠንቋዮች ዝናብ ማምጣት አይችሉም ማለት ጀምሯል። የመጀመሪያውን በቆሎ ለጠንቋዩ ከማቅረብ ይልቅ ለራሱ ቆርጦ በራሱ አሳት ጠብሶ መብላት ጀምሯል።

«አራተኛ፣ ከአባቶቻችን ሲወርድ ሲዋረድ የመጣውን ባሕላችንን አይከተልም። ይህን አለመከተል ደግሞ በጎብረተሰባችን ላይ መጥፎ ዕድል የሚያመጣ ነው።

«አምስተኛውን ምክንያት ደግሞ ልጩምር። በሙታን መቃብር ላይ ማር ማፍለስ ባሕላችን ነው። ይህ ሰው ግን የሞቱት ስዎች ሊባርኩን ወይም ሊረገጡን የሚያስችል ሥልጣን የላቸውም። በመቃብራቸው ላይ እያረሰሰን የምንመገበውን ማር የምናባክንበት ምክንያት የለም ይላል። ይህ ደግሞ ባሕላችንን የሚጸረርና ጠንቋዮቹም በዚህ ድርጊቱ ከተቆጡ በእኛ ላይ መጥፎ ዕድል ሊያመጡብን ይችላሉ» ብለው በስፋት ካስረዱ በኋላ ተቀመጡ።

የመንደሩ አለቃም መልስ ከመስጠቱ በፊት ማለብ ጀመረ፤ በሁሉም መካከል ፀጥታ ሰፈነ።

«እነዚህ የእናንተ ባሕሎች ናቸው። ልትታዘዟቸውም ነጻነት አላችሁ። ሕጉን ግን ለመግታት ነጻነት የላችሁም። እነዚህ ባሕሎቻችንን ማንም ሰው እንዲቀበል የሚያስገድድ መመሪያ ከአዲስ አበባ ከመንግሥት ተቀብላችኋል? የምትወስዱት ወይም የወሰዳችሁት እርምጃ ከመንግሥት ሕግና መመሪያ ውጪ ከሆነ ሁላችሁም ታሥራችሁ ትቀጣላችሁ።» ሰዎቹም ረዘም ያለ ጊዜ ወስደው በጉዳዩ ላይ መከሩበት።

«አንዳንዶቹ በእርግጥ የተፈጸመ ነገር የለም» አሉ።

አንዳንዶቹ ደግሞ፣ «አሁን ካልሆነም የሚከሰት ነገር ሊኖር ይችላል» በማለት ተከራክሩ።

በድርድር የተገኘ ሰላም

ከረዥም ወይይት በኋላም ለመደራደር ወለኑ። ወደ እሥር ቤት ከመግባት ይልቅ ከጠላት ጋር መስማማት ይመረጣልና፤ «ወጣቶቻችን ከመመሪያችን ውጪ እየተጓዙ ናቸው» በማለት ሽማግሌዎች ተናገሩ። «የደረሰውም ጥቃት ሳይሆን አለመረዳትና አለመግባባት ነው። ወጣቶቹም ሊጠይቁት ሲሄዱ በጣም የተቆጣው እርሱ ነው። እንደ እውነቱ ከሆነ ጠብ የጀመረውም እርሱ ነው» በማለት ተናገሩ።

ግራዝማች አድነውም ወደ እኔ ዞረው፣ «አሁን ምን እንዲያደርጉ ትፈልጋላችሁ?» አሉኝ።

በምን ጉዳይ ላይ መደራደር እንደሚፈልጉ አንወቅና ወደ መስማማት ልንደርስና በሰላምም አብረን ለመኖር ዝግጁዎች እንሆናለን።

በመጀመሪያ ጉምዛድ አስቀድሞ የተቆጣ መሆኑን ይመን። ያ ከሆነ ደግሞ ያጠቁት ሰዎች ከእንግዲህ ፊት አይነሱትም። ለደረሰውም ችግር እርሱም መወቀስ ይገባዋል።

ሽማግሌዎቹም ደብዳቤዎቹ የዘረፉትን አምስት ፍየሎች መመለስ አለባቸው። አንድ ወይም ሁለት ፍየሎችም ተበልተው ይሆናል። በአምባገነን ወቅት የቀደዱበት ልብሶቹን ለመተካት መስማማት አለባቸው። እርሱ ግን የባሕልና የልምድ ተገዥ መሆን ይጠበቅበታል አሉ።

«በዚህ ሁሉ ባይለማማም እንኳን፣ የአንድ ሰው ተነጥሎ ከእኛ ባሕል ውጪ መሆኑ ብዙም መጥፎ ዕድል ሊያመጣብን አይችልም።»

ወንጌላውያን በዚህ ብቻ መለየት ካለባቸው የእያንዳንዱ ግጭቶች ተከታታይ ውጤት የጦረኞችን ዓላማ የሚገታ ሊሆን ስለሚችል የወንጌልን መልእክት በግልጽ ለማስተላለፍ አመቺ ይሆናል ብዬ ገመትኩኝ።

አርጌው ባሕል መተውና መናቅ ያለበት በጥቂት ክርስቲያኖች ብቻ የሚወሰድ እርምጃ መሆን የለበትም። አንዳንድ አስተዋይ የሆኑ የጎብረተሰቡ አካሎች ክርስቲያን ባይሆኑም ጎጂ ባሕልን ለማስቀረት መጣር ይገባቸዋል።

አካለ መጠን መድረስን ማረጋገጥ

ወዳጄ ጋሪሾ ከጨንቻ ወደ በና ምድር በተመለሰ ጊዜ ከጋሞ አካባቢ ሚስት ይዞ መጣ። ያገባትም በጎሳው ባሕል መሠረት አልነበረም። በላሞች ጀርባ እየዘለሉ የማጋባት ባሕል አልጠፋም ነበር። በአካባቢው ጎበዘተሰብ ዓይን ጋብቻው የተሟላ አይደለምና ዋጋ አይኖረውም።

የጎሳ ሰዎችም ጋሪሾ አስፈላጊውን የበናን የጋብቻ ባህል እንዲያሟላ ለማስገደድ ይሞክሩ ነበር።

በላሞች ጀርባ የመዝለል ባሕል የጎበዘተሰቡን ጀግንነት ለመጠበቅ ነው ተብሎ ይታመናል። ይህም ማለት አንድ ወጣት እነዚህን ሥርዓቶች ካላሟላ ልጅነቱን አልጨረሰም፤ ለማግባትም የተገባ ሊሆን አይችልም። ሥርዓቱም የአስፈላጊ ነገር ችሎታ የመለካት ባሕርይን ያሳያል። በፈተናው አለማለፍ የሚያሳፍር አይሆንም። ዋናው ነገር የቤተሰቡ መንፈስ ለጋብቻ ጊዜው አመቺ አይደለም ብሎ መናገሩን እንደሆነ ያምናሉ።

ለሥነ ሥርዓቱም ስንት ከብቶች እንደሚጠቀሙ የሚወስኑት የጎበዘተሰቡ ልዩ ሹመት ያላቸው ሽማግሌዎች ናቸው። እንስሳቱም በየጎናቸው ሆነው በመሥመር እንዲቆሙ ይደረጋል። የሁሉም ጀርባ ተስተካክሎ በተርታ ይቆማሉ። ወጣቱም ከአንዱ ከብት ወደ ሌላው ከብት ጀርባ እየዘለሰ ያልፋል። አንድ እንስሳ ከተንቀሳቀሰበት መሥመሩን አዛብቶበት በዘዴ ለማለፍ ካልቻለ መጥፎ ምልክት ስለሆነ ጋብቻው መታለፍ ይኖርበታል።

ጋሪሾ ግን አግብቶ ነው የመጣው። ጋብቻውም ዕድለ ቢስ እንዳያደርገው በከብቶች ጀርባ የመዝለሉ ነገር አልዋጥ ብሎታል። በአንድ በኩል ደግሞ የአካባቢው ሽማግሌዎች የጋሪሾ ልጅ እንደማይገድል የቤተሰቡ መንፈስ ምልክት አልለጠም ከጠንቋዩ አላገኙ ም ወይንም መጥፎ ዕድል የሚያመጣባቸውን ነገር አላዩም። ይሁን እንጂ ከጋሪሾ ሚስቱን ወስደው ለአንድ ዓመት ሙሉ ሸሽገው አቆይተዋታል።

ከብቶቹንም አርደው ሲበሉ እርሱ ግን እጁን አልለጣቸውም። በመጨረሻም የወሰዱበትን ሁሉ ለመመለስ ተስማሙ። ሚስቱም ለጋሪሾ ተመለሰችለት። በጎበዘተሰቡም መካከል በሰላም እንዲኖር ተፈቀደለት። የተሟላ ሥነ ሥርዓት (በባሕላቸው መሠረት) ባይከናወንም ጋብቻቸው መጥፎ ዕድል እንደማያመጣባቸው ታምናበት ጸደቀላቸው።

ይህ ምዕራፍ በ1966 ዓ.ም የተጀመረውን አብዮታዊ ንቅናቄ የኋላ ታሪኩን ለማሳየት የተጨመረ ሲሆን፤ ለውጡ በጣም ጥልቅ ቢሆንም የአቶ መሐረንና የንደኞቻቸውን መንፈሳዊ አገልግሎት አሳስተንጎለባቸውም። ሰራዊት ፋርገር

ሥር ነቀል ለውጥ

ምዕራፍ ሃያ አንድ

ዘመናዊው የአማራ ገዢ መደብ (መንግሥት) የአገዛዝ ዘመነ-በወርሃ መስከረም 1967 ዓ.ም ጠዋት ቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ከቤተ መንግሥታቸው ወደ እሥር ቤት ሲወለዱ አከተሙ። ለውጡ የተጀመረው ንጉሡ በዙፋናቸው ላይ እንደ ነበሩ ከአያሌ ወራት አስቀድሞ ቢሆንም፤ የንጉሡ ከሥልጣናቸው መውረድ ለአገሪው ሕዝብ በይፋ ሲነገር እያንዳንዱ ዜጋ የተጀመረው ለውጥ ወደ ኋላ እንደማይመለስ ያውቅ ነበር። ነገሮች ዳግም ላይመለሱ ተለወጡ። ጉዙው ጠመዝማዛ ሳይሆን በቀጥታ ወደ ግራ እንደ መታጠፍ ዓይነት ነበር።

ሥር ነቀል ለውጡ ከመነሻው ለአንደ አቶ መሐሪ ዓይነት ሰዎች ጥሩ ይመስል ነበር። አብዛኛው የአገሪውም ሕዝብ ሁለት ክንዶቹን ዘርግቶ ነበር የተቀበለው። በተወለነ ደረጃም ቢሆን ከዚህ ቀደም ሕዝቡ ያላየውን ነጻነት እንደሚያጎናጽፈውም ቃል ተገባለት። ሕዝቡ ግን የንጉሡን ከሥልጣን መውረድ በጭብጨባ አልተቀበለውም። የወታደራዊውንም አገዛዝ እንዲሁ በደስታ አልተቀበለውም። ነገር ግን የሕዝቡ ደስታ ሊፈጸም የሚችልበትን እየጠበቀውም ያለው ነገር ለዘመናት ሊረግጠው የኖረው የአማራው የገዢ መደብ ከሥሩ ተመንግሎ ሲወድቅ ማየት ነበር።

በመጀመሪያውና በሁለተኛው ዓመት ለውጡ እንደ ደራሽ ወንዝ በመላ አገሪቱ ተሰራጨ። የመጀመሪያዎቹ ተጠቂዎችም የአማራው የመሬት ክበርቱዎች ሲሆኑ፤ በብዙ ምክንያቶች ፊት ለፊት ለመታየት ያልቻሉ የመሬት ክበርቱዎች ሌሎችን እየሾሙ ቀረጥ ለመሰብሰብ ይሞክሩ ነበር። በኋላም ጥቃቱ ለአገሪቱ ዕድገት መሰናክል ወደሆኑት ዩረ። ጠንቋዮችና ተከታዮቻቸው ሁሉ ሳይቀሩ የቅጣቱ ስለባ ሆኑ። ይህ

እንቅስቃሴ መልካም መስሎአቸው ክርስቲያኖቹም በእንደዚያ ዓይነት እርምጃ ደስተኞች ሆኑ። ምክንያቱም እስከዚያ ነጥብ ድረስ የለውጡ ደጋፊዎች ሲሆኑ፣ የሰውጡ አራማጆችም በክርስቲያኖቹ ላይ ያደረሱት ጥቃት አልነበረም።

በ1968 ዓ.ም የሰውጡ ፍልስፍና ሲታወጅ በቀጥታ ሃይማኖትን የሚጸረር ሆነ። ይህም የሆነው ለውጡ የአፍሪካ ኅብረተሰብአዊነት ከሚለው ደረጃ እየተሸጋገረ የማኦና የማርክሲዝምን ፍልስፍና የሚያራምድ ነው ተባለ። ተራው ሕዝብ የፍልስፍናውን መርህ አልተረዳም ነበር። በ1967 እና በ1968 ዓ.ም ይወራ የነበረው ሁሉ ፀረ ሃይማኖት ቢሆንም፣ አብዛኛው ሕዝብ አልገባውም ነበር።

ፍልስፍናው ሃይማኖትን የሚያጠቃና በቁሳዊ ነገሮች ላይ ትኩረት የሚሰጥ ነበር። ያ በውሸት ሰማሳመን የሚደረገው ቅስቀሳ ከተራው ሕዝብ ራስ ላይ የወጣ ሲሆን፣ ማንም ያስተዋለ ግን አልነበረም። ነገር ግን በኢትዮጵያ ሃይማኖት ከጽንሰ አሳብ የበለጠ የኅብረተሰብ አካል ነው ማለት ይቻላል። በመጨረሻም የሰውጡ አራማጆች የቤተ ክርስቲያንን እንቅስቃሴ በመፍራት ማኅበራዊ ጥቆማ እየተካሄደ ታዋቂ የሃይማኖት መሪዎችን ሰብስበው ማሠር ጀመሩ። በወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ላይም አነጣጠሩ፣ ምክንያቱም ከአርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያንና ከእስልምና ሃይማኖት ይልቅ የወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ጥቂቶች ስለነበሩ ይመስላል። የፀረ ሃይማኖትን እንቅስቃሴ በተግባር ላይ የሚያውሉት የአካባቢው ተመራጮችና ባለሥልጣኖች ነበሩ። የፈለጉትን ዓይነት እርምጃ ቢወስዱ ክርስቲያኖቹ ስመከላከል አቅምና ሰሚ አልነበራቸውም። ከማዕከላዊው መንግሥት ይተላለፍ የነበረውን መመሪያ በዝምታ መቀበል እንጂ አቤቱታ ማቅረብ ውጤት አልነበረውም።

ቀጥሎም መሬትን ከግል ንብረትነት ወደ መንግሥት ይዞታነት የሚያሸጋግር አዋጅ ወጣ። ይህም የወንጌላውያንን ሥራ የሚያስተጓጎል ሆነ፣ ምክንያቱም በብዙ አካባቢዎች ሹሞች የነበሩት ነዋሪውን ሕዝብ መሬት የራስህ አይደለም በማለት የተሳሳተ መረጃ ስለሚያሰራጩ ነበር። ከቤታቸውና ከመንደራቸው ርቀው የሚያገለግሉ ወንጌላውያን ምን ያድርጉ? ሁለት ምርጫ ብቻ ነበራቸው፡- ይኸውም ስተወስነ ጊዜ ሥራቸውን አቁመው በመሬታቸው ላይ መቆየት፣ ወይም መሬቱን ራሳቸው ትተው ቤተሰቦቻቸውን በመሬቱ ማኖር

ሲሆን፣ መሬቱን ማስረከብ ግን አማራጭ አይሆንም። አንዳንድ ወንጌላውያን ለተወሰነ ጊዜ ሥራቸውን በማቆም በመሬታቸው ላይ ቆይተውም ነበር።

የሰውጡ አራማጆች በወቅቱ የሚያደርጉት ቅስቀሳም አጠራጣሪ እይታ ነበረው። ወንጌላውያንን በተመለከተ ግን ከማንም ጋር መታገልና መፍካክር የሚያዋጣ አልነበረም። ከሰውጡ ወገኖች በኩል አንድ ዕድገትን ለማግኘት ሌላውን አሳልፎ መስጠት የተስመደ በመሆኑ፣ አንድ ሰው የቅርብ ጓደኛውን ካጋጠመ የበለጠ ዕድገትን ያገኝ ነበር። ወንጌላውያን ደግሞ የመምራት ብቃት ስለነበራቸውና የሚሰብኩት መልእክትና በማኅበራዊ ሕይወታቸው ተቀባይነት ስለነበራቸው የመጀመሪያዎቹ የካድሬዎቹ ዓላማዎች ነበሩ።

በመጨረሻም የፀረ ሃይማኖት ቅስቀሳው ሁሉም ሰው እስኪገረም ድረስ በወላይታ አጠቃላይ ቤተ ክርስቲያናት እንዲዘጉ አደረገ። በወላይታ በዚያን ጊዜ 735 ቤተ ክርስቲያናት በዚያ ስደት ውስጥ በእምነታቸው ጸንተው በመቆም የሚከራባቸው መልካም ምሳሌዎች ለመሆን ችለዋል። ከመንፈሳዊ ዕይታና ከአቅም አንጻር ተቃዋሚዎች ሁሉንም ቤተ ክርስቲያኖችን ሊዘጉ የሚችሉ አይመስልም ነበር። ነገር ግን የወጠነት ዕቅዳቸው ተሳካፊና ቤተ ክርስቲያናት ተዘጉ። ብዙ የጸሎት ቤቶችም ፈረሱ፣ የክርስቲያኖች ሠርግና ቀብር የሕግ ከሰላ አጥቶ ተወገዘ። በክርስቲያኖች ቀብር ላይ የተገኙትም ስእሥር የተዳረጉበት ጊዜ ነበር። ሁሉም ቤተ ክርስቲያናት በተዘጉ ጊዜ በተሰያዩ ስፍራዎች ለአገልግሎት የተበተኑት ወንጌላውያን ምንም ገንዘብ ማግኛ መንገድ አልነበራቸውም። የወላይታ ቤተ ክርስቲያናት ኅብረትም ገንዘብ አግኝቶ ለመርዳት ያልቻለበት ወቅት ነበር። መሪዎችም ባዶ እጃቸውን ነበሩ። በሌላው የአገሪቱ ክልሎች የሚገኙ የወላይታ ወንጌላውያንም እየሰበኩ ደመወዛቸውን ለማግኘት አልቻሉም ነበር።

በመላው አገሪቱ ውስጥ የሃይማኖት ነጻነት ሲነፈግ ሌላም ነጻነት አልነበረም። ሕዝቡ በመገናኛ ብዙሃን ብሶቱን ለመግለጽ አልቻሉም ነበር። ይሁን እንጂ በግድየሰሽነት ተቃውሞውን ሳያስማ አልቀረም። መምህራኖች በየሰዓታቸውና በየክፍላቸው ቢገኙም፣ ተማሪዎች ምንም አይማሩም። ገበሬዎች ስቤተሰቦቻቸው የሚበቃውን አህል ብቻ ለማምረት ይቻሉ እንጂ ከገበያ የሚፈልጉትን ለመግዛት የሚያስችል የገንዘብ ምንጭ አልነበራቸውም። የማኅበራዊው ምጣኔ ሥርዓቱ

ተንኮታኩቶ ወደቀ። ይህች አገር የሶሻሊዊት ገብረትን መርህ መከተል እንጂ የነበራትን የኢኮኖሚ ምንጭ በአግባቡ ስመጠቀም አልቻላችም ነበር።

በአዳዲስ ቤተ ክርስቲያናት እንቅስቃሴ ውስጥ ክልከላዎችን በመጣስ የሚያስከትለውን ውጤት በደስታ ስመቀበል የተዘጋጁ ስዎች አይታዩም ነበር። በ1972 ዓ.ም አካባቢ ክርስቲያኖች ቤተ ክርስቲያኖችን መክፈት ጀመሩ፤ መጽሐፍ ቅዱሶቻቸውንም ከየደበቁበት አወጡ፤ መዘመርና መጸለይም ጀመሩ። የፀረ ሃይማኖት መመሪያዎች ቀስ በቀስ ላላ ማለት ጀመሩ፤ ከቦታ ወደ ቦታ እየተዛመተ የወንጌል ሥራው እንቅስቃሴም ወደ ቀድሞ ቦታው ለመመለስ በቃ። የማዕከላዊው መንግሥት ባሰራጫዎችም የፍልስፍናቸውን ከንቲነት ከጊዜ ወደ ጊዜ እየተረዱት መጡ።

ለሕዝቡ ተነፍሳ የነበረው ነጻነት በመጠኑም ቢሆን መለቀቅ ተጀመረ። የግል የንግድ ድርጅቶች እንዲከፈቱ መበረታታት ጀመሩ። የሃይማኖትና የመሰብሰብ ነጻነት ተፈቀደ። ነገር ግን ስመንግሥቱ ሥልጣን ጊዜው አለፈበት።

በግንቦት 1983 ዓ.ም ያ አገዛዝ ተወግዶ አዲስ ዘመን ታየ። ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናትም አስቀድመው ያላገኙትን ነጻነት በደስታ መቋደስ ጀመሩ።

የምዕራፍ ሃያ ሁለት መግቢያ

መስከረም 1967 ዓ.ም ለእንደ አቶ መሐሪ ዓይነቶቹ ወንጌላውያን አዲስ የገዢ ዓለምን ወይም የቀስ አካል ምርምርን ያንጸባረቀ ነበር። ይህ ፍልስፍና ምን እንደሆነ የተረዱት ነገር አልነበረም። ብዙ የሰውጡ አራማጆች የነበሩት ራሳቸው እንኳን ስለ አዲሱ ፍልስፍና ጠለቅ ብለው የሚያውቁት ነገር አልነበራቸውም። ወዲያው ግን ሁሉም የተረዱት ነገር ቢኖር ፍልስፍናው ሌላው አስፈሪ መንገድ መሆኑን ነው። አዲሱ ጠላት የበለጠ ጨካኝ፤ ጮሌና ቆራጥም የሃይማኖት ጠላትም ነበር። ዓለማውም ቤተ ክርስቲያናትን መዘጋት፤ ወንጌላውያንን ከቦታ ወደ ቦታ እንዳይዘዋወሩ የማያደናቅፍ ነበር።

ወንጌላውያኑ የፍልስፍናውን ውስብስብነትም ሆነ በእግዚአብሔር መኖር ያለማመን ቅስቀሳ ፈጥነው አልተገነዘቡትም ነበር። አብዛኛዎቹ ወንጌላውያን የመጣው ማዕበል እስኪያልፍ የተሻለው አማራጭ ወደየቤታቸው ተመልለው ማሳለፍ እንደሆነ ወስኑ። የመጣው ይምጣ ብለው በነበሩበት ቦታ ለመቆየት የወሰኑት ደግሞ ሁለት ነገሮችን ለማድረግ ችለዋል። በመደራደር ባሉበት ቆይተው መልካሙን ዜና (ወንጌልን) ለመሰበክ በተቻላቸው መጠን ረዘም ላለ ጊዜ ቆይተው ወንጌልን ለመሰበክ ነበር። ሁለቱን ወይንም አንዱን ዘዴ ተጠቅመው ለስኬታማ ውጤት ለመብቃት ደግሞ በተለያዩ ነገሮች መተማመን ነበረባቸው። ከ1966 ዓ.ም እስከ 1983 ዓ.ም ድረስ የተጠበቁ ነገሮች የታዩበት ዓመታት አልነበሩም። በኃይል መተማመን ብቻ የታየበት ነበር።

እውነት ለመናገር ሁሉ ነገር እንደ አቶ መሐሪ ዓይነቶቹ ወንጌላውያን የወንጌልን ጠንካራ መሠረት በየቦታው ለመጣል ችለዋል።

እነዚያ ወንጌላውያን በግንቦት 1983 ዓ.ም ታላቅ ለውጥ መጥቶ ወታደራዊውን አገዛዝ እስኪያስወግድ ድረስ ሥራቸውን በትጋት ተወጥተዋል። ወደ ኋላቸውም ተመልለው ምን ትምህርት እንደ ተማሩ ያስተውሉም ነበር።

በአብዮታዊው ለውጥ ወቅት ጌታ እግዚአብሔር የሚያስፈልጋቸውን ሁሉ አሟልቶ እየሰጣቸው ያሳለፉ መሆናቸውን ደጋግመው አረጋግጠዋል። በአርግጥ የደረሰባቸው ስደትና ተስፋ ማጣት የሚረሳ አልነበረም።

አዲስ ዘመን

ምዕራፍ ሃያ ሁለት

በእርግጥ የውጪ አገር ሚስጦናውያን ድመካን ትተው ወጡ ማለት እኛም ለቅቀን ወጣን ማለት አይደለም። በመጀመሪያ ጌታ እኔን ለወንጌላዊነት ሲጠራኝ በጋሞ ጎፋ ክፍለ ሀገር ምንም የውጪ አገር ሚስጦናውያን አልነበሩም። በ1970 ዓ.ም የኤስ ኣይ ኤም ሚስጦናውያን ጋሞ ጎፋን ለቅቀው ሲወጡ ብዙ የተለያዩ ነገሮች ቢኖሩም፣ ሥራው ግን ቀጠለ እንጂ አልቆመም።

ሚስተር ሙሪ አራና ባለቤታቸው ሄደው ብዙ ሳይቆዩ ዳግመኛ ታመምኩኝና የፖሊስ መኪና አግኝቼ ከድመካ ወደ ጂንካ ለመግባት ቻልኩኝ። ከጂንካ ወደ ሶዶ በአይሮፕላን እንድሄድ ገንዘብ ተሰጥቶኝ የነበረ ቢሆንም፣ የአይሮፕላኑ መቀመጫዎች ተይዘዋል ስለተባልኩ ለመጠቀም አልቻልኩኝም። ስለዚህ አራት ቀን ሙሉ በአሪ በኩል በእግር በመጓዝ ወደ ጎፋ በመድረስ በቅሎ ለመክራየት ቻልኩኝ። ከዚያም ወደ ትውልድ ቦታዬ ቁጫ ተጉዜ በመጨረሻም ወደ ሶዶ ደረስኩኝ። ወደ ሶዶ በደረስኩኝ ጊዜ በሆስፒታሉ ውስጥ ሚስጦናዊ ዶ/ር ነበሩና አስፈላጊውን ምርመራ ካደረጉልኝ በኋላ የታዘዘልኝን መድኃኒት ገዛሁኝ።

አሁንም የወላይታ ሽማግሌዎች መማክርት ቦርድ ወደ ትውልድ ቦታዬ ሄጄ ዕረፍት እንዳደርግ (ጡረታ እንድወጣ) ትእዛዝ ሰጡኝ። «አሁንስ እያረጀህ ነው። ለብዙ ጊዜም በተደጋጋሚ ስትታመም ቆይተዋል። አሁን የጡረታ መውጫህ ነው። ወደ ደቡባዊ ጋሞ ጎፋም ሌሎች ወጣቶችን እንልካለን» ብለው ነገሩኝ።

«ጌታ እንድሄድ አዝዞኛል፣ እንድመለስ ግን ገና አልነገረኝም። ስለዚህ እንዴት ወደ ትውልድ አገሪ ሄጄ ጡረታ እወጣለሁ?» አልኳቸው። በኋላም ወደ ደቡባዊ ጋሞ ጎፋ እንድመለስ ፈቀዱልኝ። ባለቤቴና ልጆቼ ለተወሰኑ ወራቶች እዚያው በወላይታ እንዲቆዩ ወሰንን። በአብዮታዊው ሰውጥ በመጀመሪያዎቹ ጊዜያት ብዙ ነገሮች በመለወጣቸው ምን እንደምንጠብቅ አናውቅም ነበር። በቁጫ የነበረንን አነስተኛ የእርሻ መሬታችንን በእኛው ይዘታ ሥር እንዳለ ቢቀጥል አስፈላጊ እንደሆነ አመንን።

አዲስ ዓይነት ምርመራ

ስድስት ሆነን በአንድነት እንሄድ ነበር። ወደ መጀመሪያው ትልቁ ከተማ እንደ ደረሰን ለጥያቄ ብለው አቆዩን። ዘጠኝ ቀን ሙሉ እዚያ ሰነበትን። ወንጌልን መስበክ ከጀመርኩኝ ወዲህ ለጥያቄ እየተባልኩ ስቀርብ ለእኔ አሥራ ሁለተኛ ጊዜዬ ነበር። በዘጠነኛው ቀን ማምሻው ላይ ከመካከላችን አንዱ፣ «በጉዞአችን ጅምር ላይ እንዲህ ዓይነት ነገር ካጋጠመን መጨረሻችንን ምን ይሆን?» ሲል ሁሉም ወደ ወላይታ ለመመለስ ወሰኑ። ከዚያ በኋላ እኔ ወደ ሁለተኛው ትልቁ ከተማ የሚወስደኝን መኪና አገኘሁ። ከዚያ በኋላ ደግሞ ስምንት ቀን ሙሉ ተጉዜ ወደ ድመካ ደረስኩኝ። ድመካ እንደ ደረስኩኝ ብዙ ነገሮች በአጭር ጊዜ ውስጥ ተሰውጠው አገኘሁኝ። ሥራችን ሁሉ አንድ በአንድ እየተመረመረ ቆይቷል።

እኔ ድመካ ገብቼ ብዙም ላልቆይ ሌሎች ሁለት ወንጌላውያን በአውራጃው እየተዘዋወሩ ይሠሩ የነበሩት የሚያስፈልጋቸውን ነገሮች ለመግዛት መጥተው አገኘሁአቸውና በሕዳር ወር ውስጥ ሠላሳ ሰዎች እንዳጠመቁ በነገሩኝ ጊዜ በጣም ደስ አለኝ።² በተጨማሪም ከበና ጎሳዎች መካከል ደባቆ የሚባለው ሰው ለመጠመቅ እንደተዘጋጀም ነገሩኝ። በአሪ ጎሳ መካከልም ሃያ ሰዎች በተጠመቁበት የጥምቀት ሥነ ሥርዓት ላይ መገኘታቸውንም ሰማሁ። በሌላው ወረዳ ውስጥ ደግሞ ተከፍቶ የነበረው የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት እንደ ተዘጋና ምእመናኑም በየቤታቸው ሆነው መጸለይ መጀመራቸውን አስረዱኝ።

አሁን የት እንደሚሄዱ ጠየቅኳቸው።

እነርሱም፣ በቆላማው ምድር በስተደቡብ የሚገኙትን ምእመናን ለመጎብኘት እንደሚሄዱም ሲነግሩኝ፣ ሁላችንም በኅብረት ከጸለይን በኋላ ሁለቱም መንገዳቸው ቀጠሉ።

ከሄዱበትም ወዲያው አልተመለሱም፣ ነገር ግን የአዲሱ መንግሥት አስተዳደር ሁላችንንም ለማየት እንደሚፈልግ ገልጾ እንድንቀርብ መልእክት ላኩብን።

ጊዜ ሳያጠፋም አስተዳዳሪው፣ «ይሄ የትውልድ አገራችሁ ነው? ካልሆነ ደግሞ፣ በዚህ አካባቢ ምን ትሠራላችሁ?» ብለው ጠየቁን።

እኛም ወንጌላውያን መሆናችንን ከገሰጽገላቸው በኋላ ዋናው ዓላማችንም ወንጌልን ስመስማት ለሚፈልጉት ሁሉም አካባቢ እየተዘዋወርን መስበክ ነው አልናቸው።

«መልካም ነው፣ ጥሩ ነው፣ ደመወዛችሁንስ ከማን ነው የምታገኙት?» አሉና ለማወቅ ዳግተው ጠየቁን።

«እኛ ሁላችንም በወላይታ የቃለ ሕይወት ቤተ ክርስቲያን አባሎች ነን። ደመወዛችንንም ከቤተ ክርስቲያን እንቀበላለን» አልናቸው።

«ደህና። ስመሆኑ እዚህ ለምን ያህል ጊዜ ቆይታችኋል?» ብለው ጠየቁን።

እኔም መልኼ፣ «አኔ እዚህ ከመጣሁ አራት ዓመት ሆኖኛል። ሚስተር ቦንክ በድመካ ቤቶችን ለመሥራት መጥተው ከተመለሱ በኋላ ነበር የመጣሁት። ሌሎቹ የመጡት ግን በቅርቡ ነው» ብዬ መለስኩኝ።

«አንተ የሚሰዩኑ ተወካይ ነህ? እዚህ ንብረቶቻቸውን እንድትጠብቅላቸው ልከውሃል?» አሉኝ።

እኔም፣ «በእርግጥ ሚሰዩናውያኑ ወዳጆቹ ናቸው። ነገር ግን ከሚሰዩኑ ጋር ምንም ግንኙነት የሰኝም» አልኳቸው።

«እሺ፣ ገንዘባቸውንና ምግባቸውን እየተሸከሙ ወደ ተለያዩ ቦታዎች ከሚዘዋወሩት አንዱ ነህ?» አሉና ጠየቁኝ።

እንደገመትኩት ከሆነ እኚህ ሰው ከጓደኞቹ ከአንዱ ጋር በቅርቡ ወደ ሰዶ በመሄድ የወንጌላውያንን ደመወዝ ስላመጣው ሰው እያሰቡ ነበር። «አኔ ለሚሰዩናውያኑ ገንዘብ ተሸክሜላቸውም አላውቅም» ብዬ መሰስኩላቸው። በመልሶቼም የረኩ መሰሉ።

በመጨረሻም የመሬት ግብር እንደምንከፍል ወይም እንደማንከፍል ወይም እነስተኛ መሬት እዚህም እዚያም በመዘዋወር እያረሰን ያሰግብር እንደምንጠቀም ሰማወቅ ዳግተው ጠየቁን። እኛም እንደ ማንኛውም የአገራው ተወላጅ ገበሬ ሰምናርሰው መሬት ግብር እንደምንከፍል አረጋገጥንላቸው። እንግዲያውስ ወደየቤታችሁ ተመለሱ፤ እስፈላጊ ከሆነም ሌላ ጊዜ አነጋግራችኋለሁ ብለው አሰናበቱን።

ከለውጡ አራማጅ ባለሥልጣኖች ጋር የተደረገ ቃለ መጠይቅ

ከጥቂት ቀናት በኋላ አስተዳዳሪው ይፋዊ ያልሆነ ጉብኝት ለማድረግ እንዲችሉና እንዲን ደህና መጡ ለማለት ጥሪ አደረግኩላቸው። ለተወሰነ ጊዜ ነገሮች በመልካም ሁኔታ ይከናወኑ ነበር። በኋላ ግን ወደ ክርክር ውስጥ ገባን። እንደ እናንተ ዓይነት ሰዎች የኅብረተሰቡ ሽክምቶና አሰሪዎች ናቸው ማለት ጀመሩ። የምናስተምረው የእግዚአብሔር ቃል የኅብረተሰቡን ማኅበራዊና የምጣኔ ሀብት ዕድገት የሚገታ እንደሆነም ነገሩን። እውነት እንነጋገር ካልን ክስ የሰበብ ፍለጋ ነው፤ ስለ ለውጡ ከማንም ቀድመን የሚገባውን ተሳትፎ የምናደርግ እኛ ነበርን።

ነገር ግን አስተዳዳሪው በአካባቢው ስለሠራነው ት/ቤቶችና ክሊኒኮች የሚነገረውን ታሪክ ምንም ሊሰሙ አልፈለጉም። ወደ እርሳቸው መጥቼ ስለጎበኘሁአቸው ካመሰገኑኝ በኋላ ብዙ ሥራ አሰብኝ ብለው አሰናበቱኝ።

በማግሥቱ ደግሞ ስለሌላ ስብሰባ ተጠራን፤ በዚህን ጊዜ አስተዳዳሪው ከሌሎች ሰዎች ጋር ነበሩ።

«እሺ እናንተ የክርስቶስ አማኞች ናችሁ አይደለም? ሁላችሁም በአካባቢው ችግር የምትፈጥሩ መሆናችሁን ስምተናል፤ በየሄዳችሁበት ሁሉ ችግር ትፈጥራላችሁ» አሉን። ከመካከላቸውም አንዱ ወጣት ተነሥቶ እኛን በቅርብ እንደሚከታተለንና በሐሰት የችግር መንሥኤዎች መሆናችንን ለባለሥልጣኖቹ አስረዳቸው።

እኛም ላለፉት አምስት ዓመታት በዚህ አካባቢ ወንጌልን እየተዘዋወርን ስንሰብክ ቆይተናል። ሁለት ማኅበር ተመሥርቶም ሁለት ጸሎት ቤቶች ተሠርተዋል።

«እንደ እውነቱ ከሆነ የኋላ ኋላ ሁለቱም አካባቢዎች ከእኛ ሥራ ጋር ያልተያያዙ ችግሮች ነበሩ። በማንኛውም ቦታ ችግሮች ሊፈጠሩ እንደሚችሉ ይታወቃል» አልናቸው።

እንዲሁም ደግሞ እኛ ወንጌላውያን እንደ መሆናችን ተግባራችንም መልካሙን ዜና (ወንጌልን) መስማት ለሚፈልጉት ሁሉ ማብሰር ነው። ስለ ስብከት በምናወሳበት ጊዜ የአካባቢው ሕዝብ ይሰበሰብና የተለያዩ ክሶችን ያቀርብብናል አልናቸው።

ከመካከላቸውም አንዱ ተነሥቶ፤ «በአገራችን ሁለት ዓይነት ሃይማኖቶች አሉ፤ ይኸውም ክርስትናና እስልምና ናቸው። እናንተ ግን አዲስ ሃይማኖት አምጥታችሁ መከፋፈልና ችግር አምጥታችሁብናል» አለ።

ይህንን ዓይነት ክስ ለአያሌ ጊዜያቶች ስንለማ የቆየን ስለሆነ መልስ ለመስጠት ችግር አይኖርብንም።

«እኛ ክርስቲያኖችና ወንጌላውያን ነን። በመላው ዓለም ውስጥ ያሉት ክርስቲያኖች ያላቸው አንድ መጽሐፍ ቅዱስ ነው። ካስተማርናቸው ውስጥ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሌለውን አስተምረን ከሆነ መጽሐፍ ቅዱስ አምጡና አሳዩን» አልናቸው።

አስተዳዳሪውም አቋርጠው፤ «ሌላ ሃይማኖት ሲያመጡና ሲለማመዱ ለምታችኋል? ወይም አይታችኋል?» አለና ከሳሾቻችን ጠየቋቸው።

ሁሉም ሰጥቂት ጊዜ ዝም ካሉ በኋላ ሌላ ክስ አቀረቡ።

«እነዚህ ሰዎች ምን ጥሩ ነገር ይሠራሉ? ሰእኛስ ምን አድርገውልና? (በልባችን በክፍሉ ውስጥ ያሉት ሌሎች ሰዎችን ለምን ተመሳሳይ ጥያቄ አልቀረብላቸውም ብለን እንታዘባቸው ነበር።) እነዚህ ሰዎች በዚህ አካባቢ ሆነው እንዲሰብኩ ሰምን እንፈቅድላቸዋለን?» በዚህ ርእስ ላይ ሞቅ ያለ ውይይት አካሄድን። እኛ በአካባቢው ለረዥም ጊዜ የቆየን ባንዎንም የሕክምና፣ የት/ቤቶችና የእርሻ ሥራ ጥቅሞችን (በኢስ ካይ ሌም) በኩል እንዳሠራንላቸው ሕዝቡ የሚያውቀው ነው። ከረዥም ውይይት በኋላ ሚስጦኑና ወንጌላውያኑ ቁሳዊ ጥቅሞችን ለአካባቢው ኅብረተሰብ እንዳመጡ ተማምነን ተሰማሙ።

ከንደኞቻችን አንዱም የአካባቢው የገበሬ ማኅበር ለቢሮነት ያሠራውን ጸሎት ቤታችንን ለመውሰድ ዕቅድ እንዳለውም ነገረን። እዚያው ቃለ መጠይቅ እየተደረገልን በነበርንበት ቦታ ከወንጌላውያኖች አንዱ ቶማስ የሚባለው የተባለውን ጸሎት ቤት በውስጡ እየኖረ እንዲጠብቅ አደረግን። ምክንያቱም ባዶ የተዘጋ ቤት አግኝተን ወለድን እንዳይሉ የፈጠርነው ዘዴ ነበር። በመጨረሻም ቤቱን ተረክበን ለፈለግነው ተግባር አዋልነው።

ቤታችንን ለመውሰድ መፎካከር

በዕለተ ዓርብ ቶማስ መጥቶ የገበሬ ማኅበር ሥራ አስፈጻሚ አባላት ጸሎት ቤታችንን በእርግጠኝነት ወስደው የራሳቸው ጽ/ቤት ለማድረግ አቅደዋል አለና ነገረን። የዓርብን ምሽት ሁላችንም ተሰብስበን በጉዳዩ ላይ ጸለይንበት። ምን ማድረግ እንደምንችል ግን አልገባንም ነበር።

ስለ ቤቱ አስቀድሞ የነበረን አሳብ የወንጌላውያን ስብሰባ በሚኖረን ጊዜ በየቅዳሜው ሌሊት እንሰበሰብነን፤ በነጋታው እሁድ ደግሞ ከምእመናኑ ጋር ተሰብስበን አምልኮታችንን እንፈጽማለን የሚል ነበር። እንደ ዕቅዳችን ቅዳሜ ማምሻውን ወደ ጸሎት ቤታችን ስንደርስ፣ የገበሬ ማኅበሩ ሥራ አስፈጻሚ አባላትም እዚያ ደርሰው ከእኛ ጸሎት ቤት ባልራቀ ቦታ ድንኳናቸውን ዘረጉ። በጸሎት ቤታችን ውስጥ እንደነበርን ጸሎታችንንና ስብከታችንን ቀጠልን። ሰዎቹም በቁጣ ተነሡብን። በነጋታውም ይህንን ቤት ዳግመኛ ልትጠቀሙ አትችሉም አሉን።

ከድር የሚባለው ሰውዬ ቀርቦ፣ «ትእዛዝ እየሰጠናችሁ ነው። በዚህ ቦታ ዳግመኛ አትሰብኩም» አለ።

እኔም መልሼ፣ «እግዚአብሔር በሁሉም ስፍራ አለ። እግዚአብሔርን በቤት ውስጥ ብናመልከው ወይም ከቤት ውጪም ብናመልከው የሚያመጣብን ልዩነት አይኖርም። አምልኮታችን በእጅ በተሠራ ሕንፃ የሚወሰን አይደለም። ምናልባት ስብከታችንን ተጠራጥራችኋል መሰለኝ» አልኩት።

«ምን ማለትህ ነው?» አለና ጠየቀኝ።

እኔም፣ «እኛ ስለ ማንም ስለ ምንም እንሰብክም። ነገር ግን ክርስቶስን ብቻ እንሰብካለን። ሰዎች በእርሱ አምነው እንዲድኑም እንገባሉን። በስብከታችን ውስጥ ሌሎች ሰዎች ስለሚሠሩት ሥራ ጣልቃ አንገባም። ይህን ጸሎት ቤት ለመውሰድ ከፈለጋችሁ እኛ አናግዳችሁም። እንዲሁም የቤቱን መወሰድ እግዚአብሔርን እንዳናመልክና የወንጌል ስብከታችንን እንድናቆም የሚያደርገን አይደለም።» በዚህን ጊዜ ከድር በግልጽ ተቆጥቶ አንዳች መልስ ሳይሰጥ ከእኛ ተለይቶ ወደ መጣበት ተመለለ።

ከዚያም በኋላ ቶማስን ለማነጋገር ሄድኩኝ። ሌላ ችግር እንደነበረም ነገረኝ። እኛም ቶማስ ተመልሶ በመሄድ ስለ ጉዳዩ ከካድሬው ጋር

እንዲነጋገር ወሰንን። አላስፈላጊ የሆነ ችግር እንዲፈጠር አልፈለግንም። ይህ ካድሬ አስቀድሞ የአካባቢው ሹም ነበርና ማንነታችንን ያውቃል።

ለረዥም ጊዜ ከተወያዩ በኋላ ወደ ግራዝማች አድነው ሄዱ። ግራዝማች አድነው በአካባቢው በሥልጣን የቆዩ ናቸው።

«እግዚአብሔር በሁሉ ስፍራ ካለ፣ በሌላ ቦታ ቤት ለምን አትሠሩም? በአላችሁበት ቦታ ሁሉ እግዚአብሔር ይሰማችኋል። በዚህ እኛ የጽሕፈት ቤት ለማድረግ በመረጥነው ቤት ላይ ብቻ ለምን ታተኩራላችሁ?» አሉን።

እኔም፣ «ጅብ ከላይ እየጠጣ ከታች ዝቅ ብላ የምትጠጣውን አህያ ውኃውን ለምን ታደፈርሽብኛለሽ? » ያላትና «አያ ጅቦ ሳታመካኝ ብላኝ» የሚባለው ተረት ታወሰኝ።

ከረዥም ውይይት በኋላ ካድሬው ለቶማስ፣ «ቤታችሁን ጠዋት ጠዋት ተጠቀሙበት፣ እኛ ደግሞ ለጉዳያችን ከሰዓት በኋላ እንጠቀምበታለን።»

ግራዝማችም ራሳቸውን ከፍና ዝቅ በማድረግ መስማማታቸውን ገለጹ። እኛም ምርጫ አልነበረንምና ተስማማን።

ማስታወሻ

1. በደቡባዊ ጋሞ ጎፋ በትንሹ ከተማ አጠገብ የኤስ ኣይ ኤም ጣቢያ ይገኛል።
2. በበና አካባቢ ግን አይደለም።
3. ይህ ሃይማኖታዊ ድርጅት በ1924 ዓ.ም የተወለደ ቢሆንም፣ እስከ 1964 ዓ.ም ድረስ በዚህ ስም ሳይታወቅ ቆይቷል።

በ1988 ዓ.ም ወንጌላዊ መሐሪ ወጣት ወንጌላውያንን ወደ በና ምድር በመውሰድ እዚያ ለሚገኘው አገልግሎት አስተዋወቋቸው። ይህ ምዕራፍ የታሪኩ መጨረሻ አይደለም። ይህን ምዕራፍ የምጨምርበት ምክንያት እግዚአብሔር ለአዲሱ ትውልድ አዳዲስ ወንጌላውያንን በማስነሣት ድምጻቸውን ከፍ በማድረግና በመንቀሳቀስ ወንጌልን ለኢትዮጵያ ሕዝብ ለማዳረስ እንዲችሉ ያደረጋቸው መሆኑን ለመግለጽ ነው።

ብራዩን ፋርገር

የድገረ አብዮት ስኬት ምዕራፍ ሃያ ሦስት

የመንግሥት አገዛዝ በግንቦት ወር በ1983 ዓ.ም ሲወድቅ፣ በኢትዮጵያ አዲስ ዘመን መፈንጠቅ ጀመረ። በሃይማኖት በኩል ታይቶ የማይታወቅ ልምዶች ታይተዋል። ለአንዳንድ ሰዎች የማይዋጥ ሲሆን፣ ለሌሎች ግን ተጽዕኖው ችግር አልፈጠረባቸውምና ጥሩ ለውጥ ነበር።

በኢትዮጵያ ለመጀመሪያ ጊዜ መንግሥት መንፈሳዊ ያልሆነ መሆኑን ገልጾ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያንም እንደ ሌላው ሃይማኖት የራሷን እምነት ይዞ መራመድ ጀመረች። ለ1500 ዓመታት መንግሥት የማንም ጎሣ ይሁን ኦርቶዶክስን ይደግፍ ነበር።

ከ1983 ዓ.ም ወዲህ ግን በታሪኩ ለመጀመሪያ ጊዜ ለሃይማኖትና ለመሰብሰብ ያልተገደበ ነጻነት ተሰጠ። ሰዎች በየቤታቸው እየተለበሱ በነጻነት ማምለክ ጀመሩ። ቤት ተከራይተው ወይም መሬት ገዝተው ጸሎት ቤት መገንባት ችለዋል።

እንደ አውነቱ ከሆነ ባልተጠበቀ ሁኔታ እየሰፋ ያለውን ቤተ ክርስቲያን ማንም ለማፍረስ አይችልም።

በየቋንቋ መጠቀም በይፋ ተፈቀደና በብዙ መንገድ በየክልሉ በአፍ መፍቻ ቋንቋ መሥራት ተቻለ። ብዙ ሰዎችም ይህንኑ አመለካከት ተቀበሉት። አስቀድሞ ያልነበራቸውን የጎሣ ዕውቅና እንዳስገኘላቸው ነበር የተሰማቸው። በአንደኛ ደረጃ ት/ቤቶች ውስጥ የሚሰጠው ትምህርት በየአካባቢው የአፍ መፍቻ ቋንቋ በግዴታ መስጠት ተጀመረ። በአማርኛ ቋንቋ ላይ መደገፋቸው እየቀረ ሄደ። በየከተማው

የወንጌል ስርጭቱ እየፈነዳ ተስፋፋ። በንጉሣዊ አገዛዝና በማርክሳዊ አገዛዝ ዘመን በየከተማዎች ወንጌልን ለማዳረስ በጣም አስቸጋሪ ነበር። ምክንያቱም የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ተቃውሞ ትፈጥር ስለነበረ ነው። ማንኛውም ሰው በነጻነት የፈለገውን ሃይማኖት መከተል እንደሚችል፣ በፈለገውም ቦታ የመስበክና የማስተማር እንዲሁም ቤተ ክርስቲያን የመመሥረት ነጻነት እንዳለው ማዕከላዊው መንግሥት አውጇል።

በዚያ አጋጣሚ የክርስቲያንን ሃይማኖት የማይክተሉ የይሖዳ ምስክሮችና ሞርሞን የሚባሉ ሃይማኖቶችም ነጻነታቸውን ተጎናጽፈዋል።

በብዙ የገጠር አካባቢዎች የየማኅበራቱ ንብረቶች በተዘረፉባቸው ቦታዎች ሁሉ የጸሎት ቤቶችን መልሶ ለመገንባት ጊዜ ይወስድ ነበር። መልሶ የመገንባቱ ሂደት በጥሩ ሁኔታ ይካሄድ ነበር። በብዙ የገጠር አካባቢዎች ክርስቲያኖቹ ንብረታቸውን ያፈረሱባቸውንና የዘረፉአቸውን ለመክሰስ ያደረጉት ጥረት አልነበረም። በተለያዩ ምክንያቶች ከእምነታቸው ያፈገፈጉና ወድቀው የነበሩት ክርስቲያኖች ንስሐ እየገቡ ወደየማኅበሮቻቸው ተመለሱ። የቤተ ክርስቲያን መሪዎችም ከእምነታቸው የወደቁትን ሰዎች በጊዜው በነበረው ግፊት መሆኑን ግምት ውስጥ በማስገባት ያለፈውን ትተው አብረው ወደፊት መራመድ ጀመሩ።

በተጨማሪም በገጠር ያሉ አማኞች የአገር አቀፍ (ብሔራዊ) የቤተ ክርስቲያን ድርጅት ጥቅም እየገባቸው መጣ። በንጉሡ አገዛዝ ዘመን የገጠር ቤተ ክርስቲያን ጨቅላና ደካማ ስለነበረች ብዙ መንፈሳዊ ዕድገት አልነበራትም። በማርክሲስት መንግሥት አገዛዝም ብሔራዊ ማኅበራት ምንም ሊረዷቸው አልቻሉም። የብሔራዊ ማኅበሩ ስኬት በአዲስ አበባ በአነስተኛ ንብረቱ ላይ ባለበት መቆየት ነበረበት። ነገር ግን የአገር አቀፍ ማኅበር ከማዕከላዊው ቢሮ ጋር የወንጌልን ስርጭት በማስተባበር መንፈሳዊ ትምህርትን ለማዳረስ ማፋጠናቸው ግልጽ ነበር። የአዲሱ መንግሥት ዕቅድ የክልሉን መንግሥት በማበረታታት በአንድ ልብ በመነሣት አማኞች የሚፈልጉትን ሁሉ በማድረግ ሕዝቡን በወንጌል ለማድረስ በሚያደርጉት ጥረት ሁሉ እንዲተባበሩ ነው።

የቃስ ሕይወት ቤተ ክርስቲያንም ወንጌልን በመላው ሀገሪቱ ለማሰራጨት ገንቢ ልምዶችን ከማካበቷም በላይ፣ የሠለጠኑ

ወንጌላውያንን በተገቢው ቦታ በማሰለፍ ሕዝብ በሚበዛባቸው የከተማ አካባቢዎች በቆላማው ዘላን ሕዝብ አካባቢ ሁሉ ሳይቀር ወንጌልን እንደሚገባ አዳርሷል።

ለእንደ አቶ መሐሪ ዓይነት ወንጌላውያን ለአሥርት ዓመታት ሥራው ተስፋ አስቆራጭ ነበር። በእርግጥ ይህ የሚሆነው በኢትዮጵያ ብቻ ሳይሆን በመላው ዓለም አገሮች ጭምር ነው። የወንጌላዊ መሐሪን ታሪክ በዚህ ጽሑፍ የመግለጽ ዓላማው ሰዎች ሁሉ በራሳቸው መንገድ የእግዚአብሔርን ኃይል ለመግለጽ እንዲችሉ ለማሳወቅና ያለምንም ቅድመ ሁኔታ መልካሙን ዜና (ወንጌልን) በፍጹም ስምተው ለማያውቁት ሰዎች ለማዳረስ ወንድም ሴቱም ራሳቸውን በመስጠት ያለምንም ቅድመ ሁኔታ እንዲነሣሉ ለማድረግ ነው።

ኢትዮጵያዊው ወንጌላዊ የሚለው መጽሐፍ ስለ አንድ ትውልድ ኢትዮጵያውያን ወንጌላውያን የሚያወሳ መጽሐፍ ነው። የእነዚህ ወንጌላውያን እምነታቸው፣ መሰጠታቸው፣ ድፍረታቸውና የዓላማ ጽናታቸው ልዩ ያደርጋቸዋል። ልናስታውሳቸውም ይገባናል። መጽሐፉ ከእነዚህ ወንጌላውያን መካከል የአንዱ ግለ ታሪክ ነው። ባለታሪኩ በተደጋጋሚ እንዲህ ይላሉ፣ «በእኔ ውስጥ እግዚአብሔር ስለሠራው ነገር ስሙ የተመሰገነ ይሁን። አባካችሁን ይህንን አትርሱ - እኔ እግዚአብሔር ወንጌልን ለማሰራጨት ከተጠቀመባቸው አንድ የተለየ ትውልድ ወንጌላውያን መካከል አንዱ ነኝ።»

ብራያንና ዶሪስ ፋርገር ከኤስ አይ ኤም ኢትዮጵያ ጋር በሚሰየሩበት ከ1950 - 1977 ዓ.ም ድረስ አገልግለዋል። ከወንጌላዊ መሐሪ ጮራም ጋር ባያገለግሉም፣ ከባልንጀሮቻቸው ጋር ግን በደቡብ ኢትዮጵያ የተለያዩ አካባቢዎች አገልግለዋል። ይህ መጽሐፍ ለእነዚህ ጀግኖች የአገልግሎት አጋሮቻቸው መታሰቢያነት የተበረከተ ነው። «እኛ እናደንቃቸዋለን። እነርሱ ለእኛ የማያቋርጥ መጽናኛችን ነበሩ።»